

2. DAĻA

Klasifikācija

2.1. NODAĻA

VISPĀRĪGI NOTEIKUMI

2.1.1. Ievads

2.1.1.1. Bīstamo kravu klases saskaņā ar *RID* ir šādas:

1. klase	Sprādzienbīstamas vielas un izstrādājumi
2. klase	Gāzes
3. klase	Uzliesmojoši šķidrums
4.1.klase	Uzliesmojošas cietas vielas, pašreaģējošas vielas un cietas desensibilizētas sprāgstvielas
4.2. klase	Pašuzliesmojošas vielas
4.3. klase	Vielas, kas saskarē ar ūdeni izdala uzliesmojošas gāzes
5.1. klase	Oksidējošas vielas
5.2. klase	Organiskie peroksīdi
6.1. klase	Indīgās (toksiskas) vielas
6.2. klase	Infekciozas vielas
7. klase	Radioaktīvi materiāli
8. klase	Korozīvas vielas
9. klase	Pārējās bīstamās vielas un izstrādājumi

2.1.1.2. Katram ierakstam dažādās klasēs ir piešķirts ANO numurs. Tiek lietoti šādi ierakstu veidi:

A. Atsevišķie ieraksti precīzi noteiktām vielām vai izstrādājumiem, arī ieraksti vielām ar vairākiem izomēriem, piemēram:

ANO nr. 1090, ACETONS,
ANO nr. 1104, AMILACETĀTI,
ANO nr. 1194, ETILNITRĪTA ŠĶĪDUMS.

B. Grupas ieraksti precīzi definētām vielu vai izstrādājumu grupām, kas nav c.n.p. ieraksti, piemēram:

ANO nr. 1133, LĪMES,
ANO nr. 1266, PARFIMĒRIJAS IZSTRĀDĀJUMI,
ANO nr. 2757, KARBAMĀTU PESTICĪDI, CIETI, TOKSISKI,
ANO nr. 3101, ORGANISKS PEROKSĪDS, B TIPĀ, ŠĶIDRS.

C. Specifiskie c.n.p. ieraksti, kas attiecas uz vielu vai izstrādājumu grupu ar raksturīgām ķīmiskām vai tehniskām īpašībām, citādi neprecizēti, piemēram:

ANO nr. 1477, NITRĀTI, NEORGANISKI, C.N.P.,
ANO nr. 1987, SPIRTI, C.N.P.,

D. Vispārīgie c.n.p. ieraksti, kas attiecas uz vielu vai izstrādājumu grupu ar vienu vai vairākām bīstamām īpašībām, citādi neprecizēti, piemēram:

ANO nr. 1325, UZLIESMOJOŠAS CIETAS VIELAS, ORGANISKAS, C.N.P.,
ANO nr. 1993, UZLIESMOJOŠS ŠĶIDRUMS, C.N.P.,

B, C un D apakšpunktā definētie ieraksti ir kopējie ieraksti.

2.1.1.3. Iepakošanas mērķiem vielas, kas nav 1., 2., 5.2., 6.2. un 7. klases vielas, un 4.1. klases pašreaģējošas vielas, atbilstoši to bīstamības pakāpei iekļauj iepakošanas grupās:

I iepakošanas grupa — ļoti bīstamas vielas,
II iepakošanas grupa — vidēji bīstamas vielas,
III iepakošanas grupa — vielas, kuru bīstamība ir maza.

Vielai piešķirtā(-ās) iepakošanas grupa(-as) ir norādīta(-as) 3.2. nodaļas A tabulā.

2.1.2. Klasifikācijas principi

2.1.2.1. To, uz kurām bīstamajām kravām attiecas klases nosaukums, nosaka pēc atbilstības atbilstošās klases 2.2.x.1. punktā norādītām kravu īpašībām. Bīstamo kravu iekļauj klasē un iepakojšanas grupā saskaņā ar 2.2.x.1. punktā minētajiem kritērijiem. Bīstamajai vielai vai izstrādājumam piemītošās vienas vai vairāku papildu bīstamību piešķiršanu veic saskaņā ar tās/to klases(-u) kritērijiem, kuras saistītas ar šādām bīstamībām, kā minēts atbilstošajā(-ajos) 2.2.x.1. punktā(-os).

2.1.2.2. Visi bīstamo kravu ieraksti to ANO numuru secībā ir apkopoti 3.2. nodaļas A tabulā. Minētajā tabulā apkopota attiecīga informācija par minētajām kravām, tāda kā, nosaukums, klase, iepakojšanas grupa(-as), vajadzīgā(-ās) bīstamības zīme(-es), iepakojšanas un pārvadāšanas noteikumi.

PIEZĪME. Šie ieraksti alfabētiskā secībā apkopoti 3.2. nodaļas B tabulā.

2.1.2.3. Vielai drīkst būt tehniski piemaisījumi (piemēram, tādi, kas radušies ražošanas procesā) vai stabilizēšanas vai citā nolūkā pievienotas piedevas, ja tas neietekmē tās klasifikāciju. Tomēr pēc nosaukuma minētu vielu, t.i., norādītu kā atsevišķu ierakstu 3.2. nodaļas A tabulā, kura satur tehniskus piemaisījumus vai stabilizēšanas vai citā nolūkā pievienotas piedevas, kas ietekmē tās klasifikāciju, jāuzskata par šķīdumu vai maisījumu (skatīt 2.1.3.3.).

2.1.2.4. Bīstamās kravas, kuras ir minētas vai definētas katras klases 2.2.x.2. punktā, nedrīkst pieņemt pārvadāšanai.

2.1.2.5. Kravas, kuru nosaukumi nav minēti, t. i., kravas, kuras nav minētas kā atsevišķi ieraksti 3.2. nodaļas A tabulā, un nav minētas vai definētas vienā no iepriekš minētajiem 2.2.x.2. punktiem, iekļauj atbilstošajā klasē saskaņā ar 2.1.3. sadaļā aprakstītām procedūrām. Turklāt jānosaka papildu bīstamība (ja tāda ir) un iepakojšanas grupa (ja tāda ir). Pēc tam, kad ir noskaidrota klase, papildu bīstamība (ja tāda ir) un iepakojšanas grupa (ja tāda ir), jānosaka attiecīgais ANO numurs. Lēmumu pieņemšanas shēma, kas noteikta katras klases beigās attiecīgajā 2.2.x.3. punktā (kopējo ierakstu sarakstā), norāda atbilstošos parametrus, pēc kā jāizvēlas atbilstošo kopējo ierakstu (ANO numuru). Visos gadījumos saskaņā ar 2.1.1.2. punktā attiecīgi ar burtu B, C un D norādīto hierarhiju vienmēr jāizraugās specifiskākais kopējais ieraksts, kas cik iespējams pilnīgi atspoguļo vielas vai izstrādājuma īpašības. Ja vielu vai izstrādājumu saskaņā ar 2.1.1.2. punktu nevar klasificēt ar B vai C tipa ierakstu, tad un tikai tad tie jāklasificē ar D tipa ierakstu.

2.1.2.6. Izmantojot 2.3. nodaļā noteiktās pārbaudes procedūras un atsevišķu klašu 2.2.x.1. punktu kritērijus, var izrādīties, ka noteiktas klases viela, šķīdums vai maisījums, kura nosaukums minēts 3.2. nodaļas A tabulā, tomēr neatbilst klases kritērijiem. Šādā gadījumā viela, šķīdums vai maisījums jāuzskata par šai klasei nepiederīgu.

2.1.2.7. Klasifikācijas vajadzībām par šķīdumiem tiek uzskatītas vielas, kuru kušanas temperatūra vai kušanas sākuma temperatūra 101,3 kPa spiedienā ir 20°C vai zemāka. Viskozām vielām, kurām kušanas temperatūru noteikt nevar, jāveic pārbaude pēc ASTM D 4359-90 noteiktās metodes vai 2.3.4. sadaļā noteiktā plūstamības noteikšanas pārbaude (pārbaude ar penetrometru).

2.1.3. Bīstamo kravu sarakstā neminētu vielu, arī šķīdumu un maisījumu (tādu kā preparāti un atkritumi), klasifikācija

2.1.3.1. Vielas, tostarp šķīdumi un maisījumi, kuru nosaukumi nav minēti, jāklasificē atbilstoši to bīstamības pakāpei, izmantojot dažādu klašu 2.2.x.1. punktā minētos kritērijus. Bīstamība, kas vielai piemīt, jānosaka pēc tās fizikālajām, ķīmiskajām un fizioloģiskajām īpašībām. Šīs īpašības jāņem vērā arī tad, ja šādas pieredzes dēļ jāpieņem stingrāki nosacījumi.

2.1.3.2. Ja vielai, kuras nosaukums nav minēts 3.2. nodaļas A tabulā, ir viena veida bīstamība, tad to jāklasificē bīstamībai atbilstošā klasē ar kopējo ierakstu, kas minēts 2.2.x.3. punktā, kurš attiecas uz šo klasi.

2.1.3.3. Šķīdumam vai maisījumam, kas sastāv no vienas dominējošas pēc nosaukuma 3.2. nodaļas A tabulā minētas vielas un vienas vai vairākām vielām, uz kurām *RID* neattiecas, un vienas vai vairāku pēc nosaukuma 3.2. nodaļas A tabulā minētu vielu klātbūtnes pazīmēm, jāpiešķir dominējošās vielas, kura minēta pēc nosaukuma 3.2. nodaļas A tabulā, ANO numuru un oficiālo kravas nosaukumu, ja:

- a) šķīdums vai maisījums nav minēts pēc nosaukuma 3.2. nodaļas A tabulā;
- b) 3.2. nodaļas A tabulā pēc nosaukuma minētās vielas nosaukums un apraksts īpaši nenorāda, ka tās attiecas tikai uz tīrām vielām;
- c) šķīduma vai maisījuma klase, klasificēšanas kods, iepakojšanas grupa vai fizikālais stāvoklis neatšķiras no šiem pēc nosaukuma 3.2. nodaļas A tabulā minētās vielas parametriem; vai
- d) šķīduma vai maisījuma bīstamības īpašības un citas īpatnības nerada nepieciešamību veikt ārkārtas pasākumus, atšķirīgus no tiem, kuri paredzēti attiecībā uz pēc nosaukuma 3.2. nodaļas A tabulā minēto vielu.

Citos gadījumos, izņemot a) apakšpunktā aprakstīto, šķīdums vai maisījums kā viela, kura nav norādīta pēc nosaukuma, jāklasificē attiecīgajā klasē ar dotās klases 2.2.x.3. punktā norādīto kopējo ierakstu, ņemot vērā arī šā šķīduma vai maisījuma papildu bīstamības, ja tādas ir, izņemot gadījumus, kad šis šķīdums vai maisījums neatbilst nevienas klases kritērijiem, un tādēļ *RID* uz to neattiecas.

2.1.3.4. Šķīdumi un maisījumi, kas satur vielas, kuras iekļautas kādā no 2.1.3.4.1. vai 2.1.3.4.2. punktā minētajiem ierakstiem, jāklasificē saskaņā ar minēto punktu noteikumiem.

2.1.3.4.1. Ja šķīdumi un maisījumi satur vienu no turpmāk norādītajām pēc nosaukuma minētajām vielām, tad tos vienmēr jāklasificē ar tādu pašu ierakstu kā vielai, kuru tas satur, ja vien tiem nepiemīt 2.1.3.5.3. punktā norādītās bīstamības īpašības:

– 3. klase

ANO nr. 1921 PROPILĒNIMĪNS, STABILIZĒTS;

ANO nr. 3064 NITROGLICERĪNA ŠĶĪDUMS SPIRTĀ, kas satur vairāk nekā 1%, bet ne vairāk kā 5% nitroglicerīna;

– 6.1. klase

ANO nr. 1051 CIĀNŪDEŅRADIS, STABILIZĒTS, ar mazāk kā 3% ūdens;

ANO nr. 1185 ETILĒNIMĪNS, STABILIZĒTS;

ANO nr. 1259 NIŅEĻA KARBONILS;

ANO nr. 1613 CIĀNŪDEŅRAŽSKĀBE, ŪDENS ŠĶĪDUMS (CIĀNŪDEŅRADIS, ŪDENS ŠĶĪDUMS), ar ne vairāk kā 20% ciānūdeņraža;

ANO nr. 1614 CIĀNŪDEŅRADIS, STABILIZĒTS, ar mazāk kā 3% ūdens, kas absorbēts porainā inertā materiālā;

ANO nr. 1994 DZELZS PENTAKARBONILS;

ANO nr. 2480 METILIZOCIANĀTS;

ANO nr. 2481 ETILIZOCIANĀTS;

ANO nr. 3294 CIĀNŪDEŅRADIS, SPIRTA ŠĶĪDUMS, kas satur ne vairāk kā 45% ciānūdeņraža, pēc masas;

– 8. klase

ANO nr. 1052 FLUORŪDEŅRADIS, BEZŪDENS;

ANO nr. 1744 BROMS, vai ANO nr. 1744 BROMA ŠĶĪDUMS;

ANO nr. 1790 FLUORŪDEŅRAŽSKĀBE, kas satur vairāk kā 85% fluorūdeņraža;

ANO nr. 2576 FOSFORA OKSIBROMĪDS, KAUSĒTS.

- 2.1.3.4.2. Šķīdumi un maisījumi, kas satur vielu, kas attiecas kādu no šādiem 9. klases ierakstiem:
- ANO nr. 2315, POLIHLORBIFENILI, ŠĶIDRI;
 ANO nr. 3151, POLIHALOGENBIFENILI, ŠĶIDRI;
 ANO nr. 3151, POLIHALOGENTERFENILI, ŠĶIDRI;
 ANO nr. 3152, POLIHALOGENBIFENILI, CIETI;
 ANO nr. 3152, POLIHALOGENTERFENILI, CIETI, vai
 ANO nr. 3432, POLIHLORBIFENILI, CIETI,
- viennēr jāklasificē ar to pašu 9. klases ierakstu, ja:
- tie nesatur vēl citas bīstamas sastāvdaļas, kas nav III iepakojšanas grupas 3., 4.1., 4.2., 4.3., 5.1., 6.1. vai 8. klases sastāvdaļas; un
  - tiem nav 2.1.3.5.3. punktā norādīto bīstamības īpašību.
- 2.1.3.5. Vielas, kuru nosaukums 3.2. nodaļas A tabulā nav minēts un kurām ir vairākas bīstamības īpašības, un vairāku bīstamu vielu šķīdumus vai maisījumus jāklasificē ar kopējo ierakstu (skatīt 2.1.2.5. punktu) un attiecīgās klases iepakojšanas grupu, kas atbilst to bīstamības īpašībām. Klasificēšanu pēc bīstamības īpašībām veic šādi:
- 2.1.3.5.1. Fizikālos un ķīmiskos raksturlielumus un fizioloģiskās īpašības jānosaka ar mērījumiem vai aprēķiniem, un vielu, šķīdumu vai maisījumu jāklasificē pēc kritērijiem, kas minēti katras klases 2.2.x.1. punktā.
- 2.1.3.5.2. Ja šāda noteikšana nav iespējama nesamērīgu izmaksu vai darbietilpīguma dēļ (kā dažiem atkritumu veidiem), tad vielu, šķīdumu vai maisījumu klasificē pēc tās sastāvdaļas klases, kurai ir lielākā bīstamība.
- 2.1.3.5.3. Ja vielas, šķīdumus vai maisījumus bīstamo īpašību dēļ var iekļaut vairākās no turpmāk minētajām klasēm vai vielu grupām, tad vielu, šķīdumu vai maisījumu jāklasificē klasē vai vielu grupā atbilstoši bīstamākajai īpašībai, ievērojot šādu bīstamības prioritāti:
- a) 7. klases materiāli (izņemot radioaktīvos materiālus izņēmuma pakās uz kurām attiecas 3.3. nodaļas īpašais noteikums 290, kad citām bīstamajām īpašībām ir lielāka prioritāte);
  - b) 1. klases vielas;
  - c) 2. klases vielas;
  - d) 3. klases šķidrās desensibilizētas sprāgstvielas;
  - e) 4.1. klases pašreaģējošas vielas un cietas, desensibilizētas sprāgstvielas;
  - f) 4.2. klases piroforas vielas;
  - g) 5.2. klases vielas;
  - h) 6.1. vai 3. klases vielas, kas pēc inhalācijas toksicitātes jāklasificē I iepakojšanas grupā (vielas, kas atbilst 8. klases klasifikācijas kritērijiem un kuru putekļu un izgarojumu inhalācijas toksicitāte (LD₅₀) ir I iepakojšanas grupai noteiktajās robežās, bet perorālā un ādas toksicitāte ir tikai III iepakojšanas grupai noteiktajās robežās vai mazāka, jāattiecinā uz 8. klasi).
  - i) 6.2. klases infekciozas vielas.
- 2.1.3.5.4. Ja vielas bīstamības īpašības attiecas uz vairākām vielu klasēm vai grupām, kuras iepriekš nav minētas 2.1.3.5.3. punktā, tad vielu jāklasificē saskaņā ar to pašu procedūru, bet atbilstošā klase jāizvēlas saskaņā ar 2.1.3.10. punkta bīstamību prioritātes tabulu.
- 2.1.3.5.5. Ja pārvadājamā viela ir atkritumi, kuru sastāvs nav precīzi zināms, ANO numura un iepakojšanas grupas piešķiršanu saskaņā ar 2.1.3.5.2. punktu drīkst veikt, pamatojoties uz nosūtītāja zināšanām par atkritumiem, tostarp visiem pieejamajiem tehniskajiem un

ar drošību saistītajiem datiem, kurus pieprasa spēkā esošie drošības un vides tiesību akti¹.

Šaubu gadījumā jāpiemēro augstāko apdraudējuma pakāpi.

Ja tomēr, pamatojoties uz zināšanām par atkritumu sastāvu un zināmo sastāvdaļu fizikālajām un ķīmiskajām īpašībām, ir iespējams uzskatāmi pierādīt, ka atkritumu īpašības neatbilst I iepakojšanas grupas īpašībām, atkritumus drīkst klasificēt, piemērojot visatbilstošāko II iepakojšanas grupas c.n.p. ieraksta numuru.

Šādu procedūru nedrīkst piemērot attiecībā uz atkritumiem, kuros ir vielas, kas minētas 2.1.3.5.3. punktā, 4.3. klases vielas, 2.1.3.7. punktā aprakstītajam gadījumam atbilstošas vielas vai vielas, kuras nav atļauts pārvadāt saskaņā ar 2.2.x.2. punktu.

- 2.1.3.6. Vienmēr jāizvēlas specifiskāko no iespējamajiem kopējiem ierakstiem (skatīt 2.1.2.5. punktu), t. i., vispārīgo c.n.p. ierakstu drīkst lietot tikai tad, ja nevar lietot grupas ierakstu vai specifisko c.n.p. ierakstu.
- 2.1.3.7. Šķīdumi un maisījumi, kas satur oksidējošas vielas vai vielas, kurām papildu bīstamība ir oksidējošas īpašības, var būt arī sprādzienbīstamas. Šādos gadījumos tās drīkst pieņemt pārvadāšanai tikai tad, ja ir ievērotas 1. klasei noteiktās prasības.
- 2.1.3.8. 1.–9. klases vielas, izņemot tās, kurām ir piešķirts ANO nr. 3077 vai 3082, kuras, papildus to 1. līdz 9. klasei atbilstošajai bīstamībai, atbilst 2.2.9.1.10. punkta kritērijiem, uzskata arī par videi kaitīgām vielām. Citām vielām, kas atbilst 2.2.9.1.10. punkta kritērijiem, piešķir attiecīgi ANO nr. 3077 vai 3082.
- 2.1.3.9. Atkritumus, kas neatbilst 1. līdz 9. klases klasifikācijas kritērijiem, bet uz ko attiecas *Bāzeles Konvencija par bīstamu atkritumu pārrobežu pārvadāšanas kontroli un to iznīcināšanu*, drīkst pārvadāt ar ANO nr. 3077 vai 3082.

---

¹ Šāds tiesību akts, piemēram, ir Komisijas 2000. gada 3. maija Lēmums 2000/532/EK, kas aizstāj Lēmumu 94/3/EK, kas saskaņā ar Padomes Direktīvu 75/442/EEK (ko aizstāj Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2006/12/EK (Eiropas Savienības Oficiālais Vēstnesis, Nr. L 114, 2006. gada 27. aprīlī, 9. lpp.)), 1. panta a) punktu, izveido atkritumu sarakstu, un Komisijas Lēmums 94/904/EK, kas saskaņā ar Padomes Direktīvas 91/689/EEK par bīstamajiem atkritumiem (Eiropas Savienības Oficiālais Vēstnesis, Nr. L 226, 2000. gada 6. septembrī, 3.lpp.) 1(4). pantu izveido bīstamo atkritumu sarakstu.

1. PIEZĪME. Piemēri tabulas lietošanas izskaidrošanai

Vienas atsevišķas vielas klasificēšana

Klasificējamās vielas apraksts:

Amīns, kura nosaukums nav minēts, atbilst gan 3. klases II iepakojšanas grupas kritērijiem, gan arī 8. klases I iepakojšanas grupas kritērijiem.

Procedūra

3, II rindas un 8, I slejas krustpunkts dod 8, I.

Šis amīns tāpēc jāklasificē 8. klasē ar

ANO nr. 2734, AMĪNI, ŠĶIDRI, KOROZĪVI, UZLIESMOJOŠI, C.N.P., vai ANO nr. 2734, POLIAMĪNI, ŠĶIDRI, KOROZĪVI, UZLIESMOJOŠI, C.N.P., I iepakojšanas grupa

Maisījuma klasificēšana

Klasificējamā maisījuma apraksts:

Maisījums, kas sastāv no 3. klases III iepakojšanas grupas uzliesmojoša šķidrums, 6.1. klases II iepakojšanas grupas toksiskas vielas un 8. klases I iepakojšanas grupas korozīvas vielas.

Procedūra

3, III rindas un 6.1, II slejas krustpunkts dod 6.1, II.

6.1, II rindas un 8, I slejas krustpunkts dod 8, I LIQ.

Tādējādi šis citādi neprecizētais maisījums jāklasificē 8. klasē ar

ANO nr. 2922, KOROZĪVS ŠĶIDRUMS, TOKSISKS, C.N.P., I iepakojšanas grupa.

2. PIEZĪME. Piemēri maisījumu un šķīdumu klasificēšanai – klases un iepakojumu grupas noteikšanai:

Fenola (6.1. klase (II)) šķīdums benzolā (3. klase (II)) jāklasificē 3. klasē (II); šis šķīdums, fenola toksicitātes dēļ, jāklasificē ar ANO nr. 1992, UZLIESMOJOŠS ŠĶIDRUMS, TOKSISKS, C.N.P., 3. klase (II).

Ciets nātrijs arsenāta (6.1. klase, (II)) un nātrijs hidroksīda (8. klase, (II)) maisījums ir jāklasificē ar ANO nr. 3290, TOKSISKA CIETA VIELA, KOROZĪVA, NEORGANISKA, C.N.P., 6.1. klasē (II).

Neattīrīta vai attīrīta naftalīna (4.1. klase (III)) šķīdums benzīnā (3. klase (II)) ir klasificējams ar ANO nr. 3295, OGLŪDENRAŽI, ŠĶIDRI, C.N.P., 3. klasē (II).

Ogļūdeņražu (3. klase, (III)) un polihlorbifenilu (PHB) (9. klase, (II)) maisījums ir klasificējams ar ANO nr. 2315, POLIHLORBIFENILI, ŠĶIDRI, vai ar ANO nr. 3432, POLIHLORBIFENILI, CIETI, 9. klasē (II).

Propilēnimīna (3. klase) un polihlorbifenilu (PHB) (9. klase (II)) maisījums ir klasificējams ar ANO nr. 1921, PROPILĒNIMĪNS, STABILIZĒTS, 3. klasē (I).

2.1.4. Paraugu klasifikācija

2.1.4.1. Ja vielas klase nav noteikta un to pārvadā, lai veiktu papildu pārbaudes, tad pagaidu klasi, oficiālo kravas nosaukumu un ANO numuru jānosaka, izmantojot nosūtītāja zināšanas par vielu, un piemērojot:

- a) 2.2. nodaļas klasificēšanas kritērijus; un
- b) šīs nodaļas prasības.

Jāizmanto oficiālajam kravas nosaukumam piemērojamā stingrākā iespējamajā iepakojuma grupa.

Ja izmanto šo noteikumu, tad oficiālo kravas nosaukumu jāpapildina ar vārdu "PARAUGS" (piemēram, UZLIESMOJOŠS ŠĶIDRUMS, C.N.P., PARAUGS). Noteiktos gadījumos, kad paredzēts īpašs oficiālais kravas nosaukums vielas paraugam, kuru uzskata par atbilstošu noteiktiem klasifikācijas kritērijiem (piemēram, GĀZES PARAUGS, BEZ PAAUGSTINĀTA SPIEDIENA, UZLIESMOJOŠS, nav atzests, šķidrums, ANO nr. 3167), vielas paraugam jālieto šo oficiālo kravas nosaukumu. Ja parauga pārvadāšanai lieto C.N.P. ierakstu, tad oficiālais kravas nosaukums nav jāpapildina ar tehnisko nosaukumu, kā to prasa 3.3. nodaļas īpašais noteikums 274.

2.1.4.2. Vielu paraugus jāpārvadā saskaņā ar prasībām, kas piemērojamas, pārvadājot izvēlētajam pagaidu oficiālajam kravas nosaukumam atbilstošas kravas, ar nosacījumu, ka:

- a) viela nav uzskatāma par tādu, kuru pārvadāt aizliedz 2.2. nodaļas 2.2.x.2. punkts vai 3.2. nodaļas noteikumi;
- b) viela nav uzskatāma par tādu, kas atbilst 1. klases kritērijiem vai kas ir infekcioza viela vai radioaktīvs materiāls;
- c) ja viela ir pašreaģējoša viela vai organiskais peroksīds, tad tā ir atbilstoša attiecīgi 2.2.41.1.15. vai 2.2.52.1.9. punkta prasībām;
- d) paraugu pārvadā kombinētā iepakojumā un neto svars pakā nepārsniedz 2.5 kg; un
- e) paraugs nav iepakots kopā ar citām kravām.

2.2. NODAĻA

ĪPAŠI NOTEIKUMI KATRAI KLASEI

2.2.1. 1. klase. Sprādzienbīstamas vielas un izstrādājumi

2.2.1.1. Kritēriji

2.2.1.1.1. Pie 1. klases pieder:

- a) sprādzienbīstamas vielas — cietas vielas vai šķidrums (vai šādu vielu maisījumi), kas spēj ķīmiskā reakcijā noteiktā temperatūrā un noteiktā spiedienā izdalīt gāzes tādā ātrumā, ka var radīt apkārtnes izpostīšanu;

pirotehniskas vielas — vielas vai vielu maisījumi, kas domāti, lai radītu efektu ar karstumu, gaismu, skaņu, gāzi vai dūmiem, vai šo efektu kombināciju, izmantojot nedetonējošas, pašuzturošas eksotermiskas ķīmiskas reakcijas;

1.PIEZĪME. *Vielas, kas pašas par sevi nav sprādzienbīstamas, bet var veidot sprādzienbīstamus gāzu, tvaiku vai putekļu maisījumus, nav 1. klases vielas.*

2.PIEZĪME. *1. klases vielas nav arī ar ūdeni vai spirtu mitrinātas sprādzienbīstamas vielas, kurās ūdens vai spirta saturs pārsniedz noteiktās normas, un sprādzienbīstamas vielas, kas satur plastifikatorus — tās iekļaujamās 3. vai 4.1. klasē — un sprādzienbīstamas vielas, kuras pēc galvenās bīstamības iekļautas 5.2. klasē;*

- b) sprādzienbīstami izstrādājumi — izstrādājumi, kas satur vienu vai vairākas sprādzienbīstamas vai pirotehniskas vielas;

PIEZĪME. *1. klases prasības neattiecas uz ierīcēm, kas satur sprādzienbīstamas vai pirotehniskas vielas tik mazā daudzumā vai arī ar tādām īpašībām, ka to nejauša vai gadījuma aizdegšanās, vai ierosināšana pārvadāšanas laikā nerada nekādu tās sastāvdaļu izsvaidīšanu, uguns, dūmu, karstuma vai skaļa trokšņa izdalīšanu ārpus šīs ierīces;*

- c) vielas un izstrādājumi, kas nav minēti a) vai b) apakšpunktā, bet ir ražoti, lai radītu sprādziena vai pirotehnisku efektu.

Attiecībā uz 1.klasi piemērojama šāda definīcija:

Flegmatizēts nozīmē to, ka sprādzienbīstamai vielai pievienota viela (vai "flegmatizētājs"), lai palielinātu tās drošību kraušanas un pārvadāšanas laikā. Flegmatizētājs padara sprādzienbīstamu vielu nejutīgu vai mazāk jutīgu pret šādiem apstākļiem: karstums, grūdiens, trieciens, sitiens vai berze. Tipiski flegmatizējošie līdzekļi ir, piemēram: vasks, papīrs, ūdens, polimēri (tādi kā hlorfluorpolimēri), alkohols un eļļas (tādas kā vazelīns un parafīns).

- 2.2.1.1.2. Jebkuru vielu vai izstrādājumu, kas ir sprādzienbīstams vai par kuru ir aizdomas, ka tas sprādzienbīstams dēļ jāiekļauj 1. klasē, jāpārbauda, izmantojot "Pārbaužu un kritēriju rokasgrāmatas" I daļā noteiktās pārbaudes, procedūras un kritērijus.

Vielu vai izstrādājumu, kas ietilpst 1. klasē, drīkst pieņemt pārvadāšanai tikai tad, ja 3.2. nodaļas A tabulā norādīts tā nosaukums vai c.n.p. ieraksts un tas atbilst "Pārbaužu un kritēriju rokasgrāmatas" kritērijiem.

- 2.2.1.1.3. Vielas un izstrādājumus jāattiecina uz 3.2. nodaļas A tabulā norādītu ANO numuru un nosaukumu vai c.n.p. ierakstu. Vielu un izstrādājumu nosaukumu, kas norādīti 3.2. nodaļas A tabulā, būtība ir pamatota ar 2.2.1.1.8. punkta nosaukumu skaidrojumu.

Jaunu vai esošo sprādzienbīstamo vielu paraugiem vai izstrādājumiem (izņemot inicējošās sprādzienbīstamās vielas), ko pārvadā tādiem mērķiem kā pārbaudei,

klasifikācijai, pētniecībai un kvalitātes kontroles izstrādāšanai vai kā preču paraugu, drīkst piešķirt ANO nr. 0190, PARAUGI, SPRĀDZIENBĪSTAMI.

Sprādzienbīstamu vielu un izstrādājumu, kuru nosaukums nav minēts 3.2. nodaļas A tabulā, attiecināšanu uz c.n.p. ierakstu vai ANO nr. 0190, PARAUGI, SPRĀDZIENBĪSTAMI, kā arī atsevišķu vielu, kuru pārvadāšanai atbilstoši 3.2. nodaļas A tabulas 6. slejā norādītajiem īpašajiem noteikumiem ir vajadzīgas īpašas kompetentās iestādes atļaujas, klasificēšanu jāveic izcelsmes valsts kompetentai iestādei. Šai kompetentajai iestādei arī rakstiski jāapstiprina šo vielu un izstrādājumu pārvadāšanas nosacījumus. Ja izcelsmes valsts nav *RID* Līgumslēdzēja valsts, klasifikāciju un pārvadāšanas nosacījumus jāatzīst tās *RID* Līgumslēdzēja valsts kompetentai iestādei, kurā sūtījums nokļūst vispirms.

2.2.1.1.4. Vienas un izstrādājumus, kas ietilpst 1. klasē, saskaņā ar 2.2.1.1.5. punktu jāattiecina uz apakšgrupu un saskaņā ar 2.2.1.1.6. punktu — uz savietojamības grupu. Iedalīšanu apakšgrupās jāveic saskaņā ar 2.2.1.1.5. punktā iekļautajām definīcijām, pamatojoties uz 2.3.0. un 2.3.1. sadaļā aprakstītajām pārbaudēm. Savietojamības grupu jānosaka atbilstoši 2.2.1.1.6. punktā iekļautajām definīcijām. Klasifikācijas kodu veido apakšgrupas numurs un savietojamības grupas burts.

2.2.1.1.5. *Apakšgrupu definīcijas*

- 1.1. apakšgrupa Vienas un izstrādājumi, kuriem piemīt masveida sprādziena bīstamība. (Masveida sprādziens ir sprādziens, kurš gandrīz visā kravā izplatās praktiski momentāni.)
- 1.2. apakšgrupa Vienas un izstrādājumi, kuriem piemīt izsviešanas bīstamība, bet ne masveida sprādzienbīstamība.
- 1.3. apakšgrupa Vienas un izstrādājumi, kuriem piemīt degšanas bīstamība un vai nu neliela sprādzienbīstamība, vai neliela izsviešanas bīstamība, vai abas, bet ne masveida sprādziena bīstamība:
  - a) kuriem degot, izdalās ievērojams starojuma siltums; vai
  - b) kuri aizdegas pakāpeniski cits pēc cita un izraisa neievērojamu sprādzienu vai izsviešanu, vai abus reizē.
- 1.4. apakšgrupa Vienas un izstrādājumi, kurus pārvadājot, rodas tikai niecīga sprādziena iespējamība aizdegšanās vai ierosināšanas dēļ. Šāda iedarbība pārsvarā skar tikai paku, un nav gaidāms, ka ievērojama izmēra daļas izsviedīs ievērojamā attālumā. Ārējā uguns nedrīkst izraisīt vienlaicīgu visas pakas satura sprādzienu.
- 1.5. apakšgrupa Ļoti nejutīgas vielas, kam piemīt masveida sprādziena bīstamība, bet kas ir tik nejutīgas, ka parastos pārvadāšanas apstākļos pastāv ļoti niecīga iespējamība tās ierosināšanai vai pārejai no degšanas uz detonēšanu. Obligāta prasība — tās nedrīkst eksplodēt ārējas ugunsizturības pārbaudē.
- 1.6. apakšgrupa Sevišķi nejutīgi izstrādājumi, kam nepiemīt masveida sprādziena bīstamība. Izstrādājumi satur vienīgi sevišķi nejutīgas detonējošas vielas un uzrāda niecīgu neparedzētas tā ierosināšanas vai izplatīšanās iespēju.

PIEZĪME. 1.6. apakšgrupas izstrādājumu bīstamība ir saistīta tikai ar viena atsevišķa izstrādājuma eksploziju.

2.2.1.1.6. *Vielu un izstrādājumu savietojamības grupu definīcijas*

- A Inicējoša sprādzienbīstama viela.
- B Izstrādājums, kas satur inicējošo sprādzienbīstamo vielu un kam nav vismaz divu efektīvu aizsargelementu. Šajā grupā ietilpst daži tādi izstrādājumi kā

- detonatori spridzināšanai, detonatoru komplekti spridzināšanai un kapsēles, pat ja tie nesatur inicējošās sprādzienbīstamās vielas.
- C Dzenošā lādiņa sprādzienbīstama viela vai cita ātri sadegoša sprādzienbīstama viela vai arī izstrādājumi, kas satur šādu sprādzienbīstamu vielu.
  - D Sekundārā detonējošā sprādzienbīstamā viela vai šaujampulveris, vai izstrādājums, kas satur sekundāro detonējošo sprādzienbīstamo vielu, (visi bez ierosinātājiem un bez dzenošā lādiņa), vai izstrādājumi, kas satur inicējošo sprādzienbīstamo vielu un kam ir divi vai vairāki efektīvi aizsargelementi.
  - E Izstrādājums, kas satur sekundāro detonējošo sprādzienbīstamo vielu, bez ierosinātājiem, ar dzenošo lādiņu (izņemot tādus, kas satur uzliesmojošu šķidrums vai gēlu, vai hipergoliskus šķidrumus).
  - F Izstrādājums, kas satur sekundāro detonējošo sprādzienbīstamo vielu kopā ar tās ierosinātājiem, ar dzenošo lādiņu (izņemot tādus, kas satur uzliesmojošu šķidrums vai gēlu, vai hipergoliskus šķidrumus) vai bez dzenošā lādiņa.
  - G Pirotehniska viela vai izstrādājums, kas satur pirotehnisku vielu, vai izstrādājums, kurš satur kā sprādzienbīstamo vielu, tā arī iluminējošu, aizdedzinošu, asaras vai dūmus izraisošu vielu (izņemot izstrādājumus, kas aktivizējami ar ūdeni, vai tādus, kas satur balto fosforu, fosfīdus, piroforu vielu, uzliesmojošu šķidrums vai gēlu, vai hipergoliskus šķidrumus).
  - H Izstrādājums, kas satur kā sprādzienbīstamo vielu, tā arī balto fosforu.
  - J Izstrādājums, kas satur kā sprādzienbīstamo vielu, tā arī uzliesmojošu šķidrums vai gēlu.
  - K Izstrādājums, kas satur kā sprādzienbīstamo vielu, tā arī toksisku ķīmisku vielu.
  - L Sprādzienbīstama viela vai izstrādājums, kas satur sprādzienbīstamo vielu un kas saistīts ar īpašu bīstamību (piemēram, tādu, ko rada aktivācija ūdens ietekmē vai hipergolisku šķidrums, fosfīdu vai piroforas vielas klātbūtnē), un kuras dēļ jāizolē katrs tips.
  - N Izstrādājums, kas satur vienīgi sevišķi nejutīgas sprādzienbīstamas vielas.
  - S Viela vai izstrādājums, kas iepakots vai konstruēts tā, lai visas bīstamās sekas, kas rodas no neparedzētas tā iedarbināšanas, būtu ierobežotas pakas iekšienē, ja vien paku nesabojā uguns — šādā gadījumā sprādziena vai izmešanas iedarbība skar tikai apjomu, kas īpaši netraucē vai neaizkavē ugunsdzēsšanu vai citus ārkārtas pasākumus tiešā pakas tuvumā.

1. PIEZĪME. Katru vielu vai izstrādājumu, kas ir iepakots konkrētā iepakojumā, drīkst attiecināt tikai uz vienu savietojamības grupu. Tā kā S savietojamības grupas kritēriji ir empīriski, tad piederību šai grupai jānosaka, izdarot pārbaudes klasifikācijas koda noteikšanai.

2. PIEZĪME. D un E savietojamības grupas izstrādājumus drīkst aprīkot vai iepakot kopā ar to ierosinātājiem, nodrošinot, lai šādiem līdzekļiem būtu vismaz divi efektīvi aizsargelementi sprādziena novēršanai, ja ierosināšanas līdzekļi tiek nejauši iedarbināti. Šādi izstrādājumi un pakas pieskaitāmas D vai E savietojamības grupai.

3. PIEZĪME. D un E savietojamības grupu izstrādājumus drīkst iepakot kopā ar to ierosinātājiem, kuriem nav divu efektīvu aizsargelementu (t. i., ierosinātāji ietilpst B savietojamības grupā), nodrošinot 4.1.10. sadaļas jauktās iepakojšanas noteikuma MP21 izpildi. Šādas pakas pieskaitāmas D vai E savietojamības grupai.

4. PIEZĪME. Izstrādājumus drīkst aprīkot vai iepakot kopā ar to aizdedzes līdzekļiem, nodrošinot, lai parastos pārvadāšanas apstākļos aizdedzes līdzekļi nespētu darboties.

5. PIEZĪME. C, D un E savietojamības grupas izstrādājumus drīkst iepakot kopā. Šādas pakas pieskaitāmas E savietojamības grupai.

2.2.1.1.7. *Uguņošanas ierīču klasifikācija*

2.2.1.1.7.1. Uguņošanas ierīces parastā kārtībā ir jāklasificē 1.1., 1.2., 1.3. un 1.4. apakšgrupās, pamatojoties uz pārbaudes rezultātiem, kas iegūti pēc “Pārbaužu un kritēriju rokasgrāmatas” 6. sērijas pārbaudēm. Tomēr tā kā šādu izstrādājumu klāsts ir īpaši plašs un var būt ierobežota pārbažu iekārtu pieejamība, tos drīkst klasificēt saskaņā ar 2.2.1.1.7.2. punktā noteikto procedūru.

2.2.1.1.7.2. Uguņošanas ierīcēm bez 6. sērijas pārbaudēm drīkst piešķirt ANO nr. 0333, 0334, 0335 vai 0336, pamatojoties uz analogiju saskaņā ar 2.2.1.1.7.5. punktā noteikto nosacīto uguņošanas ierīču klasifikācijas tabulu. Šādu piešķirumu drīkst īstenot, saskaņojot to ar kompetento iestādi. Tabulā neminētie izstrādājumi jāklasificē, pamatojoties uz 6. sērijas pārbažu rezultātiem.

1. PIEZĪME. *Citu veidu uguņošanas ierīču iekļaušanu 2.2.1.1.7.5. punktā minētās tabulas 1. slejā drīkst veikt tikai pamatojoties uz pilnas pārbaudes rezultātiem, kuri iesniegti izvērtēšanai ANO Ekspertu apakškomitejai par bīstamo kravu pārvadājumiem.*

2. PIEZĪME. *Kompetento iestāžu iegūtie pārbaudes rezultāti, kas apstiprina vai ir pretrunā ar 2.2.1.1.7.5. punktā minētās tabulas 4. slejā paredzēto uguņošanas ierīču klasifikāciju 5. slejā, informācijas nolūkā jāiesniedz ANO Ekspertu apakškomitejai par bīstamo kravu pārvadājumiem.*

2.2.1.1.7.3. Ja vienai vai vairākām apakšgrupām atbilstošas uguņošanas ierīces tiek iepakotas vienā un tajā pašā iepakojumā, tās ir jāklasificē, pamatojoties uz visbīstamāko apakšgrupu, ja vien 6. sērijas pārbaudēs iegūtie pārbažu rezultāti nenorāda ko citu.

2.2.1.1.7.4. Šīs sadaļas 2.2.1.1.7.5. punktā norādītā klasifikācija attiecināma tikai uz izstrādājumiem, kas iepakoti kartona kastēs (4G).

2.2.1.1.7.5. Nosacītā uguņošanas ierīču klasifikācijas tabula²

1. PIEZĪME. *Ja vien nav doti citi norādījumi, atsaucēs uz procentuālajiem daudzumiem tabulā attiecas uz visu pirotehnisko vielu masu (piemēram, raķešu dzinējos, metamajos lādiņos [lifting charge], uzspridzinātāja lādiņos un efekta lādiņos [effect charge]).*

2. PIEZĪME. *„Uzliesmojošais (pirotehniskais) sastāvs” šajā tabulā attiecas uz pirotehniskām vielām pulvera formā vai pirotehniskām vienībām, kas tiek norādītas uguņošanas ierīcēs, ko lieto trokšņa efekta radīšanai, vai izmantoto kā sprāgstlādiņu vai metamo lādiņu, ja vien spiediena pieaugumam vajadzīgais laiks ir lielāks par 8 ms uz 0,5g pirotehniskās vielas HSL uzliesmojošā sastāva pārbaudē „Pārbaužu un kritēriju rokasgrāmatas” 7.pielikumā. Pirotehnisks sastāvs” šajā tabulā ir pirotehniskas vielas pulvera veidā vai pirotehniskas vienības, kādas tās ir uguņošanas ierīcēs, ko izmanto, lai radītu trokšņa efektu vai kā sprāgstlādiņu vai metamo lādiņu, izņemot gadījumu, kad tiek uzskatāmi pierādīts, ka spiediena pieaugumam nepieciešamais laiks pārsniedz 8 ms 0,5 g pirotehniskās vielas HSL uzliesmojošā sastāva pārbaudē saskaņā ar “Pārbaužu un kritēriju rokasgrāmatas” 7.pielikumu.*

3. PIEZĪME. *Izmēri milimetros norāda:*

- sfērisku un dubultas eksplozijas šāviņu [peanut shells] gadījumā - šāviņa lodes diametru;
- cilindrisku šāviņu gadījumā - šāviņa garumu;
- šāviņa no mortīras [shell in mortar], romiešu sveces [Roman candle], uguņošanas ierīces, kura paredzēta izšaušanai no stobra [shot tube firework], vai mīnu [mine] gadījumā - iekšējo diametru caurulei, kas ietver vai iekļauj uguņošanas ierīci;
- parastās salūtzalves [bag mine] vai cilindriskā šāviņa gadījumā - iekšējo diametru mortīrai, kas paredzēta, lai ietvertu mīnu.

---

² Šajā tabulā norādīta uguņošanas ierīču klasifikācija, kuru drīkst izmantot gadījumos, kad nav 6. sērijas pārbažu datu (skatīt 2.2.1.1.7.2. punktu).

Veids	Ietverot: /Sinonīms:	Definīcija	Specifikācija	Klase
Šāviņš, sfērisks vai cilindrisks	<i>Spherical display shell</i> , gaisa šāviņš [<i>aerial shell</i>], krāsains šāviņš [<i>colour shell</i>], krāsvielu šāviņš [<i>dye shell</i>], vairākkārtējas eksplozijas šāviņš [<i>multi-break shell</i>], dažādu efektu šāviņš [<i>multi-effect shell</i>], ūdensbumba [<i>nautical shell</i>], izpletņšāviņš [<i>parachute shell</i>], dūmu šāviņš [<i>smoke shell</i>], zvaigžņveida šāviņš [<i>star shell</i>]; šāviņš ar akustisku efektu [<i>report shell</i>]: <i>maroon</i> , salūts [<i>salute</i>], skaņas šāviņš [<i>sound shell</i>], pērkongrāviena veida šāviņš [<i>thunderclap</i>], gaisa šāviņu komplekts [<i>aerial shell kit</i>]	Ierīce ar dzenošo lādiņu vai bez tā, ar pirotehnisko aizturi [<i>delay fuse</i>] un sprāgstlādiņu, pirotehniska(-as) vienība(-as) vai brīva pirotehniska viela, kas konstruēta izšaušanai no mortīras	Visi akustiskie efekti	1.1.G
			Krāsains šāviņš: ≥ 180 mm	1.1.G
			Krāsains šāviņš: < 180 mm ar $> 25\%$ uzliesmojoša sastāva, pulvera veidā un/vai akustiskiem efektiem	1.1.G
			Krāsains šāviņš: < 180 mm ar $\leq 25\%$ uzliesmojoša sastāva, pulvera veidā un/vai akustiskiem efektiem	1.3.G
			Krāsains šāviņš: ≤ 50 mm vai ≤ 60 g pirotehniskās vielas ar $\leq 2\%$ uzliesmojoša sastāva, pulvera veidā un/vai akustiskiem efektiem	1.4.G
Dubultas eksplozijas šāviņš [<i>peanut shell</i>]	Ierīce ar diviem vai vairākiem sfēriskiem gaisa šāviņiem [<i>spherical aerial shells</i>] kopējā iepakojumā, ko izšauj ar vienu dzenošo lādiņu ar atsevišķām, ārējām pirotehnikas aizturēm	Klasifikāciju nosaka visbīstamākais, sfēriskais gaisa šāviņš		
Iepriekš pielādēta mortīra [<i>preloaded mortar</i>], šāviņš no mortīras	Komplekts, kas ietver sfērisku vai cilindrisku šāviņu mortīrā, no kuras paredzēts šo šāviņu izšaut		Visi akustiskie efekti	1.1.G
			Krāsains šāviņš: ≥ 180 mm	1.1.G
			Krāsains šāviņš: ar $> 25\%$ uzliesmojoša sastāva, pulvera veidā un/vai akustiskiem efektiem	1.1.G
			Krāsains šāviņš: > 50 mm un < 180 mm	1.2.G
			Krāsains šāviņš: ≤ 50 mm vai ≤ 60 g pirotehniskas vielas ar $\leq 25\%$ uzliesmojoša sastāva, pulvera veidā un/vai akustiskiem efektiem	1.3.G

Veids	Ietverot: /Sinonīms:	Definīcija	Specifikācija	Klase
Šāviņš, sfērisks vai cilindrisks (<i>turpinājums</i>)	Šāviņu šāviņi [<i>shell of shells</i>] (sfērisks) (Norāde uz šāviņu šāviņa procentuālo masu attiecas uz visa ugunošanas ierīces izstrādājuma bruto masu)	Ierīce bez dzenoša lādiņa, ar pirotehnisko aizturi un sprāgstlādiņu, kurā ir akustiski efekti un inerti materiāli un kas paredzēta izšaušanai no mortīras	> 120 mm	1.1.G
		Ierīce bez dzenoša lādiņa, ar pirotehnisko aizturi un sprāgstlādiņu, kurā ir akustiski efekti un kurā ir ≤ 25 g uzliesmojoša sastāva katrā akustiskajā ierīcē, ar ≤ 33% uzliesmojošu sastāvu un ≥ 60% inertiem materiāliem un kas paredzēta izšaušanai no mortīras	≤ 120 mm	1.3.G
		Ierīce bez dzenoša lādiņa, ar pirotehnisko aizturi un sprāgstlādiņu, kurā ir krāsaini šāviņi un/vai pirotehniskas vienības un kas paredzēta izšaušanai no mortīras	> 300 mm	1.1.G
		Ierīce bez dzenoša lādiņa, ar pirotehnisko aizturi un sprāgstlādiņu, kurā ir krāsaini šāviņi ≤ 70 mm un/vai pirotehniskas vienības, ar ≤ 25% uzliesmojošu sastāvu un ≤ 60% pirotehniskas vielas un kas paredzēta izšaušanai no mortīras	> 200 mm un ≤ 300 mm	1.3.G
		Ierīce ar dzenošu lādiņu, ar pirotehnisko aizturi un sprāgstlādiņu, kurā ir krāsaini šāviņi ≤ 70 mm un/vai pirotehniskas vienības, ar ≤ 25% uzliesmojošu sastāvu un ≤ 60% pirotehniskas vielas un kas paredzēta izšaušanai no mortīras	≤ 200 mm	1.3.G

Veids	Ietverot: /Sinonīms:	Definīcija	Specifikācija	Klase
Šāviņu elementu virtene/kombinācija [battery/combination]	Uguns strūklaka [barrage], bombardos, kūkas [cakes], beigu buķete [finale box], puķu dobe [flowerbed], hibrīds [hybrid], caurulīšu komplekts [multiple tubes], shell cakes, sprāgstošu petaržu virtene [banger batteries], uzliesmojošu petaržu virtene [flash banger batteries]	Komplekts, kurā ir vairāki elementi, kas satur viena vai vairāku veidu sprādzienbīstamas vielas, kuras katrā atbilst kādam no šajā tabulā uzskaitītajiem ugunošanas ierīču veidiem, ar vienu vai diviem aizdedzes punktiem	Klasifikāciju nosaka visbīstamākais ugunošanas ierīču veids	
Romiešu svece [Roman candle]	Uzskates svece [exhibition candle], svece, bumbiņas [bombettes]	Caurule, kurā ir pirotehnisku ierīču virkne, kas sastāv no alternatīvas pirotehniskas vielas, dzenošā lādiņa un pārvades degļa [transmitting fuse]	ar ≥ 50 mm iekšējo diametru, satur uzliesmojošu sastāvu, vai ar < 50 mm iekšējo diametru ar $> 25\%$ uzliesmojoša sastāva	1.1.G
			ar ≥ 50 mm iekšējo diametru, nesatur uzliesmojošu sastāvu	1.2.G
			ar < 50 mm iekšējo diametru un $\leq 25\%$ uzliesmojoša sastāva	1.3.G
			ar ≤ 30 mm iekšējo diametru, katra pirotehniskā vienība ≤ 25 g un ar $\leq 5\%$ uzliesmojoša sastāva	1.4.G
Pirotehniskais izstrādājums, kurš paredzēts izšaušanai no stobra [shot tube]	Vienreizēja šāviņa romiešu svece [single shot Roman candle], maza pielādēta mortīra	Caurule, kurā ir pirotehniska vienība, kas sastāv no pirotehniskas vielas un dzenošā lādiņa ar pārvades degli vai bez tā	ar ≤ 30 mm iekšējo diametru un katra pirotehniskā vienība > 25 g, vai satur $> 5\%$ un $\leq 25\%$ uzliesmojoša sastāva	1.3.G
			ar ≤ 30 mm iekšējo diametru, katra pirotehniskā vienība ≤ 25 g un satur $\leq 5\%$ uzliesmojoša sastāva	1.4.G
Raķete [rocket]	Raķete ar lavīnas efektu [avalanche rocket], signālrāķete [whistling rocket], svilpojoša raķete, pudeļveida raķete [bottle rocket], debesu raķete [sky rocket], rakeštipa raķete [missile type rocket], galda raķete [table rocket]	Caurule, kurā ir pirotehniska viela un/vai pirotehniskas vienības, kas aprīkotas ar nūjiņu(-ām) vai citiem lidojuma stabilizēšanas līdzekļiem, un ir konstruēta izšaušanai gaisā	Tikai uzliesmojoša sastāva efekti	1.1.G
			uzliesmojošais sastāvs $> 25\%$ no pirotehniskās vielas	1.1.G
			> 20 g pirotehniskas vielas, bet uzliesmojošais sastāvs $\leq 25\%$	1.3.G
			≤ 20 g pirotehniskas vielas, melnā pulvera sprāgstlādiņš un uzliesmojošais sastāvs uz šāviņu ar akustisku efektu $\leq 0,13$ g, bet kopā ≤ 1 g	1.4.G

Veids	Ietverot: /Sinonīms:	Definīcija	Specifikācija	Klase
Mīna [Mine]	Ugunspods [pot-a-feu mine], zemes šāviņš [ground mine], parastā salūtzalve [bag mine], [cylinder mine]	Caurule, kurā ir dzenošs lādiņš un pirotehniskas vienības un kas paredzēta novietošanai vai nostiprināšanai uz zemes. Galvenais efekts ir visu pirotehnisko ierīču katapultēšana vienā sprādzienā, radot plašu vizuālu un/vai akustisku efektu gaisā, vai arī auduma vai papīra maiss vai auduma vai papīra cilindrs, kas satur dzenošo lādiņu un pirotehniskās vienības un kas paredzēts novietošanai mortīrā un mīnas funkciju pildīšanai	ar > 25% uzliesmojoša sastāva, pulvera veidā un/vai akustiskiem efektiem	1.1.G
			≥ 180 mm un ≤ 25% uzliesmojoša sastāva, pulvera veidā un/vai akustiskiem efektiem	1.1.G
			< 180 mm un ≤ 25% uzliesmojoša sastāva, pulvera veidā un/vai akustiskiem efektiem	1.3.G
			≤ 150 g pirotehniskas vielas, kurā ir ≤ 5% uzliesmojoša sastāva, pulvera veidā un/vai akustiskiem efektiem, katra pirotehniskā vienība ≤ 25 g, katrs akustiskā efekta šāviņš < 2 g, katrs svilpojošais šāviņš ≤ 3 g (ja tāds ir)	1.4.G
Strūklaka [fountain]	Vulkāni [volcanos], pušķi [gerbs], ūdenskritumi [showers], šķēpi [lances], Bengālijas ugunis [Bengal fire], plīvojošas dzirkstis [flitter sparkle], cilindriskas strūklakas [cylindrical fountains], konusveida strūklakas [cone fountains], spīdoša lāpa [illuminating torch]	Nemetāliska kaste, kurā atrodas sapresēta vai sacietināta pirotehniskā viela, kas rada dzirksteles un liesmu	≥ 1 kg pirotehniskās vielas	1.3.G
			< 1 kg pirotehniskās vielas	1.4.G
Brīnumsviecīte [sparkler]	Rokā turamas brīnumsviecītes [handheld sparklers], rokā neturamas brīnumsviecītes [non-handheld sparklers], stiep]veida brīnumsviecītes [wire sparklers]	Stingra stieple, kas daļēji pārklāta (no viena gala) ar lēni degošu pirotehnisko vielu, ar aizdedzes uzgali [ignition tip] vai bez tā	brīnumsviecītes, kurās izmantots perhlorāts: > 5 g uz vienu vienību un > 10 g uz paciņu	1.3.G
			brīnumsviecītes, kurās izmantots perhlorāts: ≤ 5 g uz vienu vienību un ≤ 10 vienības uz paciņu; brīnumsviecītes, kurās izmantots nitrāts: ≤ 30 g uz vienu vienību	1.4.G
Bengālijas nūjiņa [Bengal stick]	Bengālijas nūjiņa [dipped stick]	Nemetāliska nūjiņa, kas daļēji pārklāta (no viena gala) ar lēni degošu pirotehnisko vielu un paredzēta turēšanai rokā	izstrādājumi, kuros izmantots perhlorāts: > 5 g uz vienu vienību un > 10 vienības uz paciņu	1.3.G
			izstrādājumi, kuros izmantots perhlorāts: ≤ 5 g uz vienu vienību un ≤ 10 vienības uz paciņu, izstrādājumi, kuros izmantots nitrāts: ≤ 30 g uz vienu vienību	1.4.G

Veids	Ietverot: /Sinonīms:	Definīcija	Specifikācija	Klase
Mazas bīstamības uguņošanas ierīces un citi izstrādājumi	Galda bumbas [<i>table bombs</i>], trokšņu zirņi [<i>throwdowns</i>], sprakšķošās granulas [<i>crackling granules</i>], dūmi [<i>smokes</i>], migla [<i>fog</i>], čūskas [<i>snakes</i>], jāņtārpiņš [<i>glow worm</i>], zigzagveida salūta raķete [<i>serpents</i>], plaukšķenes ar aukliņām [<i>snaps</i>], plaukšķenes [<i>party poppers</i>]	Ierīce, kas paredzēta ļoti ierobežota vizuālā un akustiskā efekta radīšanai un kas satur nelielus daudzumus pirotehniska un/vai sprādzienbīstama maisījuma	Trokšņu zirņi un plaukšķenes ar aukliņām var saturēt līdz 1,6 mg sudraba fulmināta, plaukšķenes ar aukliņām un plaukšķenes drīkst saturēt līdz 16 mg kālija hlorātu/sarkano fosfora maisījumu, citi izstrādājumi drīkst saturēt līdz 5 g pirotehniskas vielas, bet nedrīkst saturēt uzliesmojošu sastāvu	1.4.G
Virpulis [<i>spinner</i>]	Gaisa virpulis [<i>aerial spinner</i>], helikopters [<i>helicopter</i>], <i>chaser</i> , virpulis uz zemes [<i>ground spinner</i>]	Nemetāliska caurulīte vai caurulītes, kas satur gāzi vai dzirksteles radošas pirotehniskas vielas, ar troksni radošu sastāvu vai bez tā, ar pievienotiem lidojuma stabilizatoriem vai bez tiem	pirotehniskas vielas uz vienu vienību > 20 g, no tā ≤ 3% uzliesmojošs sastāvs, piemēram, ar trokšņa efektu, vai ≤ 5 g svilpojošs sastāvs	1.3.G
			pirotehniskas vielas uz vienu vienību ≤ 20 g, no tā ≤ 3% uzliesmojošs sastāvs, piemēram, ar trokšņa efektu, vai ≤ 5 g svilpojošs sastāvs	1.4.G
Rati [<i>wheels</i>]	Katrīnas rati [<i>Catherine wheels</i>], <i>Saxon</i>	Komplekts, kas ietver ierīces, kurās ir pirotehniskas vielas, un kuru iespējams pievienot pie pamatnes tā, lai tas varētu rotēt	kopā ≥ 1 kg pirotehniskas vielas, bez trokšņa efekta, katrs svilpojošais šāviņš (ja tāds ir) ≤ 25 g un uz visu ratu svilpojošais sastāvs kopā ≤ 50 g	1.3.G
			kopā < 1 kg pirotehniskas vielas, bez trokšņa efekta, katrs svilpojošais šāviņš (ja tāds ir) ≤ 5 g un uz visu ratu svilpojošais sastāvs kopā ≤ 10 g	1.4.G
Gaisa rats [<i>aerial wheel</i>]	<i>Flying Saxon</i> , NLO, lidojošais šķīvītis [<i>rising crown</i>]	Caurules, kas satur dzenošus lādiņus un pirotehniskas vielas, kuras rada dzirksteles, liesmu un/vai troksni, un kas ir nostiprinātas pie pamatnes gredzena	Visas pirotehniskās vielas kopā > 200 g vai > 60 g pirotehniskas vielas uz vienu ierīci, ≤ 3% uzliesmojoša sastāva, kas darbojas kā akustisks efekts, katrs svilpojošais šāviņš (ja tāds ir) ≤ 25 g un svilpojošais sastāvs uz visu ratu ir ≤ 50 g	1.3.G

Veids	Ietverot: /Sinonīms:	Definīcija	Specifikācija	Klase
			Visas pirotehniskās vielas kopā ≤ 200 g un ≤ 60 g pirotehniskas vielas uz vienu ierīci, ≤ 3% uzliesmojoša sastāva, kas darbojas kā akustisks efekts, katrs svilpojošais šāviņš (ja tāds ir) ≤ 5 g un svilpojošais sastāvs uz visu ratu ir ≤ 10 g	1.4.G
Izvēles paka [selection pack]	Izvēles kaste [display selection box], izvēles paka [display selection pack], izvēles kaste dārzam [garden selection box], izvēles kaste iekštelpām [indoor selection box], komplekts	Paka no vairāk nekā viena veida ugunošanas ierīcēm, kas atbilst šajā tabulā uzskaitītajiem ugunošanas ierīču veidiem	Klasifikāciju nosaka visbīstamākais ugunošanas ierīču veids	
Petarde [firecracker]	Svinību petarde [celebration cracker], svinību rullis ar ložmetējefektu [celebration roll], petaržu virkne [string cracker]	Cauruļu (papīra vai kartona) komplekts, kas savienots ar pirotehnisko degli, visas caurules paredzētas akustiska efekta radīšanai	katra caurule ≤ 140 mg uzliesmojoša sastāva vai ≤ 1 g melnā pulvera	1.4.G
Sprāgstoša petarde [banger]	Salūts [salute], uzliesmojoša petarde [flash banger], Lady Cracker	Nemetāla caurule, kas satur troksni radošu sastāvu, kas paredzēts akustiska efekta radīšanai	> 2 g uzliesmojoša sastāva uz vienu vienību	1.1.G
			≤ 2 g uzliesmojoša sastāva uz vienu vienību un ≤ 10 g uz iekšējo iepakojumu	1.3.G
			≤ 1 g uzliesmojoša sastāva uz vienu vienību un ≤ 10 g uz iekšējo iepakojumu vai ≤ 10 g melnā pulvera uz vienu vienību	1.4.G

2.2.1.1.8. **Nosaukumu skaidrojums**

1. PIEZĪME. Nav paredzēts, ka šajā skaidrojumā iekļautie apraksti varētu aizstāt pārbaudes procedūras vai ka tie varētu noteikt 1. klases vielas vai izstrādājuma bīstamības klasifikāciju. Attiecināšana uz pareizo apakšgrupu un lēmums par to, vai savietojamības grupa S ir piemērota, jābalsta uz izstrādājuma pārbaudi saskaņā ar "Pārbaužu un kritēriju rokasgrāmatas" I daļu, vai pēc analogijas ar līdzīgiem izstrādājumiem, kuri jau ir pārbaudīti un klasificēti saskaņā ar "Pārbaužu un kritēriju rokasgrāmatas" procedūrām.

2. PIEZĪME. Skaitļi, kas norādīti pēc nosaukumiem, norāda atbilstīgos ANO numurus (3.2.nodaļas A tabulas 1. sleja). Klasifikācijas kodu skatīt 2.2.1.1.4. punktā.

AIZDEDZINĀTĀJI: ANO nr. 0121, 0314, 0315, 0325, 0454

Izstrādājumi, kas satur vienu vai vairākas eksplozīvas vielas, kas paredzētas uzliesmojuma izraisīšanai eksplozīvā ķēdē. Tos var ierosināt ķīmiski, elektriski vai mehāniski.

PIEZĪME. Uz šādiem izstrādājumiem — DEGAUKLA; DEGLIS, AIZDEDZINĀŠANAS; DEGLIS, NEDETONĒJOŠS; DEĢĻI, AIZDEDZINĀŠANAS; UZSPRIDZINĀTĀJI, AIZDEDZINOŠI; KAPSELES; SPRĀGSTVIELAS CILINDRVEIDA KAPSULĀ — šī definīcija neattiecas. Tie minēti atsevišķi

AIZDEDZINĀTĀJI, DEĢĻIEM: ANO nr. 0131

Dažādas konstrukcijas izstrādājumi, kas iedarbināmi ar berzi, triecienu vai elektrību un ko lieto drošā degļa aizdedzināšanai.

ATBRĪVOŠANAS IERĪCES, SPRĀDZIENBĪSTAMAS: ANO nr. 0173

Izstrādājumi, kas sastāv no neliela sprādzienbīstamas vielas lādiņa ar ierosinātājiem un stieņiem vai šarnīriem. Tie pārrauj stieņus vai šarnīru, lai ātri atbrīvotu iekārtu.

BUMBAS ar sprāgstlādiņu: ANO nr. 0034; 0035

Sprādzienbīstami izstrādājumi, ko met no gaisa kuģa, bez ierosinātājiem vai ar ierosinātājiem, kuriem ir vismaz divi efektīvi aizsargelementi.

BUMBAS ar sprāgstlādiņu: ANO nr. 0033, 0291

Sprādzienbīstami izstrādājumi, ko met no gaisa kuģa, ar ierosinātājiem, kam nav vismaz divu efektīvu aizsargelementu.

BUMBAS AR UZLIESMOJOŠU ŠĶIDRUMU, ar sprāgstlādiņu: ANO nr. 0399, 0400

Izstrādājumi, ko met no gaisa kuģa un kas sastāv no tvertnes ar uzliesmojošu šķidrumu un sprāgstlādiņa.

BUMBAS, ZIBSPULDZES EFEKTA: ANO nr. 0038

Sprādzienbīstami izstrādājumi, ko met no gaisa kuģa, lai nodrošinātu īsu, spēcīgu apgaismojumu fotografēšanai. Tajos ir detonējošas sprādzienbīstamas vielas lādiņš bez ierosinātājiem vai ar ierosinātājiem, kam ir vismaz divi efektīvi aizsargelementi.

BUMBAS, ZIBSPULDZES EFEKTA: ANO nr. 0037

Sprādzienbīstami izstrādājumi, ko met no gaisa kuģa, lai nodrošinātu īsu, spēcīgu apgaismojumu fotografēšanai. Tie satur detonējošas sprādzienbīstamas vielas lādiņu ar ierosinātājiem, kam nav vismaz divu efektīvu aizsargelementu.

BUMBAS, ZIBSPULDZES EFEKTA: ANO nr. 0039, 0299

Sprādzienbīstami izstrādājumi, ko met no gaisa kuģa, lai nodrošinātu īsu, spēcīgu apgaismojumu fotografēšanai. Tie satur zibspuldzes efektu radošu sastāvu.

ČAULAS, DEGOŠAS, TUKŠAS, BEZ KAPSELES: ANO nr. 0447, 0446

Izstrādājumi, kas sastāv no patronas čaulas, kas daļēji vai pilnībā izgatavota no nitrocelulozes.

ČAULAS, PATRONU, TUKŠAS, AR KAPSELI: ANO nr. 0379, 0055

Izstrādājumi, ko veido patronas čaula no metāla, plastmasas vai cita nedegoša materiāla, kurā vienīgā sprādzienbīstamā sastāvdaļa ir kapseli.

DEGAUKLA: ANO nr. 0066

Izstrādājums, kas sastāv no tekstildzijas ar melnā pulvera vai cita ātri degoša pirotehniskā sastāva pārklājumu un elastīga materiāla aizsargpārklājumu vai kas sastāv no melnā pulvera serdeņa, kuram apkārt ir elastīgs austais audums. Tas deg, virzoties uz priekšu visā garumā ar ārēju liesmu un tiek lietots, lai liesmu pārnestu no ierīces uz lādiņu vai kapseli.

DEGAUKLA, DETONĒJOŠA, elastīga: ANO nr. 0065, 0289

Izstrādājums, kas sastāv no detonējošas sprādzienbīstamas vielas serdeņa, kas iekļauts audumā ar plastikāta vai cita materiāla pārklājumu. Pārklājums nav vajadzīgs, ja audums ir drošs pret izbiršanu.

DEGAUKLA, DETONĒJOŠA, metāla apvalkā: ANO nr. 0102, 0290

Izstrādājums, kas sastāv no detonējošas sprādzienbīstamas vielas serdeņa, kas ietverts mīksta metāla caurulītē ar aizsargpārklājumu vai bez tā.

DEGAUKLA, DETONĒJOŠA, VĀJAS IEDARBĪBAS, metāla apvalkā: ANO nr. 0104

Izstrādājums, kas sastāv no detonējošas sprādzienbīstamas vielas serdeņa, kas ietverts mīksta metāla caurulītē ar aizsargpārklājumu vai bez tā. Sprādzienbīstamas vielas daudzums ir tik neliels, ka ārpus detonējošās auklas var izpausties vienīgi niecīgs efekts.

DEGLI, AIZDEDZINĀŠANAS: ANO nr. 0316, 0317, 0368

Izstrādājumi, kuru inicējošie eksplozīvie komponenti domāti, lai izraisītu munīcijā strauju sadegšanu. Tie ietver mehāniskas, elektriskas, ķīmiskas un hidrostatisks sastāvdaļas, kam jāizraisa strauja sadegšana. Tajos parasti ir arī aizsargelementi.

DEGLIS, AIZDEDZINĀŠANAS cauruļveida, metāla apvalkā: ANO nr. 0103

Izstrādājums, kas sastāv no metāla caurulītes ar ātri sadegošas sprādzienbīstamas vielas serdeni.

DEGLIS, NEDETONĒJOŠS: ANO nr. 0101

Izstrādājums, kas sastāv no kokvilnas dzijas, kas piesūcināta ar smalku melno pulveri (ātri degoša uguni pārvadoša aukla). Tas deg ar ārēju liesmu un tiek izmantots ugunošanas aizdedzes ķēdēs utt.

DEGLIS, DROŠS: ANO nr. 0105

Izstrādājums, kas sastāv no smalki smalcināta melnā pulvera serdeņa, kas aptverts ar elastīgu austu audumu un vienu vai vairākiem ārējiem aizsargapvalkiem. Aizdedzināts tas deg ar iepriekš noteiktu ātrumu bez ārēja eksplozīva efekta.

DETONATORI, ELEKTRISKIE, spridzināšanai: ANO nr. 0030, 0255, 0456

Izstrādājumi, kas īpaši paredzēti sprādzienbīstamo vielu ierosināšanai. Šie detonatori var būt konstruēti tūlītējai uzspridzināšanai, vai tajos var būt aizkavēšanas elements. Elektriskos detonatorus aktivē ar elektrisko strāvu.

DETONATORU KOMPLEKTI, NEELEKTRISKI, spridzināšanai: ANO nr. 0360, 0361, 0500

Neelektriski detonatoru komplekti, ko samontē un aktivē ar tādiem līdzekļiem kā degaukļa, trieciena caurulīte, uguns caurulīte vai detonējošā degaukļa. Tie var būt

paredzētas tūlītējai darbībai vai tajos var būt iekļauti aizkavēšanas elementi. Šī definīcija attiecas arī uz detonējošiem relejiem ar detonējošu degaucklu.

DETONATORI, MUNĪCIJAS: ANO nr. 0073, 0364, 0365, 0366

Izstrādājumi, kas sastāv no nelielas metāla vai plastmasas caurulītes ar tādām sprāgstvielām kā svina azīds, PETN vai sprādzienbīstamu vielu maisījums. Tie paredzēti detonācijas ķēdes palaišanai.

DETONATORI, NEELEKTRISKIE, spridzināšanai: ANO nr. 0029, 0267, 0455

Izstrādājumi, kas īpaši paredzēti sprādzienbīstamo vielu ierosināšanai. Šie detonatori var būt konstruēti tūlītējai uzspridzināšanai, vai tajos var būt aizkavēšanas elements. Neelektriskos detonatorus aktivē ar tādiem līdzekļiem kā trieciena caurulīte, uguns caurulīte, drošais deglis, ar citu aizdedzinošu ierīci vai elastīgu detonējošu degaucklu. Šī definīcija attiecas arī uz detonējošiem relejiem bez detonējošās degaucklas.

DROŠĪBAS SPILVENU GĀZĢENERATORI vai **DROŠĪBAS SPILVENU MODUĻI,** vai **DROŠĪBAS JOSTU NOSPRIEGOTĀJI:** ANO nr. 0503

Izstrādājumi, kas satur pirotehniskas vielas un ko izmanto dzīvības glābšanai transportlīdzekļu drošības spilvenos un drošības jostās.

DZIĻUMBUMBAS: ANO nr. 0056

Izstrādājumi, kas sastāv no detonējošas sprādzienbīstamas vielas lādiņa, kas ievietots mucā, vai šāviņš bez ierosinātājiem vai ar ierosinātājiem, kam ir vismaz divi efektīvi aizsargelementi. Tās ir paredzētas spridzināšanai zem ūdens.

EKSPLOZĪVAS ĶĒDES KOMPONENTI, C.N.P.: ANO nr. 0382, 0383, 0384, 0461

Izstrādājumi, kas satur sprādzienbīstamu vielu, kura paredzēta sprādziena vai uzliesmošanas pārņemšanai eksplozīvā ķēdē.

GRANĀTAS, MĀCĪBU, rokas vai šauteņu: ANO nr. 0110, 0372, 0318, 0452

Izstrādājumi bez galvenā sprāgstlādiņa, ko paredzēts mest ar roku vai izšaut no šautenes. Tiem ir ierosinošais līdzeklis un var būt arī marķējošs lādiņš.

GRANĀTAS, rokas vai šauteņu, ar sprāgstlādiņu: ANO nr. 0284, 0285

Izstrādājumi, ko paredzēts mest ar roku vai izšaut no šautenes. Tie ir bez ierosinātājiem vai ar ierosinātājiem un ar vismaz diviem efektīviem aizsargelementiem.

GRANĀTAS, rokas vai šauteņu, ar sprāgstlādiņu: ANO nr. 0292, 0293

Izstrādājumi, ko paredzēts mest ar roku vai izšaut no šautenes. Tiem ir ierosinātāji, kuriem nav vismaz divu efektīvu aizsargelementu.

GRIEZĒJI, KABELU, SPRĀDZIENBĪSTAMI, ANO nr. 0070

Izstrādājumi, kas sastāv no naža asmens ierīces, ko ar nelielu ātri sadegošas sprādzienbīstamas vielas lādiņu piespiež pie atbalstlaktas.

HEKSOLĪTS (HEKSOTOLS), sauss vai mitrināts ar mazāk kā 15% ūdens, pēc masas: ANO nr. 0118

Vielā, kas sastāv no ciklotrimetilēntrinitramīna (RDX) un trinitrotoluola (TNT) viendabīga maisījuma. Šis termins ietver "sastāvu B".

HEKSOTONĀLS: ANO nr. 0393

Vielā, kas sastāv no ciklotrimetilēntrinitramīna (RDX), trinitrotoluola (TNT) un alumīnija viendabīga maisījuma.

IERĪCES, AR ŪDENI AKTIVĒJAMAS, ar izkliedlādiņu, izsviedējlādiņu vai dzenošo lādiņu: ANO nr. 0248, 0249

Izstrādājumi, kuru funkcionēšana ir atkarīga no to sastāvdaļu fizikāli ķīmiskas reakcijas ar ūdeni.

IZKLIEDLĀDIŅI, sprādzienbīstami: ANO nr. 0043

Izstrādājumi, kas satur nelielu sprādzienbīstamas vielas lādiņu, ko lieto šāviņu vai citas munīcijas atvēršanai, lai izkļiedētu to saturu.

IZMETOŠA SPRĀGSTVIELA, CIETA: ANO nr. 0498, 0499, 0501

Vielas, kas sastāv no ātri sadegošas cietas sprādzienbīstamas vielas, ko izmanto dzinējspēka radīšanai.

IZMETOŠA SPRĀGSTVIELA, ŠĶIDRA: ANO Nr. 0495, 0497

Vielas, kas sastāv no ātri sadegošas šķidrās sprādzienbīstamas vielas, ko izmanto dzinējspēka radīšanai.

IZSTRĀDĀJUMI, PIROFORI: ANO nr. 0380

Izstrādājumi, kas satur piroforu vielu (gaisa iedarbībā spēj pašai aizdegties) un sprādzienbīstamu vielu vai sastāvdaļu. Ar šo terminu neapzīmē izstrādājumus, kas satur balto fosforu.

IZSTRĀDĀJUMI, PIROTEHNISKI, tehniskiem mērķiem: ANO nr. 0428, 0429, 0430, 0431, 0432

Izstrādājumi, kas satur pirotehniskas vielas un ko lieto tehniskām vajadzībām, tādām kā karstuma radīšana, gāzes radīšana, skatuviski efekti utt.

***PIEZĪME.** Uz šādiem izstrādājumiem — visu veidu munīcija; PATRONAS, SIGNĀLU; GRIEZĒJI, KABELU, SPRĀDZIENBĪSTAMI; UGUŅOŠANAS IERĪCES; SIGNĀLRAKETES, AVIĀCIJAS; SIGNĀLRAKETES, VIRSMAS; ATBRĪVOŠANAS IERĪCES, SPRĀDZIENBĪSTAMAS; KNIEDES, EKSPLOZĪVAS; SIGNĀLIERĪCES, ROKAS; SIGNĀLIERĪCES, BRIESMU; SIGNĀLIERĪCES, DZELZCEĻA PETARDES, SPRĀDZIENBĪSTAMAS; SIGNĀLIERĪCES, DŪMU — šīs definīcijas neattiecas. Tie minēti atsevišķi.*

IZSTRĀDĀJUMI, SPRĀDZIENBĪSTAMI, SEVIŠĶI NEJUTĪGI (EEI IZSTRĀDĀJUMI): ANO nr. 0486

Izstrādājumi, kas satur vienīgi ārkārtīgi nejūtīgi detonējošas vielas (EIDS), kurām parastos pārvadāšanas apstākļos ir niecīga nejaušas ierosināšanas vai izplatīšanās varbūtība, un kas ir izturējuši 7. Sērijas pārbaudes.

KAPSELES: ANO nr. 0044, 0377, 0378

Izstrādājumi, kas sastāv no metāla vai plastikāta kapsulas ar nelielu daudzumu inicējošo sprādzienbīstamo vielu maisījuma, kas ir viegli aizdedzināms ar triecienu. Tie kalpo par aizdedzinošajiem elementiem kājnieku ieroču patronās un dzenošo lādiņu trieciendetonatoros.

KAUJAS GALVIŅAS, RAĶEŠU, ar izkļiedlādiņu vai izsviedējlādiņu: ANO nr. 0370

Izstrādājumi, kas sastāv no inertas kaujas daļas un neliela detonējošas vai ātri sadegošas sprādzienbīstamas vielas lādiņa, bez ierosinātājiem vai ar ierosinātājiem, kam ir vismaz divi efektīvi aizsargelementi. Tās paredzēts samontēt ar raķešu dzinēju inerto materiālu izkļiedēšanai. Šis termins ietver vadāmu reaktīvo šāviņu kaujas galviņas.

KAUJAS GALVIŅAS, RAĶEŠU, ar izkļiedlādiņu vai izsviedējlādiņu: ANO nr. 0371

Izstrādājumi, kas sastāv no inertas kaujas daļas un neliela detonējošas vai ātri sadegošas sprādzienbīstamas vielas lādiņa ar ierosinātājiem, kuriem nav vismaz divu efektīvu aizsargelementu. Tās paredzēts samontēt ar raķešu dzinēju inerto materiālu izkļiedēšanai. Šis termins ietver vadāmu reaktīvo šāviņu kaujas galviņas.

KAUJAS GALVIŅAS, RAKEŠU, ar sprāgstlādiņu: ANO nr. 0286, 0287

Izstrādājumi, kas sastāv no detonējošas sprādzienbīstamas vielas bez ierosinātājiem vai ar ierosinātājiem, kam ir vismaz divi efektīvi aizsargelementi. Tās paredzēts iemontēt raķetēs. Šis termins ietver vadāmu reaktīvo šāviņu kaujas galviņas.

KAUJAS GALVIŅAS, RAKEŠU, ar sprāgstlādiņu: ANO nr. 0369

Izstrādājumi, kas sastāv no detonējošas sprādzienbīstamas vielas, ar ierosinātājiem, kam nav vismaz divu efektīvu aizsargelementu. Tās paredzēts iemontēt raķetēs. Šis termins ietver vadāmu reaktīvo šāviņu kaujas galviņas.

KAUJAS GALVIŅAS, TORPĒDU, ar sprāgstlādiņu: ANO nr. 0221

Izstrādājumi, kas sastāv no detonējošas sprādzienbīstamas vielas bez ierosinātājiem vai ar ierosinātājiem, kam ir vismaz divi efektīvi aizsargelementi. Tās paredzēts iemontēt torpēdās.

KNIEDES, EKSPLOZĪVAS: ANO nr. 0174

Izstrādājumi, kas sastāv no neliela sprādzienbīstamas vielas lādiņa, kas ievietots metāla kniedē.

LĀDIŅI, DZENOŠIE: ANO nr. 0271, 0272, 0415, 0491

Izstrādājumi, kuros ir dzenošais lādiņš jebkādā fizikālajā formā, ar vai bez čaulas, kurus izmanto kā raķešu motoru sastāvdaļas vai šāviņu gaisa pretestības mazināšanai.

LĀDIŅI, DZENOŠIE, LIELGABALAM: ANO nr. 0242, 0279, 0414

Dzenošie lādiņi jebkurā fizikālā formā atsevišķi ielādējamai lielgabalu munīcijai.

LĀDIŅI, KUMULATĪVIE, bez detonatora: ANO nr. 0059, 0439, 0440, 0441

Izstrādājumi, kuri sastāv no čaulas, kas satur detonējošas sprādzienbīstamas vielas lādiņu, ar dobumu, kurš izklāts ar stingru materiālu, bez ierosinātājiem. Tie domāti, lai radītu spēcīgu, caururbjošu efektu.

LĀDIŅI, KUMULATĪVI, PLASTISKI, LINEĀRI: ANO nr. 0237, 0288

Izstrādājumi, kas sastāv no V veida detonējošas sprādzienbīstamas vielas kodola, kurš ietverts plastiskā apvalkā.

LĀDIŅI, SPRĀDZIENBĪSTAMI, KOMERCIĀLI bez detonatora: ANO nr. 0442, 0443, 0444, 0445

Izstrādājumi, kas sastāv no detonējošas sprādzienbīstamas vielas lādiņa bez ierosinātājiem un ko lieto eksplozīvai metināšanai, savienošanai, štancēšanai un citiem metalurģiskiem procesiem.

LĀDIŅI, SPRIDZINĀŠANAS: ANO nr. 0048

Izstrādājumi, kas sastāv no detonējošas sprādzienbīstamas vielas lādiņa kartona, plastmasas, metāla vai cita materiāla čaulā. Izstrādājumi ir bez ierosinātājiem vai ar ierosinātājiem, kam ir vismaz divi efektīvi aizsargelementi.

***PIEZĪME.** Uz šādiem izstrādājumiem — BUMBAS; MĪNAS; ŠĀVIŅI — šī definīcija neattiecas. Tie minēti atsevišķi.*

MELNAIS PULVERIS (ŠAUJAMPULVERIS), granulēts vai pulvera veidā: ANO nr. 0027

Viela, kas sastāv no kokogles vai citas ogles maisījuma ar kālija nitrātu vai nātrija nitrātu un ar sēru (vai bez sēra).

MELNAIS PULVERIS (ŠAUJAMPULVERIS), PRESĒTS, vai **MELNAIS PULVERIS (ŠAUJAMPULVERIS), FORMĒTS**: ANO nr. 0028

Viela, kas sastāv no melnā pulvera, kuram ir izveidota noteikta forma.

MĪNAS ar sprāgstlādiņu: ANO nr. 0137, 0138

Izstrādājumi, kas parasti sastāv no metāla vai kompozītmateriāla tvertnes, kas pildīta ar detonējošu sprādzienbīstamu vielu bez ierosinātājiem vai ar ierosinātājiem, kuriem ir divi vai vairāki efektīvi aizsargelementi. Tie konstruēti tā, ka tos var iedarbināt kuģu, transportlīdzekļu vai cilvēku pārvietošanās. Šis termins ietver „Bengaloras torpēdas”.

MĪNAS ar sprāgstlādiņu: ANO nr. 0136, 0294

Izstrādājumi, kas parasti sastāv no metāla vai kompozītmateriāla tvertnes, kas pildīta ar detonējošu sprādzienbīstamu vielu ar ierosinātājiem, kam nav vismaz divu efektīvu aizsargelementu. Tie konstruēti tā, ka tos iedarbina kuģu, satiksmes līdzekļu vai cilvēku pārvietošanās. Šis termins ietver „Bengaloras torpēdas”.

MUNĪCIJA, AIZDEDZINOŠA, ar vai bez izkliedlādiņa, izsviedējlādiņa vai dzenošā lādiņa: ANO nr. 0009, 0010, 0300

Munīcija, kas satur aizdedzinošu maisījumu. Izņemot gadījumus, kad maisījums pats ir sprādzienbīstama viela, tas satur arī vienu vai vairākas šādas sastāvdaļas: dzenošo lādiņu ar kapseli un aizdedzes lādiņu; uzspridzinātāju ar izkliedlādiņu vai izsviedējlādiņu.

MUNĪCIJA, AIZDEDZINOŠA, BALTĀ FOSFORA, ar izkliedlādiņu, izsviedējlādiņu vai dzenošo lādiņu; ANO nr. 0243, 0244.

Munīcija, kas kā aizdedzinošo vielu satur balto fosforu. Tā satur arī vienu vai vairākas šādas sastāvdaļas: dzenošo lādiņu ar kapseli un aizdedzes lādiņu; uzspridzinātāju ar izkliedlādiņu vai izsviedējlādiņu.

MUNĪCIJA, AIZDEDZINOŠA, šķidrums vai gēls, ar izkliedlādiņu, izsviedējlādiņu vai dzenošo lādiņu — ANO nr. 0247.

Munīcija, kas satur šķidru vai želejveida aizdedzinošu vielu. Izņemot gadījumus, kad aizdedzinošā viela pati ir sprādzienbīstama viela, tā satur arī vienu vai vairākas šādas sastāvdaļas: dzenošo lādiņu ar kapseli un aizdedzes lādiņu; uzspridzinātāju ar izkliedlādiņu vai izsviedējlādiņu.

MUNĪCIJA, APGAISMOŠANAS, ar vai bez izkliedlādiņa, izsviedējlādiņa vai dzenošā lādiņa: ANO nr. 0171, 0254, 0297

Munīcija, kas paredzēta, lai radītu atsevišķus spēcīgus gaismas avotus teritorijas apgaismošanai. Ar šo terminu apzīmē apgaismošanas patronas, granātas un šāviņus; arī apgaismošanas un mērķa identifikācijas bumbas.

PIEZĪME. Uz šādiem izstrādājumiem — *PATRONAS, SIGNĀLU; SIGNĀLIERĪCES, ROKAS; SIGNĀLIERĪCES, BRIESMU; SIGNĀLRAKETES, AVIĀCIJAS; SIGNĀLRAKETES, VIRSMAS* — šī definīcija neattiecas. Tie minēti atsevišķi.

MUNĪCIJA, ASARAS IZRAISOŠA, ar izkliedlādiņu, izsviedējlādiņu vai dzenošo lādiņu: ANO nr. 0018, 0019, 0301

Munīcija, kas satur asaras izraisošu vielu. Tā satur arī vienu vai vairākas šādas sastāvdaļas: pirotehnisku vielu; dzenošo lādiņu ar kapseli un aizdedzes lādiņu; uzspridzinātāju ar izkliedlādiņu vai izsviedējlādiņu.

MUNĪCIJA, DŪMU, ar vai bez izkliedlādiņa, izsviedējlādiņa vai dzenošā lādiņa: ANO nr. 0015, 0016, 0303

Munīcija, kas satur dūmus veidojošu vielu, piemēram, hlorsulfonskābes maisījumu vai titāna tetrahlorīdu; vai dūmus veidojošu pirotehnisku maisījumu, kura galvenā sastāvdaļa ir heksahloretāns vai sarkanais fosfors. Izņemot gadījumus, kad viela pati ir sprādzienbīstama viela, munīcija satur arī vienu vai vairākas šādas sastāvdaļas: dzenošo lādiņu ar kapseli un aizdedzes lādiņu; uzspridzinātāju ar izkliedlādiņu vai izsviedējlādiņu. Šis termins ietver dūmu granātas.

PIEZĪME. Šī definīcija neattiecas uz izstrādājumu *SIGNĀLIERĪCES, DŪMU*. Tās minētas atsevišķi.

MUNĪCIJA, DŪMU, BALTĀ FOSFORA, ar izkliedlādiņu, izsviedējlādiņu vai dzenošo lādiņu: ANO nr. 0245, 0246

Munīcija, kas satur balto fosforu kā dūmus veidojošu vielu. Tā satur arī vienu vai vairākas šādas sastāvdaļas: dzenošo lādiņu ar kapseli un aizdedzes lādiņu; uzspridzinātāju ar izkliedlādiņu vai izsviedējlādiņu. Šis termins ietver dūmu granātas.

MUNĪCIJA, IZMĒĢINĀJUMA: ANO nr. 0363

Munīcija, kas satur pirotehniskas vielas, ko lieto jaunas munīcijas, ieroču komponentu vai komplektu darbības vai spēka pārbaudei.

MUNĪCIJA, MĀCĪBU: ANO nr. 0362, 0488

Munīcija bez galvenā sprāgstlādiņa, bet satur izkliedlādiņu vai izsviedējlādiņu. Parasti tā satur arī uzspridzinātāju un dzenošo lādiņu.

***PIEZĪME.** Šī definīcija neattiecas uz izstrādājumu GRANĀTAS, MĀCĪBU. Tās minētas atsevišķi.*

MUNĪCIJAS TRASĒJOŠAIS SASTĀVS: ANO nr. 0212, 0306

Hermetizēti izstrādājumi, kas satur pirotehniskas vielas un kas paredzēti šāviņa trajektorijas parādīšanai.

OKTONĀLS: ANO nr. 0496

Vielā, kas sastāv no ciklotetrametilēntetranitramīna (HMX), trinitrotoluola (TNT) un alumīnija viendabīga maisījuma.

OKTOLĪTS (OKTOLS), sauss vai mitrināts, ar mazāk nekā 15 masas% ūdens: ANO nr. 0266

Vielā, kas sastāv no ciklotetrametilēntetranitramīna (HMX) un trinitrotoluola (TNT) viendabīga maisījuma.

PASTIPRINĀTĀJI AR DETONATORU: ANO nr. 0225, 0268

Izstrādājumi, kas satur detonējošas sprādzienbīstamas vielas lādiņu ar ierosinātājiem. Tos lieto, lai palielinātu detonatora vai detonējošās auklas ierosinošo spēku.

PASTIPRINĀTĀJI bez detonatora: ANO nr. 0042, 0283

Izstrādājumi, kas satur ierosinošās detonējošas sprādzienbīstamas vielas lādiņu bez ierosinātājiem. Tos lieto, lai palielinātu detonatora vai detonējošās auklas ierosinošo spēku.

PARAUGI, SPRĀDZIENBĪSTAMI, izņemot inicējošas sprādzienbīstamas vielas: ANO nr. 0190.

Jaunas vai esošas sprādzienbīstamas vielas vai izstrādājumi, kuras vēl nav attiecinātas uz 3.2. nodaļas A tabulā norādītu nosaukumu un ko pārvadā saskaņā ar kompetentas iestādes instrukcijām un parasti mazos daudzumos, cita starpā, pārbaudei, klasificēšanai, pētījumiem un uzlabošanai, kvalitātes kontrolei vai kā reklāmas paraugus.

***PIEZĪME.** Šī definīcija neattiecas uz sprādzienbīstamām vielām un izstrādājumiem, kuras attiecinātas uz kādu citu 3.2. nodaļas A tabulā norādīto nosaukumu.*

PATRONAS, APGAISMOŠANAS: ANO nr. 0049, 0050

Šaušanai gatavi izstrādājumi, kas sastāv no vienā vienībā apvienota čaulas, kapses un zibspuldzes efektu radoša pulvera.

PATRONAS IEROČIEM, ar sprāgstlādiņu: ANO nr. 0006, 0321, 0412

Munīcija, kas sastāv no šāviņa ar sprāgstlādiņu bez ierosinātājiem, vai ierosinātājiem, kuriem ir vismaz divi efektīvi aizsargelementi; un ar dzenošo lādiņu ar vai bez kapses. Termins ietver galīgi nokomplektētu vai nenokomplektētu munīciju un šķirtas pielādēšanas munīciju, ja tās sastāvdaļas iepakotas kopā.

PATRONAS IEROČIEM, ar sprāgstlādiņu: ANO nr. 0005, 0007, 0348

Munīcija, kas sastāv no šāviņa ar sprāgstlādiņu ar ierosinātājiem, kuriem nav vismaz divu efektīvu aizsargelementu; un ar dzenošo lādiņu ar vai bez kapsēles. Termins ietver galīgi nokomplektētu vai nenokomplektētu munīciju un šķirtas pielādēšanas munīciju, ja tās sastāvdaļas iepakotas kopā.

PATRONAS IEROČIEM, INERTA ŠĀVIŅA: ANO nr. 0328, 0417, 0339, 0012

Munīcija, kas sastāv no šāviņa bez sprāgstlādiņa, bet ar dzenošo lādiņu ar vai bez kapsēles. Izstrādājumos var būt trasējošais sastāvs, nodrošinot to, ka dominējošo bīstamību rada dzenošais lādiņš.

PATRONAS IEROČIEM, TUKŠAS: ANO nr. 0326, 0413, 0327, 0338, 0014

Munīcija, kas sastāv no slēgtas patronas čaulas ar kapseli centrā vai sānos un bezdūmu vai melnā pulvera lādiņu, bet bez šāviņa. Tās rada skaļu troksni, un tās lieto mācībām, salutēšanai, dzenošajiem lādiņiem, starta pistolēm utt. Ar šo terminu apzīmē tukšu munīciju.

PATRONAS, KĀJNIEKU IEROČU: ANO nr. 0417, 0339, 0012

Munīcija, kas sastāv no patronas čaulas ar kapseli centrā vai sānos un kas satur gan dzenošo lādiņu, gan cietu šāviņu. Tās ir domātas šaušanai no ieročiem, kuru kalibrs nav lielāks par 19,1 mm. Šis termins ietver jebkura kalibra patronas bisei.

***PIEZĪME.** Šī definīcija neattiecas uz jēdzienu PATRONAS, KĀJNIEKU IEROČU, TUKŠAS. Tās minētas atsevišķi. Šī definīcija neattiecas uz dažām militārajām kājnieku ieroču patronām. Tās minētas pie termina PATRONAS IEROČIEM, INERTA ŠĀVIŅA.*

PATRONAS, KĀJNIEKU IEROČU, TUKŠAS: ANO nr. 0014, 0327, 0338

Munīcija, kas sastāv no slēgtas patronas čaulas ar kapseli centrā vai sānos un bezdūmu vai melnā pulvera lādiņa. Patronas čaulas nesatur šāviņus. Patronas domātas šaušanai no ieročiem, kuru kalibrs nav lielāks par 19,1 mm, tās izmanto, lai radītu skaļu troksni, un tiek lietotas mācībām, salutēšanai, dzenošajam lādiņam, starta pistolēm utt.

PATRONAS MEHĀNISMU IEDARBINĀŠANAI: ANO nr. 0275, 0276, 0323, 0381

Izstrādājumi, kas paredzēti mehānisku darbību izpildei. Tie sastāv no čaulas ar ātri sadegošas sprādzienbīstamas vielas lādiņu un ierosinātājiem. Sadegšanas gāzveida produkti rada spiedienu, lineāras vai rotējošas kustības ierosinājumu vai aktīvā membrānas, vārstus vai slēdžus, vai izmet stiprinājuma ierīces vai dzēšanas aģentus.

PATRONAS NAFTAS ATRADNĒM: ANO nr. 0277, 0278

Izstrādājumi, kas sastāv no plāna kartona, metāla vai cita materiāla čaulas, kas satur vienīgi izmetošu eksplozīvu pulveri, kas izgrūž rūdītu lādiņu, lai perforētu naftas atradnes apvalku.

***PIEZĪME.** Šī definīcija neattiecas uz izstrādājumu LĀDIŅI, KUMULATĪVIE. Tie minēti atsevišķi.*

PATRONAS, SIGNĀLU: ANO nr. 0054, 0312, 0405

Izstrādājumi, kas paredzēti krāsainu signālrakešu vai citu signālu šaušanai no signālu pistolēm u. c.

PENTOLĪTS, sauss vai mitrināts, ar mazāk nekā 15 masas % ūdens: ANO nr. 0151

Vielas, kas sastāv no pentaeritrīta tetranitrāta (PETN) un trinitrotoluola (TNT) viendabīga maisījuma.

PERFORATORŠĀVIŅI, LĀDĒTI, naftas atradnēm, bez detonatora: ANO nr. 0124, 0494

Izstrādājumi, kas sastāv no tērauda caurulītes vai metāliskas sloksnes, kurā ir ievietoti kumulatīvie lādiņi, kas savienoti ar detonējošo auklu, bez ierosinātājiem.

PLAISU VEIDOŠANAS IERĪCES, SPRĀGSTOŠAS, bez detonatora, paredzētas naftas atradnēm: ANO nr. 0099

Izstrādājumi, kas sastāv no detonējošas sprādzienbīstamas vielas lādiņa čaulā bez ierosinātājiem. Tos lieto, lai salauztu iezī apkārt urbuma šahtai un tādējādi atvieglotu jēlnaftas plūsmu no iezā.

PULVERIS, BEZDŪMU: ANO nr. 0160, 0161, 0509

Vielā, kuras pamatsastāvdaļa ir nitroceluloze un kuru lieto par dzenošo lādiņu. Ar šo terminu apzīmē dzenošos lādiņus ar vienu pamatsastāvdaļu (nitrocelulozi (NC) vienu pašu), ar divām pamatsastāvdaļām (kā NC un nitroglicerīnu (NG)) un ar trim pamatsastāvdaļām (kā NC/NG/ nitroguanidīns).

***PIEZĪME.** Bezdūmu pulvera veidoti, presēti vai maisiņu veida lādiņi attiecas uz šādām definīcijām: LĀDIŅI, DZENOŠIE, vai LĀDIŅI, DZENOŠIE, LIELGABALIEM.*

PULVERA BRIKETE (PULVERA PASTA), MITRINĀTA ar ne mazāk kā 17% spirta, pēc masas; **PULVERA BRIKETE (PULVERA PASTA), MITRINĀTA** ar ne mazāk kā 25% ūdens, pēc masas: ANO nr. 0433, 0159

Vielā, kas sastāv no nitrocelulozes, kura piesātināta ar ne vairāk kā ar 60% nitroglicerīna vai cita šķidra organiska nitrāta, vai to maisījuma.

RAKETES ar inertu galviņu: ANO nr. 0183, 0502

Izstrādājumi, kas sastāv no raķešu dzinēja un inertas galviņas. Šis termins ietver vadāmus reaktīvos šāviņus.

RAKETES ar izsviedējlādiņu: ANO nr. 0436, 0437, 0438

Izstrādājumi, kas sastāv no raķešu dzinēja un lādiņa kaujas daļas izsviešanai no raķetes galviņas. Šis termins ietver vadāmus reaktīvos šāviņus.

RAKETES ar sprāgstlādiņu: ANO nr. 0181, 0182

Izstrādājumi, kas sastāv no raķešu dzinēja un kaujas galviņas bez ierosinātājiem vai ar ierosinātājiem, kam ir vismaz divi efektīvi aizsargelementi. Šis termins ietver vadāmus reaktīvos šāviņus.

RAKETES ar sprāgstlādiņu: ANO nr. 0180, 0295

Izstrādājumi, kas sastāv no raķešu dzinēja un kaujas galviņas ar ierosinātājiem, kam nav vismaz divu efektīvu aizsargelementu. Šis termins ietver vadāmus reaktīvos šāviņus.

RAKETES AR ŠĶIDRO DEGVIELU un ar sprāgstlādiņu: ANO nr. 0397, 0398

Izstrādājumi, kas sastāv no šķidrās degvielas cilindrā ar vienu vai vairākām sprauslām, un aprīkoti ar kaujas galviņu. Šis termins ietver vadāmus reaktīvos šāviņus.

RAĶEŠU DZINĒJI: ANO nr. 0186, 0280, 0281

Izstrādājumi, kas sastāv no sprādzienbīstamas vielas lādiņa, parasti cietas izmetošas sprādzienbīstamas vielas, kas ievietota cilindrā ar vienu vai vairākām sprauslām. Tie paredzēti raķešu vai vadāmu reaktīvo šāviņu virzīšanai.

RAĶEŠU DZINĒJI AR HIPERGOLISKIEM ŠĶIDRUMIEM, ar vai bez izsviedējlādiņa: ANO nr. 0322, 0250

Izstrādājumi, kas sastāv no hipergoliskas degvielas cilindrā ar vienu vai vairākām sprauslām. Tie paredzēti raķešu vai vadāmu reaktīvo šāviņu virzīšanai.

RAĶEŠU DZINĒJI AR ŠĶIDRO DEGVIELU: ANO nr. 0395, 0396

Izstrādājumi, kas sastāv no šķidrās degvielas cilindrā ar vienu vai vairākām sprauslām. Tie paredzēti raķešu vai vadāmu reaktīvo šāviņu virzīšanai.

RAKETES TROSES PADOŠANAI: ANO nr. 0238, 0240, 0453

Izstrādājumi, kas sastāv no raķešu dzinēja, ar ko paredzēts padot glābšanas trosi.

SIGNĀLIERĪCES, BRIESMU, kuģiem: ANO nr. 0194, 0195, 0505, 0506.

Izstrādājumi, kas satur pirotehniskas vielas un kas paredzēti signālu radīšanai ar skaņu, uguni vai dūmiem, vai jebkuru to kombināciju.

SIGNĀLIERĪCES, DZELZCEĻA PETARDES, SPRĀDZIENBĪSTAMAS: ANO nr. 0192, 0193, 0492, 0493

Izstrādājumi, kas satur pirotehnisku vielu, kura, ja izstrādājumu saspiež, eksplodē ar skaļu rībienu. Tos paredzēts novietot uz dzelzceļa sliedēm.

SIGNĀLIERĪCES, DŪMU: ANO nr. 0196, 0197, 0313, 0487, 0507.

Izstrādājumi, kas satur pirotehniskas vielas, kuras rada dūmus. Tajos papildus var būt ierīces, kas rada skaņas signālus.

SIGNĀLIERĪCES, ROKAS: ANO nr. 0191, 0373

Pārnēsājami izstrādājumi, kas satur pirotehniskas vielas, kuras rada vizuālus signālus vai brīdinājumus. Šis termins ietver nelielas virsmas signālraķetes, tādas kā autoceļu vai dzelzceļa signālraķetes un nelielas briesmu signālraķetes.

SIGNĀLPULVERIS: ANO nr. 0094, 0305

Pirotehniska viela, kura aizdedzināta rada spēcīgu gaismu.

SIGNĀLRAĶETES, AVIĀCIJAS: ANO nr. 0093, 0403, 0404, 0420, 0421;

Izstrādājumi, kas satur pirotehniskas vielas un ko paredzēts mest no gaisa kuģa, lai apgaismotu, atpazītu, signalizētu vai brīdinātu.

SIGNĀLRAĶETES, VIRSMAS: ANO nr. 0092, 0418, 0419

Izstrādājumi, kas satur pirotehniskas vielas un ko paredzēts lietot uz zemes, lai apgaismotu, atpazītu, signalizētu vai brīdinātu.

SPRĀGSTLĀDIŅI, AR PLASTISKU PILDVIELU: ANO nr. 0457, 0458, 0459, 0460

Izstrādājumi, kas sastāv no plastiskās detonējošas sprādzienbīstamas vielas lādiņa, kas ražots īpašā formā bez čaulas un bez ierosinātājiem. Tos paredzēts izmanto par munīcijas sastāvdaļām, tādām kā kaujas galviņas.

SPRĀGSTVIELA, A TIPA: ANO nr. 0081

Vielas, kas sastāv no šķīdriem organiskiem nitrātiem, piemēram, nitroglicerīna, vai šādu sastāvdaļu maisījumiem ar vienu vai vairākām šādām vielām: nitrocelulozi; amonija nitrātu vai citiem neorganiskajiem nitrātiem; aromātiskajiem nitroatvasinājumiem vai tādiem degošiem materiāliem kā koksnes milti vai alumīnija pulveris. Tie drīkst saturēt arī inertas sastāvdaļas, piemēram, kizelguru un tādas piedevas kā krāsvielas un stabilizatorus. Šādām sprāgstvielām ir jābūt pulvera, gēla vai elastīgā formā. Ar šo terminu apzīmē dinamītu; sprāgstošo želatīnu un želatīnveidīgo dinamītu.

SPRĀGSTVIELA, B TIPA: ANO nr. 0082, 0331

Vielas, kas sastāv no:

- a) amonija nitrāta vai citu neorganisku nitrātu maisījuma ar sprāgstvielu, tādu kā trinitrotoluolu, un ar vai bez citām tādām vielām kā koksnes milti un alumīnija pulveris; vai
- b) amonija nitrāta vai citu neorganisku nitrātu maisījuma ar citām degošām vielām, kuras nav eksplozīvas. Abos gadījumos tie var saturēt tādas inertas sastāvdaļas kā kizelgurs un tādas piedevas kā krāsvielas un stabilizatorus. Šādas sprāgstvielas nedrīkst saturēt nitroglicerīnu, tamlīdzīgus šķīdros organiskos nitrātus vai hlorātus.

SPRĀGSTVIELA, C TIPA: ANO nr. 0083

Vielas, kas sastāv no kālija vai nātrija hlorāta, vai arī kālija, nātrija vai amonija perhlorāta maisījuma ar organiskiem nitroatvasinājumiem vai degošiem materiāliem, piemēram, koksnes miltiem, alumīnija pulveri vai ogļūdeņražiem. Tie var saturēt tādas inertas sastāvdaļas kā kizelguru un tādas piedevas kā krāsvielas un stabilizatorus. Šādas sprāgstvielas nedrīkst saturēt nitroglicerīnu vai tamlīdzīgus šķidrums organiskos nitrātus.

SPRĀGSTVIELA, D TIPA: ANO nr. 0084

Vielas, kas sastāv no organisko nitrosavienojumu maisījuma ar tādiem degošiem materiāliem kā ogļūdeņraži un alumīnija pulveris. Tie var saturēt tādas inertas sastāvdaļas kā kizelguru un tādas piedevas kā krāsvielas un stabilizatorus. Šādas sprāgstvielas nedrīkst saturēt nitroglicerīnu, tamlīdzīgus šķidrums organiskos nitrātus, hlorātus un amonija nitrātu. Termins vispārīgi ietver plastiskās sprāgstvielas.

SPRĀGSTVIELA, E TIPA: ANO nr. 0241, 0332

Vielas, kuru galvenā sastāvdaļa ir ūdens un kuras satur arī lielu daļu amonija nitrāta vai citu oksidētāju, no kuriem daži vai visi ir šķīdumā. Citas sastāvdaļas var būt tādi nitroatvasinājumi kā trinitrotoluols, ogļūdeņraži vai alumīnija pulveris. Tie var saturēt tādas inertas sastāvdaļas kā kizelguru un tādas piedevas kā krāsvielas un stabilizatorus. Šis termins ietver sprāgstvielas emulsijas, suspensijas un ūdensgela formā.

SPRĀGSTVIELAS CILINDRVEIDA KAPSULA: ANO nr. 0319, 0320, 0376

Izstrādājumi, kas sastāv no aizdedzināšanas kapsules un papildu ātri sadegošas sprādzienbīstamas vielas lādiņa, piemēram, melnā pulvera, ko lieto, lai aizdedzinātu dzenošo lādiņu lielgabala patronas čaulā u. c.

STARPLĀDIŅI, SPRĀDZIENBĪSTAMI: ANO nr. 0060

Izstrādājumi, kas sastāv no neliela izņemama pastiprinātāja, kas novietots šāviņa dobumā starp uzspridzinātāju un sprāgstlādiņu.

ŠĀVIŅI ar izkliedlādiņu vai izviedējlādiņu: ANO nr. 0346, 0347

Izstrādājumi, tādi kā granātas vai lodes, ko izšauj no lielgabala vai cita šaujāmieroča. Tiem nav ierosinātāju vai ir ierosinātāji ar diviem vai vairākiem efektīviem aizsargelementiem. Tos lieto, lai izsviestu marķēšanai paredzētas krāsvielas vai citas inertus materiālus.

ŠĀVIŅI ar izkliedlādiņu vai izviedējlādiņu: ANO nr. 0426, 0427

Izstrādājumi, tādi kā granātas vai lodes, ko izšauj no lielgabala vai cita šaujāmieroča. Tiem ir ierosinātāji bez vismaz diviem efektīviem aizsargelementiem. Tos lieto, lai izsviestu marķēšanai paredzētas krāsvielas vai citus inertus materiālus.

ŠĀVIŅI ar izkliedlādiņu vai izviedējlādiņu: ANO nr. 0434, 0435

Izstrādājumi, tādi kā granātas vai lodes, ko izšauj no lielgabala vai cita šaujāmieroča, šautenes vai cita kājnieku ieroča. Tos lieto, lai izsviestu marķēšanai paredzētas krāsvielas vai citus inertus materiālus.

ŠĀVIŅI ar sprāgstlādiņu: ANO nr. 0168, 0169, 0344

Izstrādājumi, tādi kā granātas vai lodes, ko izšauj no lielgabala vai cita šaujāmieroča. Tiem nav ierosinātāju vai ir ierosinātāji ar vismaz diviem efektīviem aizsargelementiem.

ŠĀVIŅI ar sprāgstlādiņu: ANO nr. 0167, 0324

Izstrādājumi, tādi kā granātas vai lodes, ko izšauj no lielgabala vai cita šaujāmieroča. Tiem ir ierosinātāji bez vismaz diviem efektīviem aizsargelementiem.

ŠĀVIŅI, inertī, ar trasējošo sastāvu: ANO nr. 0345, 0424, 0425

Izstrādājumi, tādi kā granātas vai lodes, ko izšauj no lielgabala vai cita šaujāmieroča, šautenes vai cita kājnieku ieroča.

TORPĒDAS ar sprāgstlādiņu: ANO nr. 0451

Izstrādājumi, kas sastāv no šķidrās nesprāgstošās piedziņas sistēmas, kura virza torpēdu ūdenī, un kaujas galviņas bez ierosinātājiem vai ar ierosinātājiem, kam ir vismaz divi efektīvi aizsargelementi.

TORPĒDAS ar sprāgstlādiņu: ANO nr. 0329

Izstrādājumi, kas sastāv no šķidrās sprādzienbīstamas piedziņas sistēmas, kura virza torpēdu ūdenī, un kaujas galviņas bez ierosinātājiem vai ar ierosinātājiem, kam ir vismaz divi efektīvi aizsargelementi.

TORPĒDAS ar sprāgstlādiņu: ANO nr. 0330

Izstrādājumi, kas sastāv no šķidrās sprādzienbīstamas piedziņas sistēmas vai šķidrās nesprāgstošās piedziņas sistēmas, kura virza torpēdu ūdenī, un kaujas galviņas ar ierosinātājiem, kam nav vismaz divu efektīvu aizsargelementu.

TORPĒDAS, AR ŠĶIDRO DEGVIELU, ar inerto galviņu: ANO nr. 0450

Izstrādājumi, kas sastāv no šķidrās sprādzienbīstamas piedziņas sistēmas, kura virza torpēdu ūdenī, ar inertu galviņu.

TORPĒDAS, AR ŠĶIDRO DEGVIELU, ar vai bez sprāgstlādiņa: ANO nr. 0449

Izstrādājumi, kas sastāv vai nu no šķidrās sprādzienbīstamas piedziņas sistēmas, kura virza torpēdu ūdenī, ar kaujas galviņu vai bez tās, vai no šķidrās nesprāgstošās piedziņas sistēmas, kura virza torpēdu ūdenī, ar kaujas galviņu.

TRITONĀLS: ANO nr. 0390

Vielas, kas sastāv no trinitrotoluola (TNT), kas sajaukts ar alumīniju.

UGUŅOŠANAS IERĪCES: ANO nr. 0333, 0334, 0335, 0336, 0337

Pirotehniski izstrādājumi, kas paredzēti izklaides uguņošanai.

UZSPRIDZINĀTĀJI, DETONĒJOŠI: ANO nr. 0106, 0107, 0257, 0367

Izstrādājumi, kuru eksplozīvās sastāvdaļas paredzētas, lai munīcijā izraisītu detonāciju. Tie ietver mehāniskas, elektriskas, ķīmiskas un hidrostatiskas sastāvdaļas, kam jāizraisa detonācija. Tiem parasti ir arī aizsargelementi.

UZSPRIDZINĀTĀJI, DETONĒJOŠI ar aizsargelementiem: ANO nr. 0408, 0409, 0410

Izstrādājumi, kuru eksplozīvās sastāvdaļas paredzētas, lai munīcijā izraisītu detonāciju. Tie ietver mehāniskas, elektriskas, ķīmiskas un hidrostatiskas sastāvdaļas, kam jāizraisa detonācija. Detonējošiem uzspriecinātājiem jābūt vismaz diviem efektīviem aizsargelementiem.

VIELAS, SPRĀDZIENBĪSTAMAS, ĻOTI NEJUTĪGAS (EVI vielas), C.N.P.: ANO nr. 0482

Vielas, kas rada masveida sprādziena draudus, bet kas ir tik nejutīgas, ka parastos pārvadāšanas apstākļos ir ļoti niecīga to ierosināšanas vai pārejas no degšanas uz detonāciju iespējamība, un kas ir izturējušas 5. Sērijas pārbaudes.

ZONDĒŠANAS IERĪCES, SPRĀDZIENBĪSTAMAS: ANO nr. 0374, 0375

Izstrādājumi, kas sastāv no detonējošās sprādzienbīstamas vielas lādiņa, bez ierosinātājiem vai ar ierosinātājiem, kuriem ir vismaz divi efektīvi aizsargelementi. Tos izmet no kuģiem, un tie sāk darboties, sasnieguši iepriekš noteiktu dziļumu vai jūras dibenu.

ZONDĒŠANAS IERĪCES, SPRĀDZIENBĪSTAMAS: ANO nr. 0204, 0296

Izstrādājumi, kas sastāv no detonējošās sprādzienbīstamas vielas lādiņa ar ierosinātājiem, kuriem nav vismaz divu efektīvu aizsargelementu. Tos izmet no kuģiem, un tie sāk darboties, sasnieguši iepriekš noteiktu dziļumu vai jūras dibenu.

2.2.1.2. *Vielas un izstrādājumi, ko pārvadāt nav atļauts*

2.2.1.2.1. Nav atļauts pārvadāt sprādzienbīstamas vielas, kas saskaņā ar “Pārbaužu un kritēriju rokasgrāmatas” I daļas kritērijiem ir pārmērīgi jutīgas, vai arī spēj spontāni reaģēt, kā arī sprādzienbīstamas vielas un izstrādājumus, kurus nevar attiecināt uz 3.2. nodaļas A tabulas nosaukumu vai c.n.p. ierakstu.

2.2.1.2.2. A savietojamības grupas vielas (1.1A ANO Nr. 0074, 0113, 0114, 0129, 0130, 0135, 0224 un 0473) nav atļauts pārvadāt pa dzelzceļu.

K savietojamības grupas izstrādājumus nav atļauts pārvadāt (1.2K, ANO nr. 0020 un 1.3K, ANO nr. 0021).

2.2.1.3. Kopējo ierakstu saraksts

Klasifikācijas kods (skatīt 2.2.1.1.4.)	ANO nr.	Vielas vai izstrādājuma nosaukums
1.1A	0473	VIELAS, SPRĀDZIENBĪSTAMAS, C.N.P. (nav atļauts pārvadāt pa dzelzceļu, skatīt 2.2.1.2.2.)
1.1B	0461	EKSPLOZĪVĀS ĶĒDES KOMPONENTI, C.N.P.
1.1C	0474 0497 0498 0462	VIELAS, SPRĀDZIENBĪSTAMAS, C.N.P. IZMETOŠA SPRĀGSTVIELA, ŠĶIDRA IZMETOŠA SPRĀGSTVIELA, CIETA IZSTRĀDĀJUMI, SPRĀDZIENBĪSTAMI, C.N.P.
1.1D	0475 0463	VIELAS, SPRĀDZIENBĪSTAMAS, C.N.P. IZSTRĀDĀJUMI, SPRĀDZIENBĪSTAMI, C.N.P.
1.1E	0464	IZSTRĀDĀJUMI, SPRĀDZIENBĪSTAMI, C.N.P.
1.1F	0465	IZSTRĀDĀJUMI, SPRĀDZIENBĪSTAMI, C.N.P.
1.1G	0476	VIELAS, SPRĀDZIENBĪSTAMAS, C.N.P.
1.1L	0357 0354	VIELAS, SPRĀDZIENBĪSTAMAS, C.N.P. IZSTRĀDĀJUMI, SPRĀDZIENBĪSTAMI, C.N.P.
1.2B	0382	EKSPLOZĪVĀS ĶĒDES KOMPONENTI, C.N.P.
1.2C	0466	IZSTRĀDĀJUMI, SPRĀDZIENBĪSTAMI, C.N.P.
1.2D	0467	IZSTRĀDĀJUMI, SPRĀDZIENBĪSTAMI, C.N.P.
1.2E	0468	IZSTRĀDĀJUMI, SPRĀDZIENBĪSTAMI, C.N.P.
1.2F	0469	IZSTRĀDĀJUMI, SPRĀDZIENBĪSTAMI, C.N.P.
1.2L	0358 0248 0355	VIELAS, SPRĀDZIENBĪSTAMAS, C.N.P. IERĪCES, AR ŪDENI AKTIVĒJAMAS, ar izkliedlādiņu, izsviedējlādiņu vai dzenošo lādiņu IZSTRĀDĀJUMI, SPRĀDZIENBĪSTAMI, C.N.P.
1.3C	0132 0477 0495 0499 0470	ĀTRI SADEGOŠI AROMĀTISKO NITROSAVIENOJUMU METĀLU SĀĻI, C.N.P. VIELAS, SPRĀDZIENBĪSTAMAS, C.N.P. IZMETOŠA SPRĀGSTVIELA, ŠĶIDRA IZMETOŠA SPRĀGSTVIELA, CIETA IZSTRĀDĀJUMI, SPRĀDZIENBĪSTAMI, C.N.P.
1.3G	0478	VIELAS, SPRĀDZIENBĪSTAMAS, C.N.P.
1.3L	0359 0249 0356	VIELAS, SPRĀDZIENBĪSTAMAS, C.N.P. IERĪCES, AR ŪDENI AKTIVĒJAMAS, ar izkliedlādiņu, izsviedējlādiņu vai dzenošo lādiņu IZSTRĀDĀJUMI, SPRĀDZIENBĪSTAMI, C.N.P.
1.4B	0350 0383	IZSTRĀDĀJUMI, SPRĀDZIENBĪSTAMI, C.N.P. EKSPLOZĪVĀS ĶĒDES KOMPONENTI, C.N.P.
1.4C	0479 0501 0351	VIELAS, SPRĀDZIENBĪSTAMAS, C.N.P. IZMETOŠA SPRĀGSTVIELA, CIETA IZSTRĀDĀJUMI, SPRĀDZIENBĪSTAMI, C.N.P.
1.4D	0480 0352	VIELAS, SPRĀDZIENBĪSTAMAS, C.N.P. IZSTRĀDĀJUMI, SPRĀDZIENBĪSTAMI, C.N.P.
1.4E	0471	IZSTRĀDĀJUMI, SPRĀDZIENBĪSTAMI, C.N.P.
1.4F	0472	IZSTRĀDĀJUMI, SPRĀDZIENBĪSTAMI, C.N.P.
1.4G	0485 0353	VIELAS, SPRĀDZIENBĪSTAMAS, C.N.P. IZSTRĀDĀJUMI, SPRĀDZIENBĪSTAMI, C.N.P.
1.4S	0481 0349 0384	VIELAS, SPRĀDZIENBĪSTAMAS, C.N.P. IZSTRĀDĀJUMI, SPRĀDZIENBĪSTAMI, C.N.P. EKSPLOZĪVĀS ĶĒDES KOMPONENTI, C.N.P.
1.5D	0482	VIELAS, SPRĀDZIENBĪSTAMAS, ĻOTI NEJUTĪGAS (EVI VIELAS), C.N.P.
1.6N	0486	IZSTRĀDĀJUMI, SPRĀDZIENBĪSTAMI, SEVIŠĶI NEJUTĪGI (EEI IZSTRĀDĀJUMI)
	0190	PARAUGI, SPRĀDZIENBĪSTAMI, izņemot iniciējošas sprādzienbīstamas vielas PIEZĪME. Apakšgrupa un savietojamības grupa jānosaka pēc kompetentās iestādes norādījumiem un saskaņā ar 2.2.1.1.4. punktā noteiktajiem principiem

2.2.2. 2. klase. Gāzes

2.2.2.1. Kritēriji

2.2.2.1.1. 2. klasē ietilpst tīras gāzes, gāzu maisījumi, vienas vai vairāku gāzu maisījumi ar vienu vai vairākām citām vielām un izstrādājumi, kas satur šādas vielas.

Gāze ir viela,

- a) kam 50 °C temperatūrā tvaika spiediens pārsniedz 300 kPa (3 bar); vai
- b) kas 20 °C temperatūrā standarta spiedienā 101,3 kPa ir pilnīgā gāzveida stāvoklī.

1. PIEZĪME. ANO nr. 1052 FLUORŪDENRADIS, BEZŪDENS, tomēr ir klasificēts 8. klasē.

2. PIEZĪME. Tīra gāze drīkst saturēt citas sastāvdaļas, kas radušās tās ražošanas procesā vai arī pievienotas, lai saglabātu produkta stabilitāti ar noteikumu, ka šo sastāvdaļu daudzums nemaina nedz gāzes klasifikāciju, nedz pārvadāšanas nosacījumus, tādus kā pildījuma pakāpi, piepildīšanas spiedienu vai pārbaudes spiedienu.

3. PIEZĪME. C.N.P. ierakstos 2.2.2.3. punktā var ietilpt kā tīras gāzes, tā arī gāzu maisījumi.

2.2.2.1.2. Vielas un izstrādājumus, kas ietilpst 2. klasē, iedala šādi.

1. *Saspiesta gāze* — gāze, kas iepakota pārvadāšanai paaugstinātā spiedienā mīnus 50°C temperatūrā ir pilnīgā gāzveida stāvoklī; šajā kategorijā ietilpst visas gāzes, kam kritiskā temperatūra ir mīnus 50°C vai zemāka.
2. *Sašķīdināta gāze* — gāze, kas iepakota pārvadāšanai paaugstinātā spiedienā temperatūrā virs mīnus 50°C ir daļēji šķīdri. Ir atšķirības starp:

augstspiediena sašķīdinātu gāzi — gāzi, kam kritiskā temperatūra pārsniedz mīnus 50°C, bet nepārsniedz +65°C; un

zemspiediena sašķīdinātu gāzi — gāzi, kam kritiskā temperatūra pārsniedz +65°C.

3. *Atzesēta sašķīdināta gāze* — gāze, kas iepakota pārvadāšanai ir daļēji šķīdri tās zemās temperatūras dēļ.
4. *Izšķīdināta gāze* — gāze, kas iepakota pārvadāšanai paaugstinātā spiedienā un ir izšķīdināta šķīdinātāja šķīdrajā fāzē.
5. Aerosolu izsmidzinātāji un mazas gāzi saturošas tvertnes (gāzu baloniņi).
6. Citi izstrādājumi, kas satur gāzes paaugstinātā spiedienā.
7. Gāzes bez paaugstināta spiediena, uz kurām attiecas īpašas prasības (gāzu paraugi).

2.2.2.1.3. Vielas un izstrādājumus (izņemot aerosolus), kas ietilpst 2. klasē, atbilstoši bīstamajām īpašībām iekļauj kādā no turpmāk minētajām grupām:

- A Smacējošas.
- O Oksidējošas.
- F Uzliesmojošas.
- T Toksiskas.
- TF Toksiskas, uzliesmojošas.
- TC Toksiskas, korozīvas.
- TO Toksiskas, oksidējošas.
- TFC Toksiskas, uzliesmojošas, korozīvas.
- TOC Toksiskas, oksidējošas, korozīvas.

Gāzēm un gāzu maisījumiem, kuru bīstamība atbilstoši kritērijiem saistīta ar vairāk nekā vienu bīstamības grupu, prioritāras attiecībā pret visām citām grupām ir grupas, kas apzīmētas ar burtu T. Grupas, kas apzīmētas ar burtu F, ir prioritāras attiecībā pret grupām, kas apzīmētas ar burtu A vai O.

1. PIEZĪME. ANO Paraugnoteikumos, IMDG Kodeksā un ICAO Tehniskajās instrukcijās, pamatojoties uz galveno bīstamību, gāzes iekļauj vienā no trim šādām apakšgrupām:

2.1. apakšgrupa: uzliesmojošas gāzes (atbilst grupām, kas apzīmētas ar lielo burtu F);

2.2. apakšgrupa: neuzliesmojošas, netoksiskas gāzes (atbilst grupām, kas apzīmētas ar lielajiem burtiem A vai O);

2.3. apakšgrupa: toksiskas gāzes (atbilst grupām, kas apzīmētas ar lielo burtu T, t. i., T, TF, TC, TO, TFC un TOC).

2. PIEZĪME. Mazas gāzi saturošas tvertnes (ANO nr. 2037) jāiekļauj A līdz TOC grupā atbilstoši to satura bīstamībai. Par aerosoliem (ANO nr. 1950) skatīt 2.2.2.1.6. punktu.

3. PIEZĪME. Uzskata, ka korozīvas gāzes ir toksiskas, un tāpēc tās iekļauj TC, TFC vai TOC grupā.

2.2.2.1.4. Ja 2. klases maisījuma nosaukums ir minēts 3.2. nodaļas A tabulā, bet tas atbilst citiem 2.2.2.1.2. un 2.2.2.1.5. punktā minētajiem kritērijiem, tad šis maisījums jāklasificē pēc šiem kritērijiem un to jāattiecina uz atbilstošo C.N.P. ierakstu.

2.2.2.1.5. Vielas un izstrādājumus (izņemot aerosolus), kas ietilpst 2. klasē un kuru nosaukums nav minēts 3.2. nodaļas A tabulā, jāklasificē ar 2.2.2.3. punktā minētu kopējo ierakstu saskaņā ar 2.2.2.1.2. un 2.2.2.1.3. punktu. Jāvadās pēc turpmāk minētajiem kritērijiem:

Smacējošas gāzes

Gāzes, kas nav oksidējošas, nav uzliesmojošas un nav toksiskas un kas atšķaida vai aizstāj atmosfērā parasti esošo skābekli.

Uzliesmojošas gāzes

Gāzes, kas 20 °C temperatūrā un standarta spiedienā 101,3 kPa:

- ir aizdedzināmas maisījumā ar gaisu koncentrācijā, kas nepārsniedz 13% (pēc tilpuma); vai
- kam maisījumā ar gaisu uzliesmošanas intervāls ir vismaz 12% neatkarīgi no zemākās uzliesmošanas robežas.

Uzliesmošanas spēja jānosaka, izdarot pārbaudes vai aprēķinus ar ISO atzītām metodēm (skatīt ISO 10156:1996).

Ja nav pieejami pietiekami dati, lai izmantotu šīs metodes, drīkst lietot salīdzināmu metodi, ko atzinusi izcelsmes valsts kompetentā iestāde.

Ja izcelsmes valsts nav RID Līgumslēdzēja valsts, tad pārbaudes metodes jāatzīst kompetentajai iestādei pirmajā RID Līgumslēdzējā valstī, kur nonāk sūtījums.

Oksidējošas gāzes

Gāzes, kas, var izraisīt vai veicināt citu materiālu degšanu lielākā mērā nekā gaiss galvenokārt piegādājot (izdalot) skābekli. Tās ir tīras gāzes vai gāzu maisījumi ar oksidēšanas spēju, kas pārsniedz 23,5%, kā to nosaka ar ISO 10156:1996 vai ISO 10156-2:2005 norādīto metodi.

Toksiskas gāzes

PIEZĪME. Gāzes, kas korozivitātes dēļ pilnībā vai daļēji atbilst toksiskuma kritērijiem, jāklasificē kā toksiskas. Lai noteiktu iespējamu papildu korozivitātes bīstamību, skatīt kritērijus zem virsraksta „Korozīvas gāzes”.

Gāzes:

- a) kas ir zināmas kā tik toksiskas vai korozīvas, ka rada bīstamību cilvēku veselībai; vai
- b) kas uzskatāmas par cilvēkiem toksiskām vai korozīvām tādēļ, ka to akūtās toksicitātes LC₅₀ vērtība, kas noteikta saskaņā ar 2.2.61.1. punktu, ir 5000 ml/m³ (miljondaļas) vai mazāka.

Gāzu maisījumiem (arī citās klasēs iekļauto vielu tvaikiem) drīkst lietot šādu formulu:

$$LC_{50} \text{ Toksisks (maisījums)} = \frac{I}{\sum_{i=1}^n \frac{f_i}{T_i}}$$

kur f_i = maisījuma i-tās sastāvdaļas molu daļa;

T_i = maisījuma i-tās sastāvdaļas toksicitātes indekss.

T_i ir vienāds ar LC₅₀ vērtību, kas ir norādīta 4.1.4.1. punkta iepakojšanas instrukcijā P200.

Ja LC₅₀ vērtība 4.1.4.1. punkta iepakojšanas instrukcijā P200 nav norādīta, jāizmanto LC₅₀ vērtība, kas atrodama zinātniskajā literatūrā. Ja LC₅₀ vērtība nav zināma, toksicitātes indeksu nosaka pēc mazākās LC₅₀ vērtības vielām ar līdzīgu fizioloģisku un ķīmisku iedarbību, vai izdarot tās pārbaudi, ja tā ir vienīgā praktiskā iespēja.

Korozīvas gāzes

Gāzes vai gāzu maisījumi, kas atbilst toksicitātes kritērijiem tikai korozivitātes dēļ, jāklasificē kā toksiski ar korozivitātes papildu bīstamību.

Gāzu maisījumam, ko uzskata par toksisku kombinētās korozīvās un toksiskās iedarbības dēļ, ir papildu korozivitātes iedarbības bīstamība, ja no pieredzes zināms, ka maisījums rada ādas, acu vai gļotādas bojājumus, vai ja maisījuma korozīvo sastāvdaļu LC₅₀ vērtība ir 5000 ml/m³ (miljondaļas) vai mazāka, ja LC₅₀ vērtība ir aprēķināta pēc formulas:

$$LC_{50} \text{ Korozīvs (maisījums)} = \frac{I}{\sum_{i=1}^n \frac{f_{ci}}{T_{ci}}},$$

kur f_{ci} = maisījuma i-tās korozīvās sastāvdaļas molu daļa.

T_{ci} = maisījuma i-tās korozīvās sastāvdaļas toksicitātes indekss.

T_{ci} ir vienāds ar LC₅₀ vērtību, kas ir norādīta 4.1.4.1. punkta iepakojšanas instrukcijā P200.

Ja LC₅₀ vērtība 4.1.4.1. punkta iepakojšanas instrukcijā P200 nav norādīta, jāizmanto LC₅₀ vērtība, kas atrodama zinātniskajā literatūrā. Ja LC₅₀ vērtība nav zināma, toksicitātes indeksu nosaka pēc mazākās LC₅₀ vērtības vielām ar līdzīgu fizioloģisku un ķīmisku iedarbību, vai izdarot tās pārbaudi, ja tā ir vienīgā praktiskā iespēja.

2.2.2.1.6. *Aerosoli*

Aerosolus (ANO nr. 1950) atbilstoši bīstamajām īpašībām iekļauj kādā no turpmāk minētajām grupām.

A Smacējoši.

O Oksidējoši.

F Uzliesmojoši.

T Toksiski.

C	Korozīvi.
CO	Korozīvi, oksidējoši.
FC	Uzliesmojoši, korozīvi.
TF	Toksiski, uzliesmojoši.
TC	Toksiski, korozīvi.
TO	Toksiski, oksidējoši.
TFC	Toksiski, uzliesmojoši, korozīvi.
TOC	Toksiski, oksidējoši, korozīvi.

Klasifikācija ir atkarīga no aerosola izsmidzinātāja satura īpašībām.

PIEZĪME. *Gāzes, kas atbilst 2.2.2.1.5. punkta toksisko gāzu definīcijai vai saskaņā ar 4.1.4.1. punkta iepakšanas instrukciju P200 ir piroforas gāzes, nedrīkst izmantot par aerosola izsmidzinātāju propelentiem (izsmidzinātājgāzēm). Aerosolus, kuru saturs attiecībā uz toksicitāti vai korozivitāti atbilst I iepakšanas grupai noteiktajiem kritērijiem, pārvadāt nav atļauts (skatīt arī 2.2.2.2.2.).*

Jāvadās pēc turpmāk minētajiem kritērijiem:

- Aerosolu jāiekļauj A grupā, ja tā saturs saskaņā ar turpmāko b) līdz f) apakšpunktu neatbilst nevienas citas grupas kritērijiem.
- Aerosolu jāiekļauj O grupā, ja aerosols satur oksidējošu gāzi saskaņā ar 2.2.2.1.5. punktu.
- Aerosolu jāiekļauj F grupā, ja tā sastāvā ietilpst 85% (pēc masas) vai vairāk uzliesmojošu sastāvdaļu un sadegšanas ķīmiskais siltums ir 30 kJ/g vai lielāks.

Aerosolu neiekļauj F grupā, ja uzliesmojošo sastāvdaļu saturs ir 1% (pēc masas) vai mazāks un sadegšanas siltums ir mazāks par 20 kJ/g.

Citos gadījumos jānosaka aerosolu uzliesmošanas spēja, tos pārbaudot ar "Pārbaužu un kritēriju rokasgrāmatas" III daļas 31. sadaļā aprakstītajām metodēm. Sevišķi uzliesmojoši un uzliesmojoši aerosoli jāiekļauj F grupā.

PIEZĪME. *Uzliesmojošas sastāvdaļas ir uzliesmojoši šķidrums, uzliesmojošas cietas vielas vai uzliesmojošas gāzes un gāzu maisījumi, kas definēti "Pārbaužu un kritēriju rokasgrāmatas" III daļas 31.1.3. apakšsadaļas 1. līdz 3. piezīmē. Šis apzīmējums neattiecas uz piroforām, pašsakarstošām vielām un vielām, kas reaģē ar ūdeni. Sadegšanas ķīmiskais siltums jānosaka pēc ASTM D 240 metodes, vai ISO/FDIS 13943: 1999 (E/F) 86.1. līdz 86.3. punktā noteiktās metodes, vai NFPA 30B metodes.*

- Aerosolu jāiekļauj T grupā, ja tā saturs, izņemot propelentu (aerosola izsmidzinātājgāzi), ir klasificēts 6.1. klases II vai III iepakšanas grupā.
- Aerosolu jāiekļauj C grupā, ja tā saturs, izņemot propelentu (aerosola izsmidzinātājgāzi), atbilst 8. klases II vai III iepakšanas grupas kritērijiem.
- Ja aerosola saturs atbilst vairāk nekā vienai grupai — O, F, T un C — noteiktajiem kritērijiem, to attiecīgi jāiekļauj CO, FC, TF, TC, TO, TFC vai TOC grupā.

2.2.2.2. Gāzes, ko pārvadāt nav atļauts

2.2.2.2.1. Ķīmiski nestabilas 2. klases vielas nav atļauts pārvadāt, ja nav veikti pasākumi, lai novērstu visas parastos pārvadāšanas apstākļos iespējamās bīstamās reakcijas, piemēram, sadalīšanos, disproporcionēšanos vai polimerizāciju. Tālab īpaša vērtība jāvelti tam, lai tvertnēs un cisternās nebūtu vielu, kas varētu veicināt šādas reakcijas.

2.2.2.2.2. Nav atļauts pārvadāt šādas vielas un maisījumus:

- ANO nr. 2186 HLORŪDENRADIS, ATDZESĒTS, ŠĶIDRS;
- ANO nr. 2421 SLĀPEKĻA TRIOKSĪDS;

- ANO nr. 2455 METILNITRĪTS;
- atdzesētas sašķidrīnātas gāzes, kuras nevar attiecināt uz klasifikācijas kodiem: 3A, 3O vai 3F;
- izšķīdinātas gāzes, kuras nevar klasificēt kā ANO nr. 1001, 2073 vai 3318;
- aerosolus, kuriem par propelentiem izmanto gāzes, kas saskaņā ar 2.2.2.1.5. punktu ir toksiskas vai saskaņā ar 4.1.4.1. punkta iepakojšanas instrukciju P200 — piroforas;
- aerosolus, kuru saturs atbilst I iepakojšanas grupas toksicitātes vai korozivitātes kritērijiem (skatīt 2.2.61. un 2.2.8.);
- mazās gāzi saturošās tvertnes, kas satur ļoti toksiskas gāzes (LC₅₀ mazāks par 200 miljondaļām) vai piroforas gāzes saskaņā ar 4.1.4.1. punkta iepakojšanas instrukciju P200.

2.2.2.3. Kopējo ierakstu saraksts

Saspiestas gāzes		
Klasifikācijas kods	ANO nr.	Vielas vai izstrādājuma nosaukums
1 A	1956	SASPIESTA GĀZE, C.N.P.
1 O	3156	SASPIESTA GĀZE, OKSIDĒJOŠA, C.N.P.
1 F	1964	OGĻŪDENRAŽU GĀZU MAISIJUMS, SASPIESTS, C.N.P.
	1954	SASPIESTA GĀZE, UZLIESMOJOŠA, C.N.P.
1 T	1955	SASPIESTA GĀZE, TOKSISKA, C.N.P.
1 TF	1953	SASPIESTA GĀZE, TOKSISKA, UZLIESMOJOŠA, C.N.P.
1 TC	3304	SASPIESTA GĀZE, TOKSISKA, KOROZĪVA, C.N.P.
1 TO	3303	SASPIESTA GĀZE, TOKSISKA, OKSIDĒJOŠA, C.N.P.
1 TFC	3305	SASPIESTA GĀZE, TOKSISKA, UZLIESMOJOŠA, KOROZĪVA, C.N.P.
1 TOC	3306	SASPIESTA GĀZE, TOKSISKA, OKSIDĒJOŠA, KOROZĪVA, C.N.P.

Sašķidrīnātas gāzes		
Klasifikācijas kods	ANO nr.	Vielas vai izstrādājuma nosaukums
2 A	1058	SAŠĶIDRINĀTAS GĀZES, neuzliesmojošas, sajauktas ar slāpekli, oglekļa dioksīdu vai gaisu
	1078	DZESĒJOŠA GĀZE, C.N.P., piemēram, gāzu maisījumi, kas apzīmēti ar burtu R., kas ir: maisījums F1, kam tvaika spiediens 70 °C temperatūrā nepārsniedz 1,3 MPa (13 bar) un blīvums 50 °C temperatūrā nav mazāks par dihlorfluometāna blīvumu (1,30 kg/l); maisījums F2, kam tvaika spiediens 70 °C temperatūrā nepārsniedz 1,9 MPa (19 bar) un blīvums 50 °C temperatūrā nav mazāks par dihlordifluometāna blīvumu (1,21 kg/l); maisījums F3, kam 70 °C temperatūrā tvaika spiediens nepārsniedz 3 MPa (30 bar) un blīvums 50°C temperatūrā nav mazāks par hlordifluometāna blīvumu (1,09 kg/l). PIEZĪME. Trihlorfluometāns (dzesējoša gāze R11), 1,1,2-trihlor-1,2,2-trifluoretāns (dzesējoša gāze R113), 1,1,1-trihlor-2,2,2-trifluoretāns (dzesējoša gāze R113a), 1-hlor-1,2,2-trifluoretāns (dzesējoša gāze R133) un 1-hlor-1,1,2-trifluoretāns (dzesējoša gāze R133b) nav 2. klases vielas. Tās tomēr drīkst būt maisījumu F1 līdz F3 sastāvā.
	1968	INSEKTICĪDA GĀZE, C.N.P.
	3163	SAŠĶIDRINĀTA GĀZE, C.N.P.
2 O	3157	SAŠĶIDRINĀTA GĀZE, OKSIDĒJOŠA, C.N.P.
2 F	1010	BUTADIĒNU UN OGĻŪDENRAŽU MAISIJUMS, STABILIZĒTS, ar tvaika spiedienu, kas pie 70 °C nepārsniedz 1,1 MPa (11 bar) un blīvumu pie 50°C ne zemāku par 0,525 kg/l. PIEZĪME. „Butadiēni, stabilizēti” arī ir klasificēti ar ANO nr. 1010, skatīt 3.2.nodaļas A tabulu.

Sašķidrinātas gāzes		
Klasifikācijas kods	ANO nr.	Vielas vai izstrādājuma nosaukums
2 F (turpinājums)	1060	METILACETILĒNA UN PROPADIĒNA MAISĪJUMS, STABILIZĒTS, piemēram, metilacetilēna un propadiēna maisījumi ar ogļūdeņražiem: maisījums P1 satur ne vairāk kā 63 tilpuma % metilacetilēna un propadiēna un ne vairāk kā 24 tilpuma % propāna un propilēna, un C ₄ piesātināto ogļūdeņražu saturs tajā nav mazāks par 14 tilpuma %; un maisījums P2 satur ne vairāk kā 48 tilpuma % metilacetilēna un propadiēna un ne vairāk kā 50 tilpuma % propāna un propilēna, un C ₄ piesātināto ogļūdeņražu saturs tajā nav mazāks par 5 tilpuma %, kā arī propadiēna maisījumi ar 1 līdz 4% metilacetilēna
	1965	<p>OGĻŪDENĀZŪ GĀZU MAISĪJUMS, SAŠĶIDRINĀTS, C.N.P., tādi maisījumi, kam kā:</p> <p>maisījumam A 70 °C temperatūrā tvaika spiediens nepārsniedz 1,1 MPa (11 bar) un blīvums 50 °C temperatūrā nav mazāks par 0,525 kg/l;</p> <p>maisījumam A01 70 °C temperatūrā tvaika spiediens nepārsniedz 1,6 MPa (16 bar) un blīvums 50°C temperatūrā nav mazāks par 0,516 kg/l;</p> <p>maisījumam A02 70 °C temperatūrā tvaika spiediens nepārsniedz 1,6 MPa (16 bar) un blīvums 50°C temperatūrā nav mazāks par 0,505 kg/l;</p> <p>maisījumam A0 70 °C temperatūrā tvaika spiediens nepārsniedz 1,6 MPa (16 bar) un blīvums 50 °C temperatūrā nav mazāks par 0,495 kg/l;</p> <p>maisījumam A1 70 °C temperatūrā tvaika spiediens nepārsniedz 2,1 MPa (21 bar) un blīvums 50 °C temperatūrā nav mazāks par 0,485 kg/l;</p> <p>maisījumam B1 70 °C temperatūrā tvaika spiediens nepārsniedz 2,6 MPa (26 bar) un blīvums 50 °C temperatūrā nav mazāks par 0,474 kg/l;</p> <p>maisījumam B2 70 °C temperatūrā tvaika spiediens nepārsniedz 2,6 MPa (26 bar) un blīvums 50 °C temperatūrā nav mazāks par 0,463 kg/l;</p> <p>maisījumam B 70 °C temperatūrā tvaika spiediens nepārsniedz 2,6 MPa (26 bar) un blīvums 50 °C temperatūrā nav mazāks par 0,450 kg/l;</p> <p>maisījumam C 70 °C temperatūrā tvaika spiediens nepārsniedz 3,1 MPa (31 bar) un blīvums 50 °C temperatūrā nav mazāks par 0,440 kg/l.</p> <p>1. PIEZĪME. Iepriekšminētajiem maisījumiem atļauts izmantot šādas tirdzniecībā parasti izmantotos nosaukumus, proti, maisījumiem A, A01, A02 un A0 — BUTĀNS; maisījumam C — PROPĀNS.</p> <p>2. PIEZĪME. Pārvadājumiem pirms vai pēc jūras vai gaisa pārvadājuma kā alternatīvu nosaukumu drīkst lietot ANO nr. 1075 NAFTAS GĀZES, SAŠĶIDRINĀTAS, aizstājot nosaukumu ANO nr. 1965 OGĻŪDENĀZŪ GĀZU MAISĪJUMS, SAŠĶIDRINĀTS, C.N.P.</p>
	3354	INSEKTICĪDA GĀZE, UZLIESMOJOŠA, C.N.P.
	3161	SAŠĶIDRINĀTA GĀZE, UZLIESMOJOŠA, C.N.P.
2 T	1967	INSEKTICĪDA GĀZE, TOKSISKA, C.N.P.
	3162	SAŠĶIDRINĀTA GĀZE, TOKSISKA, C.N.P.
2 TF	3355	INSEKTICĪDA GĀZE, TOKSISKA, UZLIESMOJOŠA, C.N.P.
	3160	SAŠĶIDRINĀTA GĀZE, TOKSISKA, UZLIESMOJOŠA, C.N.P.
2 TC	3308	SAŠĶIDRINĀTA GĀZE, TOKSISKA, KOROZĪVA, C.N.P.
2 TO	3307	SAŠĶIDRINĀTA GĀZE, TOKSISKA, OKSIDĒJOŠA, C.N.P.
2 TFC	3309	SAŠĶIDRINĀTA GĀZE, TOKSISKA, UZLIESMOJOŠA, KOROZĪVA, C.N.P.
2 TOC	3310	SAŠĶIDRINĀTA GĀZE, TOKSISKA, OKSIDĒJOŠA, KOROZĪVA, C.N.P.

Atdzesētas sašķidrinātas gāzes		
Klasifikācijas kods	ANO nr.	Vielas vai izstrādājuma nosaukums
3 A	3158	GĀZE, ATDZESĒTA, ŠĶIDRA, C.N.P.
3 O	3311	GĀZE, ATDZESĒTA, ŠĶIDRA, OKSIDĒJOŠA, C.N.P.
3 F	3312	GĀZE, ATDZESĒTA, ŠĶIDRA, UZLIESMOJOŠA, C.N.P.

Izšķīdinātas gāzes		
Klasifikācijas kods	ANO nr.	Vielas vai izstrādājuma nosaukums
4		Pārvadāt atļauts tikai 3.2. nodaļas A tabulā minētās vielas

Aerosoli un mazas gāzi saturošas tvertnes		
Klasifikācijas kods	ANO nr.	Vielas vai izstrādājuma nosaukums
5	1950 2037	AEROSOLI MAZAS GĀZI SATUROŠAS TVERTNES (GĀZU BALONIŅI) bez izplūdes ierīcēm, neuzpildāmas

Citi izstrādājumi, kuros ir gāzes ar paaugstinātu spiedienu		
Klasifikācijas kods	ANO nr.	Vielas vai izstrādājuma nosaukums
6A	2857	SALDĒJAMĀS IEKĀRTAS, kurās ir neuzliesmojoša, netoksiska gāze vai amonjakūdens (ANO Nr. 2672)
	3164	IZSTRĀDĀJUMI ZEM SPIEDIENA, PNEIMATISKA, (satur neuzliesmojošu gāzi)
	3164	IZSTRĀDĀJUMI ZEM SPIEDIENA, HIDRAULISKA, (satur neuzliesmojošu gāzi)
6F	3150	IERĪCES, MAZAS, AR OGĻŪDENRAŽU GĀZES ENERĢIJAS AVOTU, vai
	3150	OGĻŪDENRAŽU GĀZI SATUROŠI UZPILDĪTĀJI MAZĀM IERĪCĒM ar izplūdes ierīci
	3478	DEGVIELAS ELEMENTU KASETES, kurās ir sašķīdināta uzliesmojoša gāze
	3478	DEGVIELAS ELEMENTU KASETES, KAS IR IETVERTAS IEKĀRTĀ, kurās ir sašķīdināta uzliesmojoša gāze
	3478	DEGVIELAS ELEMENTU KASETES, KAS IR IEPAKOTAS KOPĀ AR IEKĀRTU, kurās ir sašķīdināta uzliesmojoša gāze
	3479	DEGVIELAS ELEMENTU KASETES, kurās ir ūdeņradis metāla hidrīdā
	3479	DEGVIELAS ELEMENTU KASETES, KAS IR IETVERTAS IEKĀRTĀ, kurās ir ūdeņradis metāla hidrīdā
	3479	DEGVIELAS ELEMENTU KASETES, KAS IR IEPAKOTAS KOPĀ AR IEKĀRTU, kurās ir ūdeņradis metāla hidrīdā

Gāzu paraugi		
Klasifikācijas kods	ANO nr.	Vielas vai izstrādājuma nosaukums
7 F	3167	GĀZES PARAUGS, BEZ PAAUGSTINĀTA SPIEDIENA, UZLIESMOJOŠS, C.N.P., nav atdzēsēts, šķidr
7 T	3169	GĀZES PARAUGS, BEZ PAAUGSTINĀTA SPIEDIENA, TOKSISKS, C.N.P., nav atdzēsēts, šķidr
7 TF	3168	GĀZES PARAUGS, BEZ PAAUGSTINĀTA SPIEDIENA, TOKSISKS, UZLIESMOJOŠS, C.N.P., nav atdzēsēts, šķidr

2.2.3. 3. klase. Uzliesmojoši šķidrums

2.2.3.1. Kritēriji

2.2.3.1.1. 3. klasē ietilpst materiāli un izstrādājumi, kuri satur vielas:

- kas ir šķidrums saskaņā ar 1.2.1. sadaļā iekļautās “šķidruma” definīcijas a) apakšpunktu;
- kam tvaika spiediens 50°C temperatūrā nepārsniedz 300 kPa (3 bar) un kas 20°C temperatūrā un 101,3 kPa standarta spiedienā nav pilnīgā gāzveida stāvoklī; un
- kuru uzliesmošanas temperatūra nepārsniedz 60°C (attiecīgo pārbaudes metodi skatīt 2.3.3.1.).

3. klasē ietilpst arī šķidrums un kausētas cietas vielas, kuru uzliesmošanas temperatūra pārsniedz 60°C, ja tās pārvadā vai nodod pārvadāšanai temperatūrā, kas ir vienāda ar to uzliesmošanas temperatūru vai pārsniedz to. Šīm vielām ir piešķirts ANO nr. 3256.

3. klasē ietilpst arī šķidrās desensibilizētas sprāgstvielas. Šķidrās desensibilizētas sprāgstvielas ir tādas sprādzienbīstamas vielas, kas ir izšķīdinātas vai suspendētas ūdenī vai citā šķidrā vielā un veido homogēnu šķidru maisījumu, tādējādi apslāpējot to sprādzienbīstamās īpašības. Atbilstošie ieraksti 3.2. nodaļas A tabulā ir ANO nr. 1204, 2059, 3064, 3343, 3357 un 3379.

1. PIEZĪME. 3. klasei nepieder vielas, kuru uzliesmošanas temperatūra pārsniedz 35°C, kuras nav toksiskas un nav korozīvas un saskaņā ar “Pārbaužu un kritēriju rokasgrāmatas” III daļas 32.2.5. apakšsadaļā noteiktajiem kritērijiem neuztur degšanu; tomēr, ja tās pārvadā vai nodod pārvadāšanai temperatūrā, kas ir vienāda ar to uzliesmošanas temperatūru vai pārsniedz to, tās pieskaitāmas 3. klasei.

2. PIEZĪME. Atkāpjoties no 2.2.3.1.1. punkta prasībām, dīzeldegvielu, gāzeļu, apkures degvielu (vienglo), kam uzliesmošanas temperatūra ir augstāka par 60°C, bet nav augstāka par 100°C, jāuzskata par 3. klases vielām, ANO nr. 1202.

3. PIEZĪME. Šķidrums, kas ir ļoti toksiski ieelpojot un kam uzliesmošanas temperatūra ir zemāka par 23°C, kā arī toksiskas vielas, kuru uzliesmošanas temperatūra ir 23°C vai augstāka, ir 6.1 klases vielas (skatīt 2.2.61.1.).

4. PIEZĪME. Ja tās izmanto par pesticīdiem, uzliesmojošas šķidrās vielas un maisījumi, kuri ir ļoti toksiski, toksiski vai nedaudz toksiski un to uzliesmošanas temperatūra ir 23°C vai augstāka, ir 6.1. klases vielas (skatīt 2.2.61.1.).

2.2.3.1.2. 3. klases vielas un izstrādājumus sīkāk iedala šādi:

- F Uzliesmojoši šķidrums bez papildu bīstamības.
- F1 Uzliesmojoši šķidrums, kam uzliesmošanas temperatūra ir 60°C vai zemāka.
  - F2 Uzliesmojoši šķidrums, kam uzliesmošanas temperatūru ir augstāka par 60°C un ko pārvadā vai nodod pārvadāšanai temperatūrā, kas ir vienāda ar vai augstāka par uzliesmošanas temperatūru (paaugstinātas temperatūras vielas).
- FT Uzliesmojoši šķidrums, toksiski.
- FT1 Uzliesmojoši šķidrums, toksiski
  - FT2 Pesticīdi.
- FC Uzliesmojoši šķidrums, korozīvi.
- FTC Uzliesmojoši šķidrums, toksiski, korozīvi.
- D Šķidrās, desensibilizētas sprāgstvielas.

2.2.3.1.3. 3. klasē klasificētās vielas un izstrādājumi ir uzskaitīti 3.2. nodaļas A tabulā. Vielām, kuras 3.2. nodaļas A tabulā nav minētas pēc nosaukuma, jāpiešķir attiecīgais 2.2.3.3. punkta ieraksts un attiecīgā iepakojuma grupa saskaņā ar šīs sadaļas

noteikumiem. Uzliesmojoši šķidrums, atbilstoši to pārvadāšanas bīstamības pakāpei, jāiekļauj kādā no turpmāk norādītajām iepakojuma grupām:

Iepakojuma grupa	Uzliesmošanas temperatūra (slēgtā tīģelī)	Viršanas sākuma temperatūra
I	--	≤ 35°C
II ^a	< 23°C	> 35°C
III ^a	≥ 23°C ≤ 60°C	> 35°C

^a Skatīt arī 2.2.3.1.4.

Šķidrums ar papildu bīstamību iepakojuma grupu nosaka pēc iepriekšējās tabulas un iepakojuma grupu izvēles, ņemot vērā šīs(šo) papildu bīstamības(-u) ietekmi; klasifikāciju un iepakojuma grupu tad jānosaka pēc 2.1.3.10. punkta bīstamību prioritātes tabulas.

2.2.3.1.4. Šķidrus vai viskozus maisījumus un preparātus, tostarp tādus, kuros ir ne vairāk kā 20% nitrocelulozes ar slāpekļa saturu, kas nepārsniedz 12,6% (pēc sausas masas), jāattiecinā uz III iepakojuma grupu tikai tad, ja ir ievērotas šādas prasības:

- šķīdinātāja atdalīšanās pārbaudē (skatīt "Pārbaudi un kritēriju rokasgrāmata" III daļa 32.5.1. apakšsadaļu) noteiktais atdalītā šķīdinātāja slāņa augstums ir mazāks par 3% no parauga slāņa kopējā augstuma; un
- viskozitāte³ un uzliesmošanas temperatūra atbilst tabulā norādītajām vērtībām:

Kinemātiskā viskozitāte ν (ekstrapolētā) (ja bīdes ātrums ir tuvs nullei) mm^2/s 23 °C temperatūrā	Iztecēšanas laiks t saskaņā ar ISO 2431:1993		Uzliesmošanas temperatūra, °C
	sekundēs	Sprauslas diametrs mm	
20 < ν ≤ 80	20 < t ≤ 60	4	virs 17
80 < ν ≤ 135	60 < t ≤ 100	4	virs 10
135 < ν ≤ 220	20 < t ≤ 32	6	virs 5
220 < ν ≤ 300	32 < t ≤ 44	6	virs -1
300 < ν ≤ 700	44 < t ≤ 100	6	virs -5
700 < <	100 < t	6	-5 un mazāka

PIEZĪME. Maisījumi, kuri satur vairāk nekā 20%, bet ne vairāk kā 55% nitrocelulozes, kurā slāpekļa saturs nepārsniedz 12,6% (pēc sausas masas), ir vielas ar ANO nr. 2059.

Maisījumi, kam uzliesmošanas temperatūru ir zemāka par 23 °C un kas satur:

- vairāk nekā 55% nitrocelulozes (neatkarīgi no slāpekļa satura); vai
- ne vairāk nekā 55% nitrocelulozes ar slāpekļa saturu, kas pārsniedz 12,6% (pēc sausas masas),

ir vai nu 1. klases vielas (ANO nr. 0340 vai 0342), vai 4.1. klases vielas (ANO nr. 2555, 2556 vai 2557).

2.2.3.1.5. RID noteikumi neattiecas uz netoksiskiem, nekoroziem un videi nekaitīgiem šķīdumiem un homogēniem maisījumiem, kuru uzliesmošanas temperatūra ir 23 °C vai augstāka (viskozas vielas, piemēram, krāsas vai lakas, izņemot vielas, kuras satur vairāk nekā 20% nitrocelulozes), kas iepakoti tvertnēs ar ietilpību mazāku par 450 litriem, ja šķīdinātāja atdalīšanās pārbaudē (skatīt "Pārbaudi un kritēriju rokasgrāmata" III daļa 32.5.1. apakšsadaļu) atdalītā šķīdinātāja slāņa augstums ir mazāks nekā 3% no parauga kopējā augstuma, un ja vielām 23 °C temperatūrā, veicot

³ Viskozitātes noteikšana: Ja uz attiecīgo vielu neattiecas Ņūtona likumi vai arī kāda cita iemesla dēļ nav piemērojama viskozitātes noteikšanas plūsmas caurulītes metode, lai noteiktu vielas dinamiskās viskozitātes koeficientu 23 °C temperatūrā, jālieto maināma bīdes ātruma viskozitātes mērītājs ar vairākiem bīdes ātrumiem. Iegūtās vērtības atliek pret bīdes ātrumu un tad ekstrapolē uz bīdes ātrumu 0. Tādējādi iegūto dinamiskās viskozitātes vērtību dalot ar blīvumu, iegūst šķīdinātāja kinemātiskās viskozitātes vērtību bīdes ātrumam, kas ir tuvs nullei.

pārbaudi *ISO 2431:1993* atbilstošā plūsmas traukā ar sprauslas diametru 6 mm, ir šāds iztecēšanas laiks:

- a) ne mazāks kā 60 sekundes; vai
- b) ne mazāks kā 40 sekundes, ja tās satur ne vairāk kā 60% 3. klases vielu.

2.2.3.1.6. Ja piemaisījumu dēļ 3. klases viela nokļūst citā bīstamības kategorijā, nevis tajā, kurā ietilpst viela, kuras nosaukums minēts 3.2. nodaļas A tabulā, tad šos maisījumus vai šķīdumus jāattiecinā uz ierakstiem, uz kuriem tie attiecas atbilstīgi to patiesajai bīstamības pakāpei.

PIEZĪME. *Par šķīdumu un maisījumu (tādu kā preparāti un atkritumi) klasifikāciju skatīt arī 2.1.3. sadaļu.*

2.2.3.1.7. Pamatojoties uz 2.3.3.1. punktam un 2.3.4. sadaļai atbilstošām pārbaudes procedūrām un 2.2.3.1.1. punktā norādītajiem kritērijiem, var noteikt arī to, ka pēc nosaukuma minēta šķīduma vai maisījuma, kā arī šķīduma vai maisījuma, kura sastāvā ir pēc nosaukuma minēta viela, īpašības ir tādas, ka uz šķīdumu vai maisījumu neattiecas šīs klases prasības (skatīt arī 2.1.3.).

2.2.3.2. *Vielas, ko pārvadāt nav atļauts*

2.2.3.2.1. 3. klases vielas, kas var viegli veidot peroksīdus (kā tas notiek ar ēteriem vai ar noteiktām heterocikliskām skābekli saturošām vielām), nav atļauts pārvadāt, ja to peroksīdu saturs, ko aprēķina kā ūdeņraža peroksīdu (H_2O_2), pārsniedz 0,3%. Peroksīda saturs jānosaka, kā norādīts 2.3.3.3. punktā.

2.2.3.2.2. Ķīmiski nestabilas 3. klases vielas nav atļauts pārvadāt, izņemot gadījumus, ja ir veikti pasākumi, lai pārvadāšanas laikā nepieļautu to bīstamu sadalīšanos vai polimerizēšanos. Tālab īpaši jānodrošina, lai tvertnēs un cisternās nebūtu vielu, kas varētu veicināt šādas reakcijas.

2.2.3.2.3. Šķidrās desensibilizētas sprāgstvielas, kas nav minētas 3.2. nodaļas A tabulā, nav atļauts pārvadāt kā 3. klases vielas.

2.2.3.3.

Kopējo ierakstu saraksts

Uzliesmojoši šķidrums		<p>1133 LĪMES, kas satur uzliesmojošus šķidrums</p> <p>1136 AKMEŅOGĻU DARVAS DESTILĀTI, UZLIESMOJOŠI</p> <p>1139 ŠĶĪDUMS GRUNTĒŠANAI (ietver šķīdumus virsmas apstrādei vai pārklāšanai rūpnieciskiem vai citiem mērķiem, tādiem kā transportlīdzekļu gruntēšanai, mucu pārklāšanai)</p> <p>1169 EKSTRAKTI, AROMĀTISKI, ŠĶIDRI</p> <p>1197 EKSTRAKTI, GARŠAS VIELU, ŠĶIDRI</p> <p>1210 TIPOGRĀFIJAS KRĀSA, uzliesmojoša, vai</p> <p>1210 AR TIPOGRĀFIJAS KRĀSU SAISTĪTS MATERIĀLS (ietverot tipogrāfijas krāsas šķīdinātājus vai atšķaidītājus), uzliesmojoši</p> <p>1263 KRĀSA (ieskaitot krāsu, laku, emaljas, krāsvielas, šellaku, eļļas lakas, politūras, šķidrās pildvielas un šķidrās laku pamatvielas), vai</p> <p>1263 AR KRĀSĀM SAISTĪTS MATERIĀLS (ietver krāsu atšķaidītājus un šķīdinātājus)</p> <p>1266 PARFIMĒRIJAS IZSTRĀDĀJUMI ar uzliesmojošiem šķīdinātājiem</p> <p>1293 TINKTŪRAS, ĀRSTNIECISKĀS</p> <p>1306 KOKSNES AIZSARGLĪDZEKĻI, ŠĶIDRI (tvaika spiediens pie 50°C vairāk nekā 110 kPa)</p> <p>1866 SVEĶU ŠĶĪDUMS, uzliesmojošs</p> <p>1999 DARVAS, ŠĶIDRAS, ietverot ceļa eļļas un ražošanas atlikumu bitumenu</p> <p>3065 ALKOHOLISKIE DZĒRIENI</p> <p>3269 POLIESTERU SVEĶU KOMPLEKTS</p>
Bez papildu bīstamības		<p>1224 KETONI, ŠĶIDRI, C.N.P.</p> <p>1268 NAFTAS DESTILĀTI, C.N.P., vai</p> <p>1268 NAFTAS PRODUKTI, C.N.P.</p> <p>1987 SPIRTI, C.N.P.</p> <p>1989 ALDEHĪDI, C.N.P.</p> <p>2319 TERPĒNU OĢĻŪDENRAŽI, C.N.P.</p> <p>3271 ĒTERI, C.N.P.</p> <p>3272 ESTERI, C.N.P.</p> <p>3295 OĢĻŪDENRAŽI, ŠĶIDRI, C.N.P.</p> <p>3336 MERKAPTĀNI, ŠĶIDRI, UZLIESMOJOŠI, C.N.P., vai</p> <p>3336 MERKAPTĀNU MAISĪJUMS, ŠĶIDRS, UZLIESMOJOŠS, C.N.P.</p> <p>1993 UZLIESMOJOŠS ŠĶIDRUMS, C.N.P.</p>
F	<p>F2</p> <p>paaugstināta temperatūra</p>	<p>3256 ŠĶIDRUMS PAAUGSTINĀTĀ TEMPERATŪRĀ, UZLIESMOJOŠS, C.N.P., ar uzliesmošanas temperatūru virs 60°C, pārvadājot uzliesmošanas temperatūrā vai virs tās</p>

(turpinājums nākošajā lapaspusē)

2.2.3.3. *Kopējo ierakstu saraksts (turpin.)*

Toksiski	FT1	<p>1228 MERKAPTĀNI, ŠĶIDRI, UZLIESMOJOŠI, TOKSISKI, C.N.P., vai 1228 MERKAPTĀNU MAISĪJUMS, ŠĶIDRS, UZLIESMOJOŠS, TOKSISKS, C.N.P. 1986 SPIRTI, UZLIESMOJOŠI, TOKSISKI, C.N.P. 1988 ALDEHĪDI, UZLIESMOJOŠI, TOKSISKI, C.N.P. 2478 IZOCIANĀTI, UZLIESMOJOŠI, TOKSISKI, C.N.P., vai 2478 IZOCIANĀTA ŠĶĪDUMS, UZLIESMOJOŠS, TOKSISKS, C.N.P. 3248 MEDIKAMENTS, ŠĶIDRS, UZLIESMOJOŠS, TOKSISKS, C.N.P. 3273 NITRILI, UZLIESMOJOŠI, TOKSISKI, C.N.P. 1992 UZLIESMOJOŠS ŠĶIDRUMS, TOKSISKS, C.N.P.</p>
FT	FT2 pesticīdi (uzliesm. temp.<23 °C)	<p>2758 KARBAMĀTU PESTICĪDI, ŠĶIDRI, UZLIESMOJOŠI, TOKSISKI 2760 ARSĒNU SATUROŠI PESTICĪDI, ŠĶIDRI, UZLIESMOJOŠI, TOKSISKI 2762 HLORORGANISKS PESTICĪDS, ŠĶIDRS, UZLIESMOJOŠS, TOKSISKS 2764 TRIAZĪNA PESTICĪDS, ŠĶIDRS, UZLIESMOJOŠS, TOKSISKS 2772 TIOKARBAMĀTA PESTICĪDS, ŠĶIDRS, UZLIESMOJOŠS, TOKSISKS 2776 PESTICĪDS UZ VARA BĀZES, ŠĶIDRS, UZLIESMOJOŠS, TOKSISKS 2778 PESTICĪDS UZ DZĪVSUDRABA BĀZES, ŠĶIDRS, UZLIESMOJOŠS, TOKSISKS 2780 AIZVIETOTA NITROFENOLA PESTICĪDS, ŠĶIDRS, UZLIESMOJOŠS, TOKSISKS 2782 BIPIRIDĪLJA PESTICĪDS, ŠĶIDRS, UZLIESMOJOŠS, TOKSISKS 2784 FOSFORORGANISKS PESTICĪDS, ŠĶIDRS, UZLIESMOJOŠS, TOKSISKS 2787 ALVORGANISKS PESTICĪDS, ŠĶIDRS, UZLIESMOJOŠS, TOKSISKS 3024 KUMARĪNA ATVASINĀJUMA PESTICĪDS, ŠĶIDRS, UZLIESMOJOŠS, TOKSISKS 3346 FENOKSIETIĶSKĀBES ATVASINĀJUMA PESTICĪDS, ŠĶIDRS, UZLIESMOJOŠS, TOKSISKS 3350 PIRETROĪDA PESTICĪDS, ŠĶIDRS, UZLIESMOJOŠS, TOKSISKS 3021 PESTICĪDS, ŠĶIDRS, UZLIESMOJOŠS, TOKSISKS C.N.P. PIEZĪME. Pesticīdu ar attiecīgu ierakstu klasificē, pamatojoties uz aktīvo sastāvdaļu, pesticīda fizikālo stāvokli un jebkuru iespējamo papildus bīstamību.</p>
Korozīvi	FC	<p>3469 KRĀSA, UZLIESMOJOŠA, KOROZĪVA (ietver krāsu, laku, emaljas, krāsvielas, šellaku, eļļas lakas, politūras, šķīdras pildvielas un šķīdras laku pamatvielas) vai 3469 AR KRĀSĀM SAISTĪTS MATERIĀLS, UZLIESMOJOŠI, KOROZĪVI (ietver krāsu atšķaidītājus un šķīdinātājus) 2733 AMĪNI, UZLIESMOJOŠI, KOROZĪVI, C.N.P., vai 2733 POLIAMĪNI, UZLIESMOJOŠI, KOROZĪVI, C.N.P. 2985 HLORSILĀNI, UZLIESMOJOŠI, KOROZĪVI, C.N.P. 3274 ALKOHOLĀTU ŠĶĪDUMS, C.N.P., spirtā 2924 UZLIESMOJOŠS ŠĶIDRUMS, KOROZĪVS, C.N.P.</p>
Toksiski, korozīvi	FTC	<p>3286 UZLIESMOJOŠS ŠĶIDRUMS, TOKSISKS, KOROZĪVS, C.N.P.</p>
Šķīdras desensibilizētas sprāgstvielas	D	<p>3343 NITROGLICERĪNA MAISĪJUMS, DESENSIBILIZĒTS, ŠĶIDRS, UZLIESMOJOŠS, C.N.P., kas satur ne vairāk kā 30% nitroglicerīna, pēc masas 3357 NITROGLICERĪNA MAISĪJUMS, DESENSIBILIZĒTS, ŠĶIDRS, C.N.P., kas satur ne vairāk kā 30% nitroglicerīna, pēc masas 3379 DESENSIBILIZĒTA SPRĀGSTVIELA, ŠĶIDRA, C.N.P.</p>

2.2.41. 4.1. klase. Uzliesmojošas cietas vielas, pašreaģējošas vielas un cietas desensibilizētas sprāgstvielas

2.2.41.1. Kritēriji

2.2.41.1.1. 4.1. klasē ietilpst uzliesmojošas cietas vielas un izstrādājumi, desensibilizētas sprāgstvielas, kas ir cietas vielas saskaņā ar 1.2.1. sadaļas a) apakšpunktā ietverto termina “cieta viela” definīciju, un pašreaģējoši šķidrumi vai cietas vielas.

4.1. klasē iekļauj:

- viegli uzliesmojošas cietas vielas un izstrādājumus (skatīt 2.2.41.1.3. līdz 2.2.41.1.8.);
- pašreaģējošas cietas vielas vai šķidrumus (skatīt 2.2.41.1.9. līdz 2.2.41.1.16.);
- cietas desensibilizētas sprāgstvielas (skatīt 2.2.41.1.18.);
- vielas, kas ir radniecīgas pašreaģējošām vielām (skatīt 2.2.41.1.19.).

2.2.41.1.2. 4.1. klases vielas un izstrādājumus iedala šādi:

F Uzliesmojošas cietas vielas bez papildus bīstamības:

- F1 Organiskas;
- F2 Organiskas, kausētas;
- F3 Neorganiskas.

FO Uzliesmojošas cietas vielas, oksidējošas.

FT Uzliesmojošas cietas vielas, toksiskas:

- FT1 Organiskas, toksiskas;
- FT2 Neorganiskas, toksiskas.

FC Uzliesmojošas cietas vielas, korozīvas:

- FC1 Organiskas, korozīvas;
- FC2 Neorganiskas, korozīvas.

D Cietas, desensibilizētas sprāgstvielas bez papildus bīstamības.

DT Cietas, desensibilizētas sprāgstvielas, toksiskas.

SR Pašreaģējošas vielas, kurām:

- SR1 Nav nepieciešama temperatūras kontrole;
- SR2 Ir nepieciešama temperatūras kontrole (nav atļauts pārvadāt pa dzelzceļu).

Uzliesmojošas cietas vielas

Definīcija un īpašības

2.2.41.1.3. *Uzliesmojošas cietas vielas* ir viegli degošas cietas vielas un cietas vielas, kuru degšanu var izraisīt berze.

Viegli degošas cietas vielas ir pulverveida, granulētas vai pastveida vielas, kas ir bīstamas, ja tās viegli aizdegas īslaicīgā saskarē ar aizdegšanās avotu, piemēram, degošu sērkoksiņu, un ja liesma izplatās ātri. Bīstamība var rasties ne tikai no degšanas, bet arī no toksiskiem sadegšanas produktiem. Metālu pulveri ir sevišķi bīstami, tādēļ, ka uguni ir grūti nodzēst, jo parastie dzēšanas līdzekļi, tādi kā oglekļa dioksīds vai ūdens, bīstamību var palielināt.

Klasifikācija

2.2.41.1.4. Vielas un izstrādājumi, kas ir klasificēti kā 4.1. klases uzliesmojošas cietas vielas, minēti 3.2. nodaļas A tabulā. Organiskās vielas un izstrādājumus, kuri nav minēti pēc nosaukuma 3.2. nodaļas A tabulā, drīkst attiecināt uz atbilstošo 2.2.41.3 punkta ierakstu saskaņā ar 2.1. nodaļas noteikumiem, pamatojoties uz praktisko pieredzi vai “Pārbaužu un kritēriju rokasgrāmatas” III daļas 33.2.1. apakšsadaļā noteikto pārbaužu

rezultātiem. Neorganiskas vielas, kuras nav minētas pēc nosaukuma, jāklasificē, pamatojoties uz “Pārbaužu un kritēriju rokasgrāmatas” III daļas 33.2.1. apakšsadaļā noteiktajiem pārbaužu rezultātiem; jāņem vērā arī praktiskā pieredze, ja tādējādi noteiktā klasifikācija ir stingrāka.

2.2.41.1.5. Ja, pamatojoties uz pārbaudēm, kas izdarītas saskaņā ar “Pārbaužu un kritēriju rokasgrāmatas” III daļas 33.2.1. apakšsadaļu, vielu, kuras nav minēta pēc nosaukuma, attiecina uz kādu no 2.2.41.3. punktā minētajiem ierakstiem, tad jāvadās pēc turpmāk minētajiem kritērijiem.

- a) pulverveida, granulētas vai pastveida vielas, izņemot metāla vai metāla sakausējumu pulverus, jāklasificē kā viegli uzliesmojošas 4.1. klases vielas, ja tās viegli aizdegas īslaicīgā saskarē ar aizdegšanās avotu (piemēram, degošu sērkokciņu), vai ja aizdegšanās gadījumā liesma izplatās ātri — degšanas laiks 100 mm iezīmētam attālumam ir mazāks kā 45 sekundes vai degšanas ātrums ir lielāks kā 2,2 mm/s;
- b) metālu pulveri vai metālu sakausējumu pulveri pieskaitāmi 4.1. klasei, ja tie var aizdegties saskarē ar liesmu, un reakcija pārņem visu paraugu 10 minūtēs vai īsākā laikā.

Cietas vielas, kuras var izraisīt aizdegšanos berzes dēļ, jāklasificē 4.1. klasē pēc analogijas ar esošajiem ierakstiem (piemēram, sērkokciņiem) vai saskaņā ar jebkuriem atbilstošajiem īpašajiem noteikumiem.

2.2.41.1.6. Pamatojoties uz pārbaudi, kas izdarīta saskaņā ar “Pārbaužu un kritēriju rokasgrāmatas” III daļas 33.2.1. apakšsadaļu, un 2.2.41.1.4. un 2.2.41.1.5. punktā norādītajiem kritērijiem, var noteikt arī to, ka pēc nosaukuma minētas vielas īpašības ir tādas, ka uz vielu neattiecas šīs klases prasības.

2.2.41.1.7. Ja piemaisījumu dēļ 4.1. klases viela nokļūst citā bīstamības kategorijā, nevis tajā, kurā ietilpst viela, kuras nosaukums minēts 3.2. nodaļas A tabulā, tad šos maisījumus jāattiecina uz ierakstiem, uz kuriem tie attiecas atbilstīgi to patiesajai bīstamības pakāpei.

PIEZĪME. Par šķīdumu un maisījumu (tādu kā preparāti un atkritumi) klasifikāciju skatīt arī 2.1.3.sadaļu

Iepakošanas grupas noteikšana

2.2.41.1.8. Uzliesmojošas cietas vielas, kas 3.2. nodaļas A tabulā klasificētas dažādos ierakstos, pamatojoties uz pārbaudēm, kas izdarītas saskaņā ar “Pārbaužu un kritēriju rokasgrāmatas” III daļas 33.2.1. sadaļu, jāiekļauj II vai III iepakošanas grupā saskaņā ar šādiem kritērijiem:

- a) viegli uzliesmojošas cietas vielas, kurām pārbaudē 100 mm pārbaudes attāluma degšanas laiks ir mazāks nekā 45 sekundes, jāiekļauj:
  - II iepakošanas grupā, ja liesma šķērso samitrināto zonu;
  - III iepakošanas grupā, ja samitrinātā zona aptur liesmu vismaz četras minūtes;
- b) metālu pulveri vai metālu sakausējumu pulveri jāiekļauj:
  - II iepakošanas grupā, ja, izdarot pārbaudi, reakcija izplatās visā parauga garumā piecās minūtēs vai īsākā laikā;
  - III iepakošanas grupā, ja, izdarot pārbaudi, reakcija izplatās visā parauga garumā par piecām minūtēm ilgākā laikā.

Cietām vielām, kas var izraisīt aizdegšanos berzes rezultātā, iepakošanas grupa jānosaka pēc analogijas ar esošajiem ierakstiem vai saskaņā ar jebkuriem atbilstošajiem īpašajiem noteikumiem.

Pašreaģējošas vielas

Definīcijas

- 2.2.41.1.9. *RID* mērķiem pašreaģējošas vielas ir termiski nestabilas vielas, kas spēj sadalīties, izdalot ļoti lielu siltuma daudzumu, pat bez skābekļa (gaisa) klātbūtnes. Vienas neuzskata par 4.1. klases pašreaģējošām vielām, ja:
- tās ir sprādzienbīstamas vielas saskaņā ar 1. klases kritērijiem;
  - tās ir oksidējošas vielas saskaņā ar 5.1. klases klasifikācijas procedūru (skatīt 2.2.51.1.), izņemot to, ka oksidējošu vielu maisījumiem, kuru sastāvā ir 5% vai vairāk uzliesmojošas organiskās vielas, jāpiemēro 2. piezīmē noteiktā klasifikācijas procedūra;
  - tās ir organiskie peroksīdi saskaņā ar 5.2. klases kritērijiem (skatīt 2.2.52.1.);
  - to sadalīšanās siltums ir mazāks par 300 J/g; vai
  - to pašpaātrinošās sadalīšanās temperatūra (PST) (skatīt 3. piezīmi turpmāk) 50 kg pakai ir augstāka par 75°C.

1. PIEZĪME. Sadalīšanās siltumu var noteikt, izmantojot jebkuru starptautiski atzītu metodi, piemēram, diferenciālo skenēšanas kalorimetriju vai adiabātisko kalorimetriju.

2. PIEZĪME. Oksidējošu vielu maisījumiem, kuri atbilst 5.1. klases kritērijiem un kuru sastāvā ir 5% vai vairāk uzliesmojošas organiskās vielas, kas neatbilst a), c), d) vai e) apakšpunktā minētajiem kritērijiem, jāpiemēro pašreaģējošu vielu klasifikācijas procedūra.

Maisījums, kuram ir B līdz F tipa pašreaģējošu vielu īpašības, jāklasificē kā 4.1. klases pašreaģējoša viela.

Maisījums, kuram ir G tipa pašreaģējošu vielu īpašības, saskaņā ar "Pārbaužu un kritēju rokasgrāmatas" II daļas 20.4.3. punkta g) apakšpunktā norādītajiem principiem jāklasificē kā 5.1. klases viela (skatīt 2.2.51.1.).

3. PIEZĪME. Pašpaātrinošās sadalīšanās temperatūra (PST) ir zemākā temperatūra, kurā vielai tādā iepakojumā, kādu izmanto pārvadāšanas laikā, var notikt pašpaātrinoša sadalīšanās. Prasības PST noteikšanai noteiktas "Pārbaužu un kritēriju rokasgrāmatas" II daļas 20. nodaļā un 28.4. sadaļā.

4. PIEZĪME. Jebkura viela, kurai piemīt pašreaģējošu vielu īpašības, jāklasificē kā tāda, pat ja šai vielai ir pozitīvs pārbaudes rezultāts iekļaušanai 4.2. klasē saskaņā ar 2.2.42.1.5. punktu.

Īpašības

- 2.2.41.1.10. Pašreaģējošu vielu sadalīšanos var ierosināt siltums, saskare ar katalītiskiem piemaisījumiem (piemēram, skābēm, smago metālu savienojumiem, bāzēm), berze vai trieciens. Sadalīšanās ātrums palielinās, paaugstinoties temperatūrai, un atkarībā no vielas īpašībām ir dažāds. Sadalīšanās dēļ, īpaši, ja nenotiek aizdegšanās, var izdalīties toksiskas gāzes vai tvaiki. Noteiktām pašreaģējošām vielām ir nepieciešama temperatūras kontrole. Dažas pašreaģējošas vielas var sadalīties ar eksploziju, īpaši tad, ja tās atrodas noslēgtos traukos. Šīs īpašības var mainīt, pievienojot atšķaidītājus vai izmantojot piemērotus iepakojumus. Dažas pašreaģējošas vielas deg ļoti enerģiski. Pašreaģējošas vielas ir, piemēram, daži savienojumi no turpmāk minētajiem tipiem:

alifātiskie azosavienojumi (-C-N=N-C-);

organiskie azīdi (-C-N₃);

diazonija sāļi (-CN₂⁺ Z);

N-nitrozosavienojumi (-N-N=O); un

aromātiskie sulfohidrazīdi (-SO₂-NH-NH₂).

Šis uzskaitījums nav pilnīgs, un līdzīgas īpašības var būt arī vielām no citām savienojumu grupām un dažiem vielu maisījumiem.

Klasifikācija

- 2.2.41.1.11. Pašreaģējošas vielas klasificē septiņos tipos atbilstoši to bīstamībai. Pašreaģējošo vielu tipi sākas ar A tipu, kuru nav atļauts pārvadāt iepakojumos, kuros tas pārbaudīts, un beidzas ar G tipu, uz ko neattiecas 4.1. klases noteikumi attiecībā uz pašreaģējošām vielām. B līdz F tipa klasifikācija ir tieši saistīta ar maksimālo atļauto vielas daudzumu vienā iepakojumā. Principi, kuri jāizmanto vielu klasificēšanā, kā arī piemērojamās

klasifikācijas procedūras, pārbaudes metodes un kritēriji un pārbaudes protokolu paraugi ir noteikti "Pārbaužu un kritēriju rokasgrāmata" II daļā.

- 2.2.41.1.12. Pašreaģējošās vielas, kas jau ir klasificētas un ko jau ir atļauts pārvadāt iepakojumos ir uzskaitītas 2.2.41.4. punktā, pašreaģējošās vielas, kuras jau ir atļauts pārvadāt *IBC*, ir uzskaitītas 4.1.4.2. punkta iepakojšanas instrukcijā *IBC520*, un pašreaģējošās vielas, ko jau ir atļauts pārvadāt cisternās saskaņā ar 4.2. nodaļu, uzskaitītas 4.2.5.2. punkta portatīvo cisternu instrukcijā T23. Katrai uzskaitītajai atļautajai vielai ir piešķirts 3.2. nodaļas A tabulas kopējais ieraksts (ANO nr. 3221 līdz 3240) un norādītas attiecīgās papildu bīstamības un piezīmes, kurās sniegta attiecīgā pārvadāšanas informācija.

Kopējie ieraksti norāda:

- pašreaģējošās vielas tipu (no B līdz F), skatīt iepriekš 2.2.41.1.11. punktu;
- fizikālo stāvokli (šķidr/ciets).

Pašreaģējošo vielu, kas ir uzskaitītas 2.2.41.4. punktā, klasifikācija pamatojas uz tehniski tīrām vielām (izņemot gadījumus, kad īpaši norādīta par 100% mazāka koncentrācija).

- 2.2.41.1.13. Izcelsmes valsts kompetentajai iestādei jāklasificē pašreaģējošās vielas, kas nav minētas 2.2.41.4.punktā, 4.1.4.2. punkta iepakojšanas instrukcijā *IBC520* vai 4.2.5.2. punkta portatīvo cisternu instrukcijā T23, un tās jāattiecinā uz kopējo ierakstu, pamatojoties uz pārbaudes protokolu. Paziņojumā par apstiprināšanu jānorāda klasifikācija un attiecīgie pārvadāšanas nosacījumi. Ja izcelsmes valsts nav *RID* Līgumslēdzēja valsts, klasifikāciju un pārvadāšanas nosacījumus jāatzīst kompetentajai iestādei pirmajā *RID* Līgumslēdzējā valstī, kurā nonāk sūtījums.

- 2.2.41.1.14. Lai mainītu pašreaģējošo vielu aktivitāti, tām drīkst pievienot aktivētājus, piemēram, cinka savienojumus. Aktivētājs atkarībā no tipa un koncentrācijas var izraisīt termiskās stabilitātes samazināšanos un sprādzienbīstamības izmaiņas. Ja kāda no šīm īpašībām mainās, jaunais maisījums jānovērtē saskaņā ar klasificēšanas procedūru.

- 2.2.41.1.15. Uz 2.2.41.4 punktā neuzskaitīto pašreaģējošo vielu vai pašreaģējošo vielu maisījumu paraugiem, kuriem nav pieejami pilnīgi pārbaudes rezultāti, un kuri jāpārvadā, lai varētu izdarīt papildu pārbaudes vai novērtējumu, jāattiecinā viens no atbilstošajiem nosaukumiem C tipa pašreaģējošām vielām, nodrošinot, ka tiek ievēroti šādi nosacījumi:

- pieejamie dati norāda, ka paraugs nav bīstamāks kā B tipa pašreaģējošās vielas;
- paraugs iepakots atbilstīgi iepakojšanas metodei OP2, un tā daudzums vienā vagonā nepārsniedz 10 kg.

Paraugus, kurus jāpārvadā ievērojot temperatūras kontroli, nav atļauts pārvadāt pa dzelzceļu.

Desensibilizācija

- 2.2.41.1.16. Lai nodrošinātu drošību pārvadāšanas laikā, pašreaģējošās vielas daudzos gadījumos tiek desensibilizētas ar atšķaidītāju. Ja uzrādīts vielas procentuālais sastāvs, tas attiecas uz masas procentiem, kas noapaļoti līdz tuvākajam veselajam skaitlim. Ja tiek izmantots atšķaidītājs, pašreaģējošā viela jāpārbauda kopā ar atšķaidītāju tādā koncentrācijā un veidā, kādā to izmantos pārvadāšanai. Nedrīkst izmantot atšķaidītājus, kas pielautu pašreaģējošās vielas koncentrēšanos bīstamā daudzumā gadījumā, ja notiktu vielas noplūde no iepakojuma. Atšķaidītājiem jābūt savietojamiem ar pašreaģējošajām vielām. Šajā aspektā savietojams atšķaidītājs ir tāda cieta viela vai šķidrums, kas nevēlami neiedarbojas uz pašreaģējošās vielas termisko stabilitāti un bīstamības veidu.

- 2.2.41.1.17. (*Rezervēts*)

Cietas, desensibilizētas sprāgstvielas

- 2.2.41.1.18. Cietas desensibilizētas sprāgstvielas ir vielas, kas ir mitrinātas ar ūdeni vai spirtu vai ir atšķaidītas ar citām vielām, lai mazinātu sprādzienbīstamību. Tādi ieraksti 3.2. nodaļas

A tabulā ir: ANO nr. 1310, 1320, 1321, 1322, 1336, 1337, 1344, 1347, 1348, 1349, 1354, 1355, 1356, 1357, 1517, 1571, 2555, 2556, 2557, 2852, 2907, 3317, 3319, 3344, 3364, 3365, 3366, 3367, 3368, 3369, 3370, 3376, 3380 un 3474.

Vielas, kas ir radniecīgas pašreaģējošajām vielām

2.2.41.1.19. Vietas, kas:

- a) pamatojoties uz 1. un 2. sērijas pārbaudēm, varētu uzskatīt par piederošām 1. klasei, bet 6. sērijas pārbaudu rezultāti tās izslēdz no 1. klases;
- b) nav 4.1. klases pašreaģējošas vielas; un
- c) nav 5.1. vai 5.2. klases vielas;

arī pieskaitāmas 4.1. klasei. Tādi ieraksti ir ANO nr. 2956, 3241, 3242 un 3251.

2.2.41.2. ***Vielas, ko pārvadāt nav atļauts***

2.2.41.2.1. Ķīmiski nestabilas 4.1. klases vielas nav atļauts pārvadāt, izņemot gadījumus, ja ir veikti pasākumi, lai pārvadāšanas laikā nepieļautu to bīstamu sadalīšanos vai polimerizēšanos. Tālab īpaši jānodrošina, lai tvertnēs un cisternās nebūtu vielu, kas varētu veicināt šādas reakcijas.

2.2.41.2.2. Uzliesmojošas cietas vielas, oksidējošas, ar ANO nr. 3097 atļauts pārvadāt tikai tad, ja tās atbilst 1. klases prasībām (skatīt arī 2.1.3.7.).

2.2.41.2.3. Nav atļauts pārvadāt šādas vielas:

- A tipa pašreaģējošas vielas (skatīt “Pārbaudu un kritēriju rokasgrāmatas” II daļas 20.4.2. sadaļas a) apakšsadaļu);
- fosfora sulfīdus, kas nav atbrīvoti no dzeltenā un baltā fosfora piemaisījumiem;
- cietas desensibilizētas sprāgstvielas, kas nav minētas 3.2. nodaļas A tabulā;
- neorganiskas uzliesmojošas vielas kausētā veidā, izņemot ANO nr. 2448 SĒRS, KAUSĒTS.

Nav atļauts pārvadāt pa dzelzceļu šādas vielas:

- bārija azīdu ar ūdens saturu mazāku par 50 % (pēc masas);
- pašreaģējošas vielas ar $PST \leq 55$ °C, kurām tādēļ ir nepieciešams kontrolēt temperatūru:

ANO nr. 3231 PAŠREAĢĒJOŠS ŠĶIDRUMS, B TIPA, AR KONTROLĒJAMU TEMPERATŪRU;

ANO nr. 3232 PAŠREAĢĒJOŠA CIETA VIELA, B TIPA, AR KONTROLĒJAMU TEMPERATŪRU;

ANO nr. 3233 PAŠREAĢĒJOŠS ŠĶIDRUMS, C TIPA, AR KONTROLĒJAMU TEMPERATŪRU;

ANO Nr. 3234 PAŠREAĢĒJOŠA CIETA VIELA, C TIPA, AR KONTROLĒJAMU TEMPERATŪRU;

ANO nr. 3235 PAŠREAĢĒJOŠS ŠĶIDRUMS, D TIPA, AR KONTROLĒJAMU TEMPERATŪRU;

ANO nr. 3236 PAŠREAĢĒJOŠA CIETA VIELA, D TIPA, AR KONTROLĒJAMU TEMPERATŪRU;

ANO nr. 3237 PAŠREAĢĒJOŠS ŠĶIDRUMS, E TIPA, AR KONTROLĒJAMU TEMPERATŪRU;

ANO Nr. 3238 PAŠREAĢĒJOŠA CIETA VIELA, E TIPA, AR KONTROLĒJAMU TEMPERATŪRU;

ANO nr. 3239 PAŠREAĢĒJOŠS ŠĶIDRUMS, F TIPA, AR KONTROLĒJAMU TEMPERATŪRU;

ANO nr. 3240 PAŠREAĢĒJOŠA CIETA VIELA, F TIPA, AR KONTROLĒJAMU TEMPERATŪRU.

2.2.41.3. *Kopējo ierakstu saraksts*

Uzliesmojošas cietas vielas	bez papildu bīstamības	organiskas	F1	3175 CIETAS VIELAS, KAS SATUR UZLIESMOJOŠU ŠĶIDRUMU, C.N.P., 1353 ŠĶIEDRAS, KAS IMPREGNĒTAS AR VĀJI NITRĒTU NITROCELULOZI, C.N.P., vai 1353 AUDUMI, KAS IMPREGNĒTI AR VĀJI NITRĒTU NITROCELULOZI, C.N.P. 1325 UZLIESMOJOŠAS CIETAS VIELAS, ORGANISKAS, C.N.P.
		organiskas, kausētas	F2	3176 UZLIESMOJOŠA CIETA VIELA, ORGANISKA, KAUSĒTA, C.N.P.
		neorganiskas	F3	3089 METĀLA PULVERIS, UZLIESMOJOŠS, C.N.P. ^{a b} 3181 ORGANISKO SAVIENOJUMU METĀLU SĀĻI, UZLIESMOJOŠI, C.N.P. 3182 METĀLU HIDRĪDI, UZLIESMOJOŠI, C.N.P. ^c 3178 UZLIESMOJOŠA CIETA VIELA, NEORGANISKA, C.N.P.
		oksidējošas	FO	3097 UZLIESMOJOŠA CIETA VIELA, OKSIDĒJOŠA, C.N.P.(nav atļauta, skatīt 2.2.41.2.2.)
		toksiskas	FT	organiskas FT1 2926 UZLIESMOJOŠA CIETA VIELA, TOKSISKA, ORGANISKA, C.N.P. neorganiskas FT2 3179 UZLIESMOJOŠA CIETA VIELA, TOKSISKA, NEORGANISKA, C.N.P.
Cietas, desensibilizētas sprāgstvielas	bez papildu bīstamības	organiskas	FC1	2925 UZLIESMOJOŠA CIETA VIELA, KOROZĪVA, ORGANISKA, C.N.P.
		neorganiskas	FC2	3180 UZLIESMOJOŠA CIETA VIELA, KOROZĪVA, NEORGANISKA, C.N.P.
			D	3319 NITROGLICERĪNA MAISIJUMS, DESENSIBILIZĒTS, CIETS, C.N.P., ar vairāk nekā 2%, bet ne vairāk par 10% nitroglicerīna, pēc masas 3344 PENTAERITRĪTA TETRANITRĀTA (PENTAERITRĪTA TOLTETRANITRĀTA; PETN) MAISIJUMS, DESENSIBILIZĒTS, CIETS, C.N.P., kas satur vairāk kā 10%, bet ne vairāk par 20% PETN, pēc masas 3380 DESENSIBILIZĒTA SPRĀGSTVIELA, CIETA, C.N.P.
		toksiskas	DT	Tikai 3.2. nodaļas A tabulā uzskaitītās vielas atļauts pārvadāt kā 4.1. klases vielas.
			SR1	PAŠREAĢĒJOŠS ŠĶIDRUMS, A TIPA } pārvadāt nav atļauts, skatīt 2.2.41.2.3. PAŠREAĢĒJOŠA CIETA VIELA, A TIPA } 3221 PAŠREAĢĒJOŠS ŠĶIDRUMS, B TIPA 3222 PAŠREAĢĒJOŠA CIETA VIELA, B TIPA 3223 PAŠREAĢĒJOŠS ŠĶIDRUMS, C TIPA 3224 PAŠREAĢĒJOŠA CIETA VIELA, C TIPA 3225 PAŠREAĢĒJOŠS ŠĶIDRUMS, D TIPA 3226 PAŠREAĢĒJOŠA CIETA VIELA, D TIPA 3227 PAŠREAĢĒJOŠS ŠĶIDRUMS, E TIPA 3228 PAŠREAĢĒJOŠA CIETA VIELA, E TIPA 3229 PAŠREAĢĒJOŠS ŠĶIDRUMS, F TIPA 3230 PAŠREAĢĒJOŠA CIETA VIELA, F TIPA PAŠREAĢĒJOŠS ŠĶIDRUMS, G TIPA } Neattiecas noteikumi par PAŠREAĢĒJOŠA CIETA VIELA, G TIPA } 4.1. klases vielām, skatīt 2.2.41.1.11.
Pašreaģējošas vielas SR	nepieciešama temperatūras kontrole		SR1	3231 PAŠREAĢĒJOŠS ŠĶIDRUMS, B TIPA, AR KONTROLĒJAMU TEMPERATŪRU (nav atļauts pārvadāt pa dzelzceļu, skatīt 2.2.41.2.3.punktu) 3232 PAŠREAĢĒJOŠA CIETA VIELA, B TIPA, AR KONTROLĒJAMU TEMPERATŪRU (nav atļauts pārvadāt pa dzelzceļu, skatīt 2.2.41.2.3.punktu) 3233 PAŠREAĢĒJOŠS ŠĶIDRUMS, C TIPA, AR KONTROLĒJAMU TEMPERATŪRU 3234 PAŠREAĢĒJOŠA CIETA VIELA, C TIPA, AR KONTROLĒJAMU TEMPERATŪRU (nav atļauts pārvadāt pa dzelzceļu, skatīt 2.2.41.2.3.punktu) 3235 PAŠREAĢĒJOŠS ŠĶIDRUMS, D TIPA, AR KONTROLĒJAMU TEMPERATŪRU (nav atļauts pārvadāt pa dzelzceļu, skatīt 2.2.41.2.3.punktu) 3236 PAŠREAĢĒJOŠA CIETA VIELA, D TIPA, AR KONTROLĒJAMU TEMPERATŪRU (nav atļauts pārvadāt pa dzelzceļu, skatīt 2.2.41.2.3.punktu) 3237 PAŠREAĢĒJOŠS ŠĶIDRUMS, E TIPA, AR KONTROLĒJAMU TEMPERATŪRU (nav atļauts pārvadāt pa dzelzceļu, skatīt 2.2.41.2.3.punktu)
			SR2	

^a Metāli un metālu sakausējumi pulvera vai citā uzliesmojošā formā, kas spēj pašaiizdegties, ir 4.2. klases vielas.

^b Metāli un metālu sakausējumi pulvera vai citā uzliesmojošā formā, kas saskarē ar ūdeni izdala uzliesmojošas gāzes, ir 4.3. klases vielas.

^c Metālu hidrīdi, kas saskarē ar ūdeni izdala uzliesmojošas gāzes, ir 4.3. klases vielas. Alumīnija borhidrīds vai alumīnija borhidrīds ierīcēs ir 4.2. klases vielas, ANO nr. 2870.

3238	PAŠREAGĒJOŠA CIETA VIELA, E TIPA, AR KONTROLĒJAMU TEMPERATŪRU (nav atļauts pārvadāt pa dzelzceļu, skatīt 2.2.41.2.3.punktu)	
3239	PAŠREAGĒJOŠS ŠĶIDRUMS, F TIPA, AR KONTROLĒJAMU TEMPERATŪRU (nav atļauts pārvadāt pa dzelzceļu, skatīt 2.2.41.2.3.punktu)	
3240	PAŠREAGĒJOŠA CIETA VIELA, F TIPA, AR KONTROLĒJAMU TEMPERATŪRU (nav atļauts pārvadāt pa dzelzceļu, skatīt 2.2.41.2.3.punktu)	

2.2.41.4. *Pašlaik apstiprināto pašreagējošo vielu saraksts iepakojumos*

Slejā "Iepakošanas metode" kodi "OP1" līdz "OP8" norāda uz 4.1.4.1. punkta iepakošanas instrukcijā P520 minētajām iepakošanas metodēm (skatīt arī 4.1.7.1.). Pārvadājamajām pašreagējošajām vielām jāatbilst sarakstā noteiktajai klasifikācijai. Par vielām, ko atļauts pārvadāt *IBC*, skatīt iepakošanas instrukciju IBC520 (4.1.4.2.), un par vielām, ko atļauts pārvadāt cisternās saskaņā ar 4.2.nodaļu, skatīt portatīvo cisternu instrukciju T23 (4.2.5.2.).

PIEZĪME. Šajā tabulā norādītā klasifikācija pamatojas uz tehniski tīrām vielām (izņemot gadījumus, kad norādītā koncentrācija ir mazāka par 100%). Citā koncentrācijā viela var būt klasificēta atšķirīgi, ievērojot "Pārbaužu un kritēriju rokasgrāmatas" II daļā noteiktās procedūras.

PAŠREAGĒJOŠA VIELA	Koncentrācija (%)	Iepakošanas metode	ANO kopējais ieraksts	Piezīmes
ACETONA-PIROGALLOLKOPOLIMERA 2-DIAZO-1-NAFTOL-5-SULFONĀTS	100	OP8	3228	
AZODIKARBONAMĪDA PREPARĀTS, B TIPA, AR KONTROLĒJAMU TEMPERATŪRU	< 100		3232	pārvadāt aizliegts
AZODIKARBONAMĪDA PREPARĀTS, C TIPA	< 100	OP6	3224	3)
AZODIKARBONAMĪDA PREPARĀTS, C TIPA, AR KONTROLĒJAMU TEMPERATŪRU	< 100		3234	pārvadāt aizliegts
AZODIKARBONAMĪDA PREPARĀTS, D TIPA	< 100	OP7	3226	5)
AZODIKARBONAMĪDA PREPARĀTS, D TIPA, AR KONTROLĒJAMU TEMPERATŪRU	< 100		3236	pārvadāt aizliegts
2,2'-AZODI(2,4-DIMETIL-4-METOKSIVALERONITRILS)	100		3236	pārvadāt aizliegts
2,2'-AZODI(2,4-DIMETILVALERONITRILS)	100		3236	pārvadāt aizliegts
2,2' -AZODI(ETIL-2-METIL-PROPIONĀTS)	100		3235	pārvadāt aizliegts
1,1-AZODI(HEKSAHIDROBENZONITRILS)	100	OP7	3226	
2,2' -AZODI(IZOBUTIRONITRILS)	100		3234	pārvadāt aizliegts
2,2'-AZODI(IZOBUTIRONITRILS), pasta uz ūdens bāzes	≤ 50%	OP6	3224	
2,2'-AZODI(2-METILBUTIRONITRILS)	100		3236	pārvadāt aizliegts
BENZO-1,3-DISULFONILHIDRAZĪDS, pasta	52	OP7	3226	
BENZOSULFONILHIDRAZĪDS	100	OP7	3226	
4-(BENZIL(ETIL)AMINO)-3-ETOKSI-BENZOLDIAZONIJA CINKA HLORĪDS	100	OP7	3226	
4-(BENZIL(METIL)AMINO)-3-ETOKSI-BENZOLDIAZONIJA CINKA HLORĪDS	100		3236	pārvadāt aizliegts
3-HLOR-4-DIETILAMINOBENZOLDIAZONIJA CINKA HLORĪDS	100	OP7	3226	
2-DIAZO-1-NAFTOL-4-SULFONILHLORĪDS	100	OP5	3222	2)
2-DIAZO-1-NAFTOL-5-SULFONILHLORĪDS	100	OP5	3222	2)
2-DIAZO-1-NAFTOLSULFONSKĀBES ESTERU MAISĪJUMS, D TIPA	< 100	OP7	3226	9)
2,5-DIBUTOKSI-4-(4-MORFOLĪNIL)-BENZOLDIAZONIJS, TETRAHLORCINKĀTS (2:1)	100	OP8	3228	
2,5-DIETOKSI-4-MORFOLĪN-BENZOLDIAZONIJA CINKA HLORĪDS	67-100		3236	pārvadāt aizliegts
2,5-DIETOKSI-4-MORFOLĪN-BENZOLDIAZONIJA CINKA HLORĪDS	66		3236	pārvadāt aizliegts
2,5-DIETOKSI-4-MORFOLĪN-BENZOLDIAZONIJA	100		3236	pārvadāt

PAŠREAGĒJOŠA VIELA	Koncentrācija (%)	Iepakojšanas metode	ANO kopējais ieraksts	Piezīmes
TETRAFLUORBORĀTS				aizliegts
2,5-DIETOKSI-4-(4-MORFOLĪNĪL)-BENZOLDIAZONIJA SULFĀTS	100	OP7	3226	
2,5-DIETOKSI-4-(FENILSULFONIL)BENZOLDIAZONIJA CINKA HLORĪDS	67		3236	pārvadāt aizliegts
DIETILĒNEGLIKOL BIS (ALILKARBONĀTS) + DIIZOPROPIL-PEROKSIDIKARBONĀTS	≥ 88 +≤ 12		3237	pārvadāt aizliegts
2,5-DIMETOKSI-4-(4-METIL-FENILSULFONIL)BENZOL-DIAZONIJA CINKA HLORĪDS	79		3236	pārvadāt aizliegts
4-(DIMETILAMINO)-BENZOL-DIAZONIJA TRIHLORCINKĀTS (-1)	100	OP8	3228	
4-DIMETILAMINO-6-(2-DIMETIL-AMINOETOKSI)TOLUOL-2-DIAZONIJA CINKA HLORĪDS	100		3236	pārvadāt aizliegts
N,N'-DINITROZO-N,N'-DIMETILTEREFTALAMĪDS, pasta	72	OP6	3224	
N,N'-DINITROZOPENTAMETILĒN-TETRAMĪNS	82	OP6	3224	7)
DIFENILOKSĪD-4,4'-DISULFONILHIDRAZĪDS	100	OP7	3226	
4-DIPROPILAMINOBENZOL-DIAZONIJA CINKA HLORĪDS	100	OP7	3226	
2-(N,N-ETOKSIKARBONIL-FENILAMINO)-3-METOKSI-4-(N-METIL-N-CIKLOHEKSILAMINO)BENZOLDIAZONIJA CINKA HLORĪDS	63-92		3236	pārvadāt aizliegts
2-(N,N-ETOKSIKARBONIL-FENILAMINO)-3-METOKSI-4-(N-METIL-N-CIKLOHEKSILAMINO)BENZOLDIAZONIJA CINKA HLORĪDS	62		3236	pārvadāt aizliegts
N-FORMIL-2-(NITROMETILĒN)-1,3-PERHIDROTIAZĪNS	100		3236	pārvadāt aizliegts
2-(2-HIDROKSJETOKSI)-1-(PIROLIDĪN-1-IL)BENZOL-4-DIAZONIJA CINKA HLORĪDS	100		3236	pārvadāt aizliegts
3-(2-HIDROKSJETOKSI)-4-(PIROLIDĪN-1-IL)BENZOLDIAZONIJA CINKA HLORĪDS	100		3236	pārvadāt aizliegts
2-(N,N-METILAMINOETILKARBONIL)-4-(3,4-DIMETILFENILSULFONIL)BENZOLDIAZONIJA HIDROGĒNSULFĀTS	96		3236	pārvadāt aizliegts
4-METILBENZOLSULFONILHIDRAZĪDS	100	OP7	3226	
3-METIL-4-(PIROLIDĪN-1-IL)BENZOLDIAZONIJA TETRAFLUORBORĀTS	95		3234	pārvadāt aizliegts
NĀTRIJA 2-DIAZO-1-NAFTOL-4-SULFONĀTS	100	OP7	3226	
NĀTRIJA 2-DIAZO-1-NAFTOL-5-SULFONĀTS	100	OP7	3226	
4-NITROZOFENOLS	100		3236	pārvadāt aizliegts
PAŠREAGĒJOŠS ŠĶIDRUMS, PARAUGS		OP2	3223	8)
PAŠREAGĒJOŠS ŠĶIDRUMS, PARAUGS, AR KONTROLĒJAMU TEMPERATŪRU			3233	pārvadāt aizliegts
PAŠREAGĒJOŠA CIETA VIELA, PARAUGS		OP2	3224	8)
PAŠREAGĒJOŠA CIETA VIELA, PARAUGS, AR KONTROLĒJAMU TEMPERATŪRU			3234	pārvadāt aizliegts
TETRAMINOPALĀDIJA(II) NITRĀTS	100		3234	pārvadāt aizliegts

Piezīmes

- 1) (Rezervēts)
- 2) Nepieciešama papildu bīstamības zīme "SPRĀDZIENBĪSTAMS" (paraugš Nr.1., skatīt 5.2.2.2.2.).
- 3) Azodikarbonamīda maisījumi, kas atbilst "Pārbaužu un kritēriju rokasgrāmatas" 20.4.2. sadaļas c) apakšsadaļas kritērijiem.
- 4) (Rezervēts)
- 5) Azodikarbonamīda maisījumi, kas atbilst "Pārbaužu un kritēriju rokasgrāmatas" 20.4.2. sadaļas d) apakšsadaļas kritērijiem.
- 6) (Rezervēts)
- 7) Ar savietojamu šķīdinātāju, kura viršanas temperatūra nav zemāka par 150 °C.

- 8) *Skatīt 2.2.41.1.15.*
- 9) *Šis ieraksts attiecas uz 2-diazo-1-naftol-4-sulfonskābes un 2-diazo-1-naftol-5-sulfonskābes esteru maisījumiem, kas atbilst "Pārbaužu un kritēriju rokasgrāmatas" 20.4.2. sadaļas d) apakšsadaļā noteiktajiem kritērijiem.*

2.2.42. 4.2. klase. Pašuzliesmojošas vielas

2.2.42.1. Kritēriji

2.2.42.1.1. 4.2. klasē ietilpst:

- *piroforas vielas*, kas ir vielas, ieskaitot maisījumus un šķīdumus (šķidrums vai cietus), kas pat mazos daudzumos saskarē ar gaisu aizdegas piecu minūšu laikā. Šīs ir 4.2. klases vielas, kas visvairāk pakļautas pašziedzē; un
- *pašsakarstošas vielas un izstrādājumi*, kas ir vielas un izstrādājumi, ieskaitot maisījumus un šķīdumus, kuri saskarē ar gaisu var sakarst paši bez enerģijas pieplūdes. Šīs vielas var aizdegties vienīgi lielos daudzumos (kilogramos) un pēc ilgāka laika (stundām vai dienām).

2.2.42.1.2. 4.2. klases vielas un izstrādājumus iedala šādi:

S Pašuzliesmojošas vielas, bez papildus bīstamības:

- S1 organiski šķidrums;
- S2 organiskas cietas vielas;
- S3 neorganiski šķidrums;
- S4 neorganiskas cietas vielas;
- S5 metālorganiskas vielas.

SW Pašuzliesmojošas vielas, kas saskarē ar ūdeni izdala uzliesmojošas gāzes.

SO Pašuzliesmojošas vielas, oksidējošas.

ST Pašuzliesmojošas vielas, toksiskas:

- ST1 organiski, toksiski šķidrums;
- ST2 organiskas, toksiskas cietas vielas;
- ST3 neorganiski, toksiski šķidrums;
- ST4 neorganiskas, toksiskas cietas vielas.

SC Pašuzliesmojošas vielas, korozīvas.

- SC1 Organiski, korozīvi šķidrums.
- SC2 Organiskas, korozīvas cietas vielas.
- SC3 Neorganiski, korozīvi šķidrums.
- SC4 Neorganiskas, korozīvas cietas vielas.

Īpašības

2.2.42.1.3. Vielas pašsakaršana ir process, kurā šīs vielas pakāpeniska reakcija ar skābekli (gaisā) rada siltumu. Ja siltuma rašanās ātrums pārsniedz siltuma zuduma ātrumu, vielas temperatūra paaugstinās, kas, pēc kāda ierosmes laika, var izraisīt pašziedzanos un degšanu.

Klasifikācija

2.2.42.1.4. Vielas un izstrādājumi, kas ir klasificēti 4.2. klasē, minēti 3.2. nodaļas A tabulā. Vielas un izstrādājumus, kuri nav minēti pēc nosaukuma 3.2. nodaļas A tabulā, drīkst attiecināt uz atbilstošo specifisko 2.2.42.3 punkta C.N.P. ierakstu saskaņā ar 2.1. nodaļas noteikumiem, pamatojoties uz praktisko pieredzi vai "Pārbaužu un kritēriju rokasgrāmatas" III daļas 33.3. sadaļā noteikto pārbaužu rezultātiem. Attiecināšanu uz vispārīgo 4.2. klases C.N.P. ierakstu jāpamato ar "Pārbaužu un kritēriju rokasgrāmatas" III daļas 33.3. sadaļā noteikto pārbaužu rezultātiem; jāņem vērā arī praktiskā pieredze, ja tādējādi noteiktā klasifikācija ir stingrāka.

2.2.42.1.5. Ja, pamatojoties uz saskaņā ar "Pārbaužu un kritēriju rokasgrāmatas" III daļas 33.3. sadaļu izdarītām pārbaudēm, vielas vai izstrādājumus, kuri nav minēti pēc nosaukuma, attiecina uz kādu no 2.2.42.3. punkta ierakstiem, tad jāpiemēro turpmāk minētie kritēriji:

- a) pašaizdegties spējīgas (piroforas) cietas vielas jāpieskaita 4.2. klasei, ja tās aizdegas, krītot no 1 m augstuma vai 5 minūšu laikā.
- b) pašaizdegties spējīgi (pirofori) šķidrums jāpieskaita 4.2. klasei, ja:
  - i) lejojot uz inerta nesēja, tie aizdegas piecu minūšu laikā, vai
  - ii) kad iepriekšējās pārbaudes saskaņā ar i) apakšpunktu rezultāts ir negatīvs, tad lejojot uz sausa kroku filtrpapīra (Vatmaņa papīra 3. numura filtra), šie šķidrums to aizdedzina vai pārlogļo piecu minūšu laikā.
- c) Viels, kurās 10 cm parauga kubā 140 °C pārbaudes temperatūrā 24 stundu laikā notiek pašaizdegšanās vai temperatūras paaugstināšanās virs 200°C, jāiekļauj 4.2. klasē. Šis kritērijs ir pamatots ar kokogles pašaizdegšanās temperatūru, kas 27 m³ tilpuma parauga kubam ir 50°C. Vielas, kuru pašaizdegšanās temperatūra 27 m³ tilpuma paraugam pārsniedz 50 °C, nav jāklasificē 4.2. klasē.

1. PIEZĪME. *Vielas, ko pārvadā pakās, kuru tilpums nepārsniedz 3 m³, neiekļauj 4.2. klasē, ja, pārbaudot 10 cm kubveida paraugu 120°C temperatūrā, 24 stundu laikā nav novērojama ne pašaizdegšanās, ne temperatūras paaugstināšanās virs 180°C.*

2. PIEZĪME. *Vielas, ko pārvadā pakās, kuru tilpums nepārsniedz 450 litrus, neiekļauj 4.2. klasē, ja, pārbaudot 10 cm kubveida paraugu 100°C temperatūrā, 24 stundu laikā nav novērojama ne pašaizdegšanās, ne temperatūras paaugstināšanās virs 160°C.*

3. PIEZĪME. *Tā kā atkarībā no īpašībām metālorganiskas vielas var klasificēt 4.2. vai 4.3. klasē ar papildu bīstamību, tad 2.3.5. sadaļā norādīta īpaša šo vielu klasifikācijas shēma.*

- 2.2.42.1.6. Ja piemaisījumu dēļ 4.2. klases viela nokļūst citā bīstamības kategorijā, nevis tajā, kurā ietilpst viela, kuras nosaukums minēts 3.2. nodaļas A tabulā, tad šos maisījumus jāattiecinā uz ierakstiem, uz kuriem tie attiecas atbilstīgi to patiesajai bīstamības pakāpei.

PIEZĪME. *Par šķīdumu un maisījumu (tādu kā preparāti un atkritumi) klasifikāciju skatīt arī 2.1.3. sadaļu.*

- 2.2.42.1.7. Pamatojoties uz pārbaudi, kas izdarīta saskaņā ar “Pārbaužu un kritēriju rokasgrāmatas” III daļas 33.3. sadaļu, un 2.2.42.1.5. punktā noteiktajiem kritērijiem, var noteikt arī to, ka pēc nosaukuma minētās vielas īpašības ir tādas, ka uz vielu neattiecas šīs klases prasības.

Iepakošanas grupu noteikšana

- 2.2.42.1.8. Vielas un izstrādājumi, kas ir klasificētas ar dažādiem 3.2. nodaļas A tabulas ierakstiem, jāiekļauj I, II vai III iepakošanas grupā, pamatojoties uz pārbaudes procedūrām atbilstoši “Pārbaužu un kritēriju rokasgrāmatas” III daļas 33.3. sadaļai un saskaņā ar turpmāk minētajiem kritērijiem:

- a) Pašuzliesmojošas (piroforas) vielas pieskaitāmas I iepakošanas grupai.
- b) Pašsakarstošas vielas un izstrādājumi, kuru 2,5 cm izmēra kubveida paraugam 140°C pārbaudes temperatūrā 24 stundu laikā novēro pašaizdegšanos vai temperatūras paaugstināšanos virs 200°C, pieskaitāmas II iepakošanas grupai.

Vielas, kuru pašaizdegšanās temperatūra 450 litru tilpumam ir augstāka par 50°C, nav pieskaitāmas II iepakošanas grupai.

- c) nedaudz pašsakarstošas vielas, kuru 2,5 cm izmēra kubveida paraugam dotajos apstākļos nenovēro b) apakšpunktā minētās parādības, bet kuru 10 cm izmēra kubveida paraugam 140°C pārbaudes temperatūrā 24 stundu laikā novēro pašaizdegšanos vai temperatūras paaugstināšanos virs 200°C, jāiekļauj III iepakošanas grupā.

2.2.42.2. *Vielas, ko pārvadāt nav atļauts*

Nav atļauts pārvadāt šādas vielas:

- ANO nr. 3255 terc-BUTILHIPOHLORĪTS; un
- pašakarstošas cietas vielas, oksidējošas, kas atbilst ANO nr. 3127, ja vien tās neatbilst 1. klases prasībām (skatīt 2.1.3.7.).

2.2.42.3. Kopējo ierakstu saraksts

Pažuliesmojošas vielas	organiskas	šķidrums S1	2845 PIROFORS ŠĶIDRUMS, ORGANISKS, C.N.P. 3183 PAŠSAKARSTOŠS ŠĶIDRUMS, ORGANISKS, C.N.P.
		cietas vielas S2	1373 ŠĶIEDRA vai AUDUMS, DZĪVNIEKU IZCELSMES, vai AUGU vai SINTĒTISKS, C.N.P., ar eļļu 2006 PLASTMASAS UZ NITROCELULOZES BĀZES, PAŠSAKARSTOŠAS, C.N.P. 3313 ORGANISKIE PIGMENTI, PAŠSAKARSTOŠI 2846 PIROFORA CIETA VIELA, ORGANISKA, C.N.P. 3088 PAŠSAKARSTOŠA CIETA VIELA, ORGANISKA, C.N.P.
Bez papildu bīstamības	neorganiskas	šķidrums S3	3194 PIROFORS ŠĶIDRUMS, NEORGANISKS, C.N.P. 3186 PAŠSAKARSTOŠS ŠĶIDRUMS, NEORGANISKS, C.N.P.
		cietas vielas S4	1383 PIROFORS METĀLS, C.N.P., vai 1383 PIROFORS SAKAUSĒJUMS, C.N.P. 1378 METĀLA KATALIZATORS, MITRINĀTS ar acīmredzamu šķidrumsa pārākumu 2881 METĀLA KATALIZATORS, SAUSS 3189 ^a METĀLA PULVERIS, PAŠSAKARSTOŠS, C.N.P. 3205 SĀRMZEMJU METĀLU ALKOHOLĀTI, C.N.P. 3200 PIROFORA CIETA VIELA, NEORGANISKA, C.N.P. 3190 PAŠSAKARSTOŠA CIETA VIELA, NEORGANISKA, C.N.P.
	metālorganiskas S5	3392 METĀLORGANISKA VIELA, ŠĶIDRA, PIROFORA 3391 METĀLORGANISKA VIELA, CIETA, PIROFORA 3400 METĀLORGANISKA VIELA, CIETA, PAŠSAKARSTOŠA	
	Reaģē ar ūdeni SW	3394 METĀLORGANISKA VIELA, ŠĶIDRA, PIROFORA, REAĢĒ AR ŪDENI 3393 METĀLORGANISKA VIELA, CIETA, PIROFORA, REAĢĒ AR ŪDENI	
Oksidējošas SO		3127 PAŠSAKARSTOŠA CIETA VIELA, OKSIDEJOŠA, C.N.P. (nav atļauta, skatīt 2.2.42.2.)	
Toksiskas	organiskas	šķidrums ST1	3184 PAŠSAKARSTOŠS ŠĶIDRUMS, TOKSISKS, ORGANISKS, C.N.P.
		cietas vielas ST2	3128 PAŠSAKARSTOŠA CIETA VIELA, TOKSISKA, ORGANISKA, C.N.P.
ST	neorganiskas	šķidrums ST3	3187 PAŠSAKARSTOŠS ŠĶIDRUMS, TOKSISKS, NEORGANISKS, C.N.P.
		cietas vielas ST4	3191 PAŠSAKARSTOŠA CIETA VIELA, TOKSISKA, NEORGANISKA, C.N.P.
Koroziņas	organiskas	šķidrums SC1	3185 PAŠSAKARSTOŠS ŠĶIDRUMS, KOROZĪVS, ORGANISKS, C.N.P.
		cietas vielas SC2	3126 PAŠSAKARSTOŠA CIETA VIELA, KOROZĪVA, ORGANISKA, C.N.P.
	neorganiskas	šķidrums SC3	3188 PAŠSAKARSTOŠS ŠĶIDRUMS, KOROZĪVS, NEORGANISKS, C.N.P.
		cietas vielas SC4	3206 SĀRMZEMJU METĀLU ALKOHOLĀTI, PAŠSAKARSTOŠI, KOROZĪVI, C.N.P. 3192 PAŠSAKARSTOŠA CIETA VIELA, KOROZĪVA, NEORGANISKA, C.N.P.

^a Metālu putekļi un pulveris, netoksiski, kas nav pašuliesmojošā formā, bet kuri tomēr saskarē ar ūdeni izdala uzliesmojošas gāzes, ir 4.3. klases vielas.

2.2.43. 4.3. klase. Vielas, kas saskarē ar ūdeni izdala uzliesmojošas gāzes

2.2.43.1. Kritēriji

2.2.43.1.1. 4.3. klasei pieder vielas, kas reaģējot ar ūdeni, izdala uzliesmojošas gāzes, kuras ar gaisu veido sprādzienbīstamus maisījumus, kā arī šādas vielas saturoši izstrādājumi.

2.2.43.1.2. 4.3. klases vielas un izstrādājumus iedala šādi:

W Vielas, kas saskarē ar ūdeni izdala uzliesmojošas gāzes, bez papildus bīstamības, un izstrādājumi, kas satur šādas vielas:

- W1 šķidrums;
- W2 cietas vielas;
- W3 izstrādājumi.

WF1 Vielas, kas saskarē ar ūdeni izdala uzliesmojošas gāzes, šķidrās, uzliesmojošas.

WF2 Vielas, kas saskarē ar ūdeni izdala uzliesmojošas gāzes, cietas, uzliesmojošas.

WS Vielas, kas saskarē ar ūdeni izdala uzliesmojošas gāzes, cietas, pašsakarstošas.

WO Vielas, kas saskarē ar ūdeni izdala uzliesmojošas gāzes, oksidējošas, cietas.

WT Vielas, kas saskarē ar ūdeni izdala uzliesmojošas gāzes, toksiskas:

- WT1 šķidrums;
- WT2 cietas vielas.

WC Vielas, kas saskarē ar ūdeni izdala uzliesmojošas gāzes, korozīvas:

- WC1 šķidrums;
- WC2 cietas vielas.

WFC Vielas, kas saskarē ar ūdeni izdala uzliesmojošas gāzes, uzliesmojošas, korozīvas.

Īpašības

2.2.43.1.3. Noteiktas vielas saskarē ar ūdeni var izdalīt uzliesmojošas gāzes, kas var veidot sprādzienbīstamus maisījumus ar gaisu. Šādus maisījumus var viegli aizdedzināt visi parastie aizdedzināšanas avoti, piemēram, atklāta liesma, dzirksteļojoši darbarīki vai neaizsargātas spuldzes. Radušais sprādziena vilnis un liesmas var apdraudēt cilvēkus un vidi. Lai noteiktu, vai vielas reakcijā ar ūdeni rodas bīstami gāzu daudzumi, kuri var būt uzliesmojoši, lieto 2.2.43.1.4. punktā minēto pārbaudes metodi. Šo pārbaudes metodi nedrīkst izmantot piroforām vielām.

Klasifikācija

2.2.43.1.4. Vielas un izstrādājumi, kas ir klasificēti 4.3. klasē, minēti 3.2. nodaļas A tabulā. Vielu un izstrādājumu, kuri nav minēti pēc nosaukuma 3.2. nodaļas A tabulā, attiecināšanu uz atbilstošo 2.2.43.3 punkta ierakstu saskaņā ar 2.1. nodaļas noteikumiem jāpamato ar "Pārbažu un kritēriju rokasgrāmatas" III daļas 33.4.sadaļā noteikto pārbažu rezultātiem; jāņem vērā arī praktiskā pieredze, ja tādējādi noteiktā klasifikācija ir stingrāka.

2.2.43.1.5. Ja, pamatojoties uz pārbaudi, kas izdarīta saskaņā ar "Pārbažu un kritēriju rokasgrāmatas" III daļas 33.4. sadaļu, vielas vai izstrādājumi, kuru nosaukumi nav minēti, jāattiecina uz kādu no 2.2.43.3. punkta ierakstiem, tad jāpiemēro turpmāk minētie kritēriji.

Vielā atbilst 4.3. klasei, ja:

- a) jebkurā pārbaudes procedūras posmā izdalījusies gāze pašuzliesmo; vai
- b) uzliesmojošās gāzes izdalīšanās ātrums no 1 kg pārbaudāmās vielas ir lielāks par 1 litru stundā.

PIEZĪME. Tā kā atkarībā no īpašībām metālorganiskās vielas var klasificēt 4.2. vai 4.3. klasē ar papildu bīstamību, tad 2.3.5. sadaļā norādīta īpaša šo vielu klasifikācijas shēma.

2.2.43.1.6. Ja piemaisījumu dēļ 4.3. klases viela nokļūst citā bīstamības kategorijā, nevis tajā, kurā ietilpst viela, kuras nosaukums minēts 3.2. nodaļas A tabulā, tad šos maisījumus jāattiecina uz ierakstiem, uz kuriem tie attiecas atbilstīgi to patiesajai bīstamības pakāpei.

PIEZĪME. Par šķīdumu un maisījumu (tādu kā preparāti un atkritumi) klasifikāciju skatīt arī 2.1.3. sadaļu.

2.2.43.1.7. Pamatojoties uz pārbaudēm, kas izdarītas saskaņā ar “Pārbaužu un kritēriju rokasgrāmatas” III daļas 33.4. sadaļu, un 2.2.43.1.5. punktā noteiktajiem kritērijiem, var noteikt arī to, ka pēc nosaukuma minētas vielas īpašības ir tādas, ka uz to neattiecas šīs klases prasības.

Iepakošanas grupu noteikšana

2.2.43.1.8. Vielas un izstrādājumi, kas ir klasificētas ar dažādiem 3.2. nodaļas A tabulas ierakstiem, jāiekļauj I, II vai III iepakošanas grupā, pamatojoties uz pārbaudes procedūrām atbilstoši “Pārbaužu un kritēriju rokasgrāmatas” III daļas 33.4. sadaļai un saskaņā ar turpmāk minētajiem kritērijiem:

- a) I iepakošanas grupā jāiekļauj jebkura viela, kas apkārtējās vides temperatūrā strauji reaģē ar ūdeni un parasti izdala pašuzliesmojošu gāzi vai arī apkārtējās vides temperatūrā viegli reaģēt ar ūdeni tā, ka uzliesmojošās gāzes izdalīšanās ātrums no 1 kilograma vielas vienā minūtē ir 10 l vai lielāks.
- b) II iepakošanas grupā jāiekļauj jebkura viela, kas apkārtējās vides temperatūrā viegli reaģē ar ūdeni tā, ka uzliesmojošās gāzes maksimālais izdalīšanās ātrums no 1 kilograma vielas stundā ir 20 l vai lielāks, un tās neatbilst I iepakošanas grupas kritērijiem.
- c) III grupā jāiekļauj jebkura viela, kas apkārtējās vides temperatūrā lēni reaģē ar ūdeni tā, ka uzliesmojošās gāzes maksimālais izdalīšanās ātrums no 1 kilograma vielas stundā ir lielāks par 1 l, un tās neatbilst I un II iepakošanas grupas kritērijiem.

2.2.43.2. *Vielas, ko pārvadāt nav atļauts*

Pārvadāt nav atļauts ar ūdeni reaģējošas cietas vielas, oksidējošas, kas atbilst ANO nr. 3133, ja vien tās neatbilst 1.klases prasībām (skatīt arī 2.1.3.7.).

2.2.43.3. Kopējo ierakstu saraksts

Vielas, kas saskarē ar ūdeni izdala uzliesmojošas gāzes	šķidrums	W1	1389 SĀRMU METĀLA AMALGAMA, ŠĶIDRA 1391 SĀRMU METĀLA DISPERSIJA, vai 1391 SĀRMZEMJU METĀLA DISPERSIJA, 1392 SĀRMZEMJU METĀLA AMALGAMA, ŠĶIDRA 1420 KĀLIJA METĀLISKI SAKAUSĒJUMI, ŠĶIDRI 1421 SĀRMU METĀLA SAKAUSĒJUMS, ŠĶIDRS, C.N.P. 1422 KĀLIJA NĀTRIJA SAKAUSĒJUMI, ŠĶIDRI 3398 METĀLORGANISKA VIELA, ŠĶIDRĀ, REAĢĒ AR ŪDENI 3148 AR ŪDENI REAĢĒJOŠS ŠĶIDRUMS, C.N.P.
	bez papildus bīstamības	cietas vielas	W2 ^a
W			
	izstrādājumi	W3	3292 BATERIJAS, KAS SATUR NĀTRIJU, vai 3292 ELEMENTI, KAS SATUR NĀTRIJU
Šķidrums, uzliesmojoši			
		WF1	3399 METĀLORGANISKA VIELA, ŠĶIDRA, REAĢĒ AR ŪDENI, UZLIESMOJOŠA 3482 SĀRMU METĀLU DISPERSIJA, UZLIESMOJOŠA, vai 3482 SĀRMZEMJU METĀLU DISPERSIJA, UZLIESMOJOŠA
Cietas vielas, uzliesmojošas		WF2	3396 METĀLORGANISKA VIELA, CIETA, REAĢĒ AR ŪDENI, UZLIESMOJOŠA 3132 AR ŪDENI REAĢĒJOŠA CIETA VIELA, UZLIESMOJOŠA, C.N.P.
Cietas vielas, pašsakarstošas		WS ^b	3397 METĀLORGANISKA VIELA, CIETA, REAĢĒ AR ŪDENI, PAŠSAKARSTOŠA 3209 METĀLISKA VIELA, REAĢĒ AR ŪDENI, PAŠSAKARSTOŠA, C.N.P. 3135 AR ŪDENI REAĢĒJOŠA CIETA VIELA, PAŠSAKARSTOŠA, C.N.P.
Cietas vielas, oksidējošas		WO	3133 AR ŪDENI REAĢĒJOŠA CIETA VIELA, OKSIDĒJOŠA, C.N.P. (nav atļauta, skatīt 2.2.43.2.)
Toksiskas WT	šķidrums	WT1	3130 AR ŪDENI REAĢĒJOŠS ŠĶIDRUMS, TOKSISKS, C.N.P.
	cietas vielas	WT2	3134 AR ŪDENI REAĢĒJOŠA CIETA VIELA, TOKSISKA, C.N.P.
Korozīvas WC	šķidrums	WC1	3129 AR ŪDENI REAĢĒJOŠS ŠĶIDRUMS, KOROZĪVS, C.N.P.
	cietas vielas	WC2	3131 AR ŪDENI REAĢĒJOŠA CIETA VIELA, KOROZĪVA, C.N.P.
Uzliesmojošas, korozīvas		WFC ^c	2988 HLORSILĀNI, REAĢĒ AR ŪDENI, UZLIESMOJOŠI, KOROZĪVI, C.N.P. (Nekādi citi kopējie ieraksti šim klasifikācijas kodam nav pieejami; ja būs nepieciešams klasifikācija ar kopējo ierakstu un klasifikācijas kodu tiks noteikta saskaņā ar 2.1.3.10. punkta bīstamību prioritātes tabulu)

^a Metāli un metālu sakausējumi, kuri saskarē ar ūdeni neizdala uzliesmojošas gāzes un nav pirofori vai pašsakarstoši, bet kuri viegli uzliesmo, ir 4.1. klases vielas. Sārmzemju metāli un sārzmzemju metālu sakausējumi piroforā formā ir 4.2. klases vielas. Metālu putekļi un pulveris piroforā formā ir 4.2. klases vielas. Metāli un metālu sakausējumi piroforā formā ir 4.2. klases vielas. RID noteikumi neattiecas uz fosfora savienojumiem ar tādiem smagajiem metāliem kā dzelzs, varš u. c.

^b Metāli un metālu sakausējumi piroforā formā ir 4.2. klases vielas.

^c Hlorsilāni, kam uzliesmošanas temperatūra ir mazāka par 23 °C un kas saskarē ar ūdeni neizdala uzliesmojošas gāzes, ir 3. klases vielas. Hlorsilāni, kam uzliesmošanas temperatūra ir 23 °C vai augstāka un kas saskarē ar ūdeni neizdala uzliesmojošas gāzes, ir 8. klases vielas.

2.2.51. 5.1. klase. Oksidējošas vielas

2.2.51.1. Kritēriji

2.2.51.1.1. 5.1. klasē ietilpst vielas, kas, ne vienmēr pašas būdamas degošas, galvenokārt skābekļa izdalīšanās dēļ var izraisīt vai veicināt citu vielu aizdegšanos, kā arī šādas vielas saturoši izstrādājumi.

2.2.51.1.2. 5.1. klases vielas un izstrādājumus, kas satur šādas vielas, iedala šādi:

O Oksidējošas vielas bez papildu bīstamības vai izstrādājumi, kas satur šādas vielas:

- O1 šķidrums;
- O2 cietas vielas;
- O3 izstrādājumi.

OF Oksidējošas vielas, cietas, uzliesmojošas.

OS Oksidējošas vielas, cietas, pašsakarstošas.

OW Oksidējošas vielas, cietas, kas saskarē ar ūdeni izdala uzliesmojošas gāzes.

OT Oksidējošas vielas, toksiskas:

- OT1 šķidrums;
- OT2 cietas vielas.

OC Oksidējošas vielas, korozīvas:

- OC1 šķidrums;
- OC2 cietas vielas.

OTC Oksidējošas vielas, toksiskas, korozīvas.

2.2.51.1.3. Vielas un izstrādājumi, kas ir klasificēti 5.1. klasē, minēti 3.2. nodaļas A tabulā. Vielu un izstrādājumu, kuri nav minēti pēc nosaukuma 3.2. nodaļas A tabulā, attiecināšanu uz atbilstošo 2.2.51.3 punkta ierakstu saskaņā ar 2.1. nodaļas noteikumiem drīkst pamatot ar pārbaudēm, metodēm un kritērijiem, kas noteikti 2.2.51.1.6. - 2.2.51.1.9. punktā un "Pārbaudu un kritēriju rokasgrāmatas" III daļas 34.4. sadaļā. Ja pārbaudes rezultāti neatbilst iepriekšējai pieredzei, uz iepriekšēju pieredzi pamatotajam lēmumam ir augstāks spēks nekā pārbaudes rezultātiem.

2.2.51.1.4. Ja piemaisījumu dēļ 5.1. klases viela nokļūst citā bīstamības kategorijā, nevis tajā, kurā ietilpst viela, kuras nosaukums minēts 3.2. nodaļas A tabulā, tad šos maisījumus vai šķīdumus jāattiecina uz ierakstiem, uz kuriem tie attiecas atbilstīgi to patiesajai bīstamības pakāpei.

PIEZĪME. Par šķīdumu un maisījumu (tādu kā preparāti un atkritumi) klasifikāciju skatīt arī 2.1.3. sadaļu.

2.2.51.1.5. Pamatojoties uz pārbaudēm, kas izdarītas saskaņā ar "Pārbaudu un kritēriju rokasgrāmatas" III daļas 34.4. sadaļu, un 2.2.51.1.6. līdz 2.2.51.1.9. punktā noteiktajiem kritērijiem, var noteikt arī to, ka pēc nosaukuma minētas vielas īpašības ir tādas, ka uz to neattiecas šīs klases prasības.

Oksidējošas cietas vielas

Klasifikācija

2.2.51.1.6. Ja oksidējošu cietu vielu, kuras nosaukums nav minēts 3.2. nodaļas A tabulā, attiecina uz atbilstošu 2.2.51.3. punkta ierakstu, pamatojoties uz pārbaudi, kas izdarīta saskaņā ar "Pārbaudu un kritēriju rokasgrāmatas" III daļas 34.4.1. apakšsadaļu, jāvadās pēc turpmāk minētajiem kritērijiem:

Cietu vielu jāklasificē 5.1. klasē, ja, pārbaudot paraugus, kuros vielas un celulozes attiecība ir 4:1 vai 1:1 (pēc masas), tie aizdegas vai deg vai to vidējais sadegšanas laiks ir vienāds ar kālija bromāta un celulozes maisījuma (masas attiecība — 3:7) vidējo sadegšanas laiku vai mazāks par to.

Iepakošanas grupu noteikšana

2.2.51.1.7. Oksidējošas cietas vielas, kas ir klasificētas ar dažādiem 3.2. nodaļas A tabulas ierakstiem, jāiekļauj I, II vai III iepakošanas grupā, pamatojoties uz pārbaudes procedūrām atbilstoši "Pārbauzu un kritēriju rokasgrāmatas" III daļas 34.4.1. apakšsadaļai un saskaņā ar turpmāk minētajiem kritērijiem:

- a) I iepakošanas grupa — jebkura viela, kuras paraugiem, kas sastāv no vielas un celulozes attiecībā 4:1 vai 1:1 (pēc masas), vidējais sadegšanas laiks ir mazāks nekā kālija bromāta un celulozes (masas attiecība — 3:2) maisījuma vidējais sadegšanas laiks.
- b) II iepakošanas grupa — jebkura viela, kuras paraugiem, kas sastāv no vielas un celulozes attiecībā 4:1 vai 1:1 (pēc masas), vidējais sadegšanas laiks ir vienāds ar kālija bromāta un celulozes (masas attiecība — 2:3) maisījuma vidējo sadegšanas laiku vai mazāks par to, kā arī neizpildās I iepakošanas grupas kritēriji.
- c) III iepakošanas grupa — jebkura viela, kuras paraugiem, kas sastāv no vielas un celulozes attiecībā 4:1 vai 1:1 (pēc masas), vidējais sadegšanas laiks ir vienāds ar kālija bromāta un celulozes (masas attiecība — 3:7) maisījuma vidējo sadegšanas laiku vai mazāks par to, kā arī neizpildās I un II iepakošanas grupas kritēriji.

Oksidējoši šķidrums

Klasifikācija

2.2.51.1.8. Ja oksidējošu šķidru vielu, kuras nosaukums nav minēts 3.2. nodaļas A tabulā, attiecina uz vienu no 2.2.51.3.punkta ierakstiem pamatojoties uz pārbaudēm, kas izdarītas saskaņā ar "Pārbauzu un kritēriju rokasgrāmatas" III daļas 34.4.2. apakšsadaļu, jāvadās pēc šādiem kritērijiem:

Šķidru vielu jāiekļauj 5.1. klasē, ja, pārbaudot paraugus, kuru sastāvā vielas un celulozes attiecība ir 1:1 (pēc masas), notiek spiediena paaugstināšanās līdz 2070 kPa (manometriskais spiediens) vai vairāk, un vidējais spiediena paaugstināšanās laiks ir vienāds vai mazāks par 65% slāpekļskābes ūdens šķīduma un celulozes (masas attiecība — 1:1) maisījuma vidējo spiediena paaugstināšanās laiku.

Iepakošanas grupu noteikšana

2.2.51.1.9. Oksidējoši šķidrums, kas ir klasificēti ar dažādiem 3.2. nodaļas A tabulas ierakstiem, jāiekļauj I, II vai III iepakošanas grupā, pamatojoties uz pārbaudes procedūrām atbilstoši "Pārbauzu un kritēriju rokasgrāmatas" III daļas 34.4.2. apakšsadaļai un saskaņā ar turpmāk minētajiem kritērijiem:

- a) I iepakošanas grupa — jebkura viela, kuras paraugi, kas sastāv no tās maisījuma ar celulozi attiecībā 1:1 (pēc masas), pārbaudot pašuzliesmo vai kuru maisījumiem ar celulozi attiecībā 1:1 (pēc masas) vidējais spiediena paaugstināšanās laiks ir mazāks par 50% perhlorskābes ūdens šķīduma un celulozes (masas attiecība — 1:1) maisījuma vidējo spiediena paaugstināšanās laiku;
- b) II iepakošanas grupa — jebkura viela, kuras paraugu, kas sastāv no tās maisījuma ar celulozi attiecībā 1:1 (pēc masas), pārbaudot vidējais spiediena paaugstināšanās laiks ir vienāds vai mazāks ar 40% nātrija hlorāta ūdens šķīduma un celulozes (masas attiecība — 1:1) maisījuma vidējo spiediena paaugstināšanās laiku, kā arī neizpildās I iepakošanas grupas kritēriji;
- c) III iepakošanas grupa — jebkura viela, kuras paraugu, kas sastāv no tās maisījuma ar celulozi attiecībā 1:1 (pēc masas), pārbaudot vidējais spiediena paaugstināšanās laiks ir vienāds vai mazāks ar 65% slāpekļskābes ūdens šķīduma un celulozes (masas attiecība — 1:1) maisījuma vidējo spiediena paaugstināšanās laiku, kā arī neizpildās I un II iepakošanas grupas kritēriji.

2.2.51.2.   *Vielas, ko pārvadāt nav atļauts*

2.2.51.2.1.   Ķīmiski nestabilas 5.1. klases vielas nav atļauts pārvadāt, izņemot gadījumus, ja ir veikti pasākumi, lai pārvadāšanas laikā nepieļautu to bīstamu sadalīšanos vai polimerizēšanos. Tālab īpaši jānodrošina, lai tvertnēs un cisternās nebūtu vielu, kas varētu veicināt šādas reakcijas.

2.2.51.2.2.   Aizliegts pārvadāt šādas vielas un maisījumus:

- oksidējošas cietas vielas, pašsakarstošas, kas atbilst ANO nr. 3100, oksidējošas cietas vielas, reaģējošas ar ūdeni, kas atbilst ANO nr. 3121 un oksidējošas cietas vielas, uzliesmojošas, kas atbilst ANO nr. 3137, ja tās neatbilst 1. klases prasībām (skatīt arī 2.1.3.7.);
- ūdeņraža peroksīdu, nestabilizētu, vai ūdeņraža peroksīda ūdens šķīdumus, nestabilizētus, kas satur vairāk nekā 60% ūdeņraža peroksīda;
- tetranitrometānu, kas nav atbrīvots no degošiem piemaisījumiem;
- perhlorskābes šķīdumus, kas satur vairāk nekā 72% skābes (pēc masas), vai perhlorskābes maisījumus ar jebkuru šķīdumu, kas nav ūdens;
- hlorskābes šķīdumu, kas satur vairāk nekā 10% hlorskābes, un hlorskābes maisījumus ar jebkuru citu šķīdumu, izņemot ūdeni;
- fluora halogēnsavienojumus, izņemot 5.1. klases ANO nr. 1745 BROMA PENTAFLUORĪDS; 1746 BROMA TRIFLUORĪDS un 2495 JODA PENTAFLUORĪDS, kā arī 2. klases ANO nr. 1749 HLORA TRIFLUORĪDS un 2548 HLORA PENTAFLUORĪDS;
- amonija hlorātu un tā ūdens šķīdumus, un hlorāta maisījumus ar amonija sāļiem;
- amonija hlorītu un tā ūdens šķīdumus, un hlorīta maisījumus ar amonija sāļiem;
- hipohlorīta maisījumus ar amonija sāļiem;
- amonija bromātu un tā ūdens šķīdumus, un bromāta maisījumus ar amonija sāļiem;
- amonija permanganātu un tā ūdens šķīdumus, un permanganāta maisījumus ar amonija sāļiem;
- amonija nitrātu, kas satur vairāk nekā 0,2% degošu vielu (ietverot jebkuras organiskās vielas, kuru daudzums aprēķināts kā ogleklis), ja vien tas nav 1. klases vielas vai izstrādājuma sastāvdaļa;
- mēslošanas līdzekļus, kuru amonija nitrāta saturs (amonija nitrāta saturu nosaka, visus nitrāta jonus, kuri maisījumā ir molekulāri ekvivalenti amonija joniem, rēķinot kā amonija nitrātu) vai degošu vielu saturs pārsniedz 307. īpašajā noteikumā norādītās vērtības, izņemot gadījumus, kad ir piemēroti 1. klases noteikumi;
- amonija nitrītu un tā ūdens šķīdumus, un neorganisku nitrītu maisījumus ar amonija sāļiem;
- kālija nitrāta, nātrija nitrīta un amonija sāļu maisījumus.

2.2.51.3. Kopējo ierakstu saraksts

Oksidējošas vielas	šķidrums	O1	3210 HLORĀTI, NEORGANISKI, ŪDENS ŠĶĪDUMS, C.N.P. 3211 PERHLORĀTI, NEORGANISKI, ŪDENS ŠĶĪDUMS, C.N.P. 3213 BROMĀTI, NEORGANISKI, ŪDENS ŠĶĪDUMS, C.N.P. 3214 PERMANGANĀTI, NEORGANISKI, ŪDENS ŠĶĪDUMS, C.N.P. 3216 PERSULFĀTI, NEORGANISKI, ŪDENS ŠĶĪDUMS, C.N.P. 3218 NITRĀTI, NEORGANISKI, ŪDENS ŠĶĪDUMS, C.N.P. 3219 NITRĪTI, NEORGANISKI, ŪDENS ŠĶĪDUMS, C.N.P. 3139 OKSIDĒJOŠS ŠĶĪDRUMS, C.N.P.
	cietas vielas		1450 BROMĀTI, NEORGANISKI, C.N.P. 1461 HLORĀTI, NEORGANISKI, C.N.P. 1462 HLORĪTI, NEORGANISKI, C.N.P. 1477 NITRĀTI, NEORGANISKI, C.N.P. 1481 PERHLORĀTI, NEORGANISKI, C.N.P. O2 1482 PERMANGANĀTI, NEORGANISKI, C.N.P. 1483 PEROKSĪDI, NEORGANISKI, C.N.P. 2627 NITRĪTI, NEORGANISKI, C.N.P. 3212 HIPOHLORĪTI, NEORGANISKI, C.N.P. 3215 PERSULFĀTI, NEORGANISKI, C.N.P. 1479 OKSIDĒJOŠA CIETA VIELA, C.N.P.
Bez papildu bīstamības			
O			
	izstrādājumi	O3	3356 SKĀBEKĻA ĢENERATORS, ĶĪMISKAIS
Cietas vielas, uzliesmojošas		OF	3137 OKSIDĒJOŠA CIETA VIELA, UZLIESMOJOŠA, C.N.P. (nav atļauta, skatīt 2.2.51.2.)
Cietas vielas, pašsakarstošas		OS	3100 OKSIDĒJOŠA CIETA VIELA, PAŠSAKARSTOŠA, C.N.P. (nav atļauta, skatīt 2.2.51.2.)
Cietas vielas, reaģē ar ūdeni		OW	3121 OKSIDĒJOŠA CIETA VIELA, REAĢĒ AR ŪDENI, C.N.P. (nav atļauta, skatīt 2.2.51.2.)
Toksiski	šķidrums	OT1	3099 OKSIDĒJOŠS ŠĶĪDRUMS, TOKSISKS, C.N.P.
OT	cietas vielas	OT2	3087 OKSIDĒJOŠA CIETA VIELA, TOKSISKA, C.N.P.
Korozīvi	šķidrums	OC1	3098 OKSIDĒJOŠS ŠĶĪDRUMS, KOROZĪVS, C.N.P.
OC	cietas vielas	OC2	3085 OKSIDĒJOŠA CIETA VIELA, KOROZĪVA, C.N.P.
Toksiski, korozīvi		OTC	(Nav neviens kopējais ieraksts ar šo klasifikācijas kodu; ja būs nepieciešams klasifikācija ar kopējo ierakstu un klasifikācijas kodu tiks noteikta saskaņā ar 2.1.3.10. punkta bīstamību prioritātes tabulu)